

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

1. **ชื่อ** อาจารย์ตลับ นลาดแพทย์

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม

วุฒิการศึกษา ศศ.ม หลักสูตรและการสอน สาขาการสอนภาษาไทย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับ ปวช. ตั้งแต่ปี 2525-ปัจจุบัน
2. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมการทำวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร
3. มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในด้านการอ่านและการใช้กิจกรรมการแสดงละครเสริมสร้างพฤติกรรมการศึกษาแสดงออกด้านการพูดของนักศึกษา ปวช.

2. **ชื่อ** ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรวรรณ์ ทองเพิ่ม

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา นครปฐม

วุฒิการศึกษา ศศ.ม หลักสูตรและการสอน สาขาการสอนภาษาไทย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตั้งแต่ปี 2523-ปัจจุบัน
2. เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสอน ในระดับอุดมศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมืองานวิจัยและวิทยานิพนธ์

3. **ชื่อ** อาจารย์สมเกียรติ สุวรรณ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

วุฒิการศึกษา กศ.ม ภาษาไทย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา
2. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมืองานวิจัยและวิทยานิพนธ์

4. ชื่อ รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ปราบอริพ่าย

สถานที่ทำงาน คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน

วุฒิการศึกษา ค.ม การวัดและประเมินผลการศึกษา

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. เป็นนักวัดผลการศึกษา และอาจารย์ผู้สอนวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตั้งแต่ปี 2526-2539
2. เป็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาสถิติ ระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่ปี 2539-ปัจจุบัน
3. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมืองานวิจัยและวิทยานิพนธ์

5. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิราพร รามศิริ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา นครปฐม

วุฒิการศึกษา กศ.ม การวัดผลการศึกษา

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและสอนวิชาฟิสิกส์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตั้งแต่ปี 2534-ปัจจุบัน
2. เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาวัดและประเมินผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่ปี 2543-ปัจจุบัน
3. มีประสบการณ์การทำวิจัย โดยได้รับทุนอุดหนุนการทำวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมืองานวิจัยและวิทยานิพนธ์

6. ชื่อ อาจารย์สุรวุฒิ ชมภูผล

สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดดอน แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร

วุฒิการศึกษา กศ.ม การวัดผลการศึกษา

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมืองานวิจัย
2. เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดดอน

ภาคผนวก ข
หนังสือขออนุญาตทำวิจัย

เลขที่	5256
วันที่	22 ต.ค. 2550
ปี	๒๕๕๐

ที่ ศธ 0522.16 (11) / สศ.๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 3 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาริคแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

เนื่องด้วยนางสุวีณา เตือนแจ้ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาหลักสูตรและ
การสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชฯ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของ
การใช้สารจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อพัฒนาการรับสารและส่งสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
สาริคแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากการทดลองสอนนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน ตั้งแต่วันที่ 1 - 30 พฤศจิกายน 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
เพื่อการวิจัย คำนวณ วัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ จิตวীরานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0 2503 2870
โทรสาร 0 2503 3566-7

04 ตุลาคม
1/10/50
๒๕๕๐

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ การเขียนสรุปความก่อนเรียนและหลังเรียน
เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ การเขียนสรุปความก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความก่อนเรียน

เรื่องที่ 1 ชวนชม

จำนวนคำประมาณ 605 คำ

คนไทยสมัยโบราณเชื่อว่าชวนชมเป็นไม้มงคลหากบ้านใดปลูกต้นชวนชมไว้ประจำบ้าน จะทำให้เกิดการชวนชม นิยมชมชอบ ชวนชมเป็นไม้มงคลนามและยังทำให้เกิดเสน่ห์แห่ง การดึงดูดตา ดึงใจ ชวนมองยิ่งนัก ตำแหน่งที่ปลูกเพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่บ้านและผู้ อาศัยจึงควรปลูกต้นชวนชมไว้ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้และควรปลูกในวันพุธเพราะโบราณเชื่อว่ การปลูกไม้ดอกทั่วไปให้ปลูกในวันพุธ

ชวนชมเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ลำต้นมีความสูงประมาณ 1 ถึง 3 เมตร ลำต้นอวบน้ำ ผิวน้ำใส สีเขียวปนขาว ผิวเรียบเป็นมัน ลำต้นมียาง ลำต้นบิดงอไปตามจังหวะแตกกิ่งก้านสาขา น้อย รูปทรงโปร่ง ใบแตกออกตามปลายของกิ่งก้าน ใบมนรีปลายมน โคนใบสอบเรียวกว้างใบมี เส้นสีเขียวมองเห็นชัด ตัวใบแข็งผิวเป็นมันเรียบมีสีเขียว ดอกออกตรงปลายยอดของก้าน ดอกเป็น รูปแตรมีกลีบดอก 5 กลีบ มีสีชมพู โคนกลีบดอกมีฐานรองดอกเป็นแฉกเล็กๆ สีเขียว ดอกบานมี ความกว้างประมาณ 3 ถึง 4 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ชวนชมเป็นพรรณไม้ดอกที่ชอบ แดดพื้นที่ปลูกต้องอยู่ที่แจ้งรับแดดเต็มที่ ดินร่วนซุย ชวนชมต้องการปริมาณน้ำน้อย ทนต่อความ แห้งแล้งให้น้ำ 7 ถึง 10 วันต่อครั้ง ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 1 ถึง 2 กิโลกรัมต่อต้น ปีละ 4 ถึง 6 ครั้ง

วิธีขยายพันธุ์ชวนชมสามารถทำได้โดยการปักชำ หรือการตอน ชวนชมไม่ค่อยมีปัญหา เรื่องโรคและศัตรูเพราะเป็นไม้ที่มีความทนทานต่อสภาพธรรมชาติได้ดี

การปลูกชวนชมแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ การปลูกในกระถางเพื่อประดับภายนอกอาคาร บ้านเรือนใช้กระถางทรงและขนาด 12 ถึง 18 นิ้ว ใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ขุยมะพร้าว ดินร่วน อัตรา 1 ต่อ 1 ต่อ 1 ผสมดินปลูก การปลูกชวนชมให้สวยงามควรดูแลทรงพุ่ม ตัดกิ่งให้เหมาะสม และควร เปลี่ยนกระถาง 1 ถึง 2 ปีต่อครั้ง เพราะการขยายตัวของรากแน่นเกินไป การปลูกในแปลงปลูก ขนาด หลุมปลูก กว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร ลึก 30 เซนติเมตร ใช้ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก ดินร่วน อัตรา 1 ต่อ 2 ผสมดินปลูกแต่ที่เหมาะสมควรปลูกประดับบริเวณสวน นิยมปลูกเป็นกลุ่มจะ ให้ดอกที่สวยงามเด่นชัดขึ้น

การเพาะเลี้ยงชวนชมในปัจจุบันมิได้มีความหมายอยู่ที่ดอกสวยงามเพียงอย่างเดียว ความหมายที่ลึกซึ้งไปกว่านั้นคือ การโชว์โชคหรือตอซึ่งเป็นส่วนของรากอันเป็นที่เก็บสะสมอาหารที่ ไม่ใช่รากหาอาหารเพราะรากหาอาหารของชวนชมมีไม่มากและเป็นส่วนต่อจากโชคหรือตอสะสม

อาหาร การโช่วโฆดหรือตอที่ได้โดยการขุดหรือเปลี่ยนกระถางใหม่แล้วให้ตอที่เคยอยู่ใต้ดินขึ้นมาอยู่สูงจากดินปลูก เรียกว่าการขึ้นโฆด ส่วนรากจะอยู่ข้างๆ ตอหรือใต้ตอ โฆดหรือตอจะมีลีลาหรือทรวดทรงแปลกๆ แตกต่างกันไปและจะทำให้ชวนชมมีค่าราคาแห่งความสวยงามสูงขึ้นมาก

กล่าวโดยสรุป ชวนชมเป็นไม้มงคลตามความเชื่อของคนโบราณจึงมีการปลูกเพื่อเป็นสิริมงคลแก่บ้านและผู้อาศัย ชวนชมเป็นพรรณไม้ดอกที่มีความสวยงามทนทาน ขยายพันธุ์ง่ายและมีวิธีการปลูกที่ไม่ยุ่งยากซึ่งลงทุนไม่สูงนัก นอกจากนี้ความเป็นสิริมงคลแล้วชวนชมยังสามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ปลูกเพิ่มขึ้นด้วย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียน
เรื่องที่ 1 ชวนชม

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การปลูกชวนชมควรปลูกไว้ทางทิศใดของบ้าน
 - ก. ตะวันตกเฉียงใต้
 - ข. ตะวันออกเฉียงใต้
 - ค. ตะวันตกเฉียงเหนือ
 - ง. ตะวันออกเฉียงเหนือ
2. นักเรียนคนใดปฏิบัติได้ถูกต้องที่สุดในการปลูกชวนชม
 - ก. ขั้วรดน้ำชวนชมทุกเช้าและเย็น
 - ข. ขั้วถนุปลูกชวนชมโดยใช้ดินร่วนซุย
 - ค. หนัถนุปลูกชวนชมได้ต้นไม้ใหญ่ในสวนข้างบ้าน
 - ง. หนากานต์ใช้ปุ๋ยเคมีบำรุงชวนชมสูตร 16-16-16 ทุกๆ สัปดาห์
3. แนวคิดของเรื่องชวนชมคืออะไร
 - ก. ชวนชมสามารถปลูกในดินที่ร่วนซุย
 - ข. ชวนชมสามารถปลูกได้โดยการปักชำหรือการตอนกิ่ง
 - ค. การปลูกชวนชมให้ได้ผลดีควรใช้ปุ๋ยดอก ปุ๋ยหมัก ขุยมะพร้าว
 - ง. ชวนชมเป็นไม้มงคลปลูกได้ทั้งในกระถาง แปลงปลูกและยังสร้างรายได้ให้ผู้ปลูก
4. ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไรในการเขียนเรื่องชวนชม
 - ก. ให้ผู้อ่านทราบลักษณะของชวนชม
 - ข. ให้ผู้อ่านทราบวิธีการปลูกชวนชม
 - ค. ให้ผู้อ่านทราบวิธีการขยายพันธุ์ชวนชม
 - ง. ให้ผู้อ่านทราบชนิดของดินที่ใช้ปลูกชวนชม
5. ใครได้รับประโยชน์จากการอ่านเรื่องชวนชมมากที่สุด
 - ก. พรอมาขยายพันธุ์ชวนชมโดยการปักชำ
 - ข. พงศภัคใช้ดินร่วนปนทรายปลูกชวนชม
 - ค. พิมุกต์ใช้แกลบผสมขุยมะพร้าวปลูกชวนชม
 - ง. พนิตพรปลูกชวนชมในกระถางและแปลงปลูก

6. นักเรียนคนใดปลูกต้นไม้ตามความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคล
 - ก. นักสสรปลูกต้นมะม่วงไว้หลังบ้าน
 - ข. นลินีปลูกต้นมะละกอไว้หลังบ้าน
 - ค. ณรงค์ศักดิ์ปลูกต้นมะยมไว้หน้าบ้าน
 - ง. นักสกรปลูกต้นมะพร้าวไว้หน้าบ้าน
7. เพราะเหตุใดจึงนิยมใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักในการปลูกต้นไม้
 - ก. ต้นไม้เจริญเติบโตดีกว่า
 - ข. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย
 - ค. คุณภาพของดินเหมือนเดิม
 - ง. ทำตามความเชื่อของคนโบราณ
8. ในปัจจุบันชวนชมได้รับความนิยมอย่างมากเพราะเหตุใด
 - ก. ให้ร่มเงา
 - ข. เป็นต้นไม้โตเร็ว
 - ค. สามารถรับประทานได้
 - ง. มีดอกและใบที่สวยงาม
9. ต้นไม้ชนิดใดมีลักษณะการปลูกคล้ายกับชวนชม
 - ก. ใผ่
 - ข. โกลศ
 - ค. พุทธรักษา
 - ง. คุณนายตื่นสาย
10. การปลูกชวนชมให้สวยงามควรเปลี่ยนกระถาง 1-2 ปี ต่อครั้ง ถูกต้องหรือไม่อย่างไร
 - ก. ถูกต้อง เพราะชวนชมเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
 - ข. ถูกต้อง เพราะไม่ต้องการให้การขยายตัวของรากแน่นเกินไป
 - ค. ไม่ถูกต้อง เพราะการปลูกชวนชมควรเปลี่ยนกระถางทุกๆ 5 ปี
 - ง. ไม่ถูกต้อง เพราะชวนชมที่สวยงามต้องไม่เปลี่ยนกระถางจะทำให้รากช้ำ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความก่อนเรียน

เรื่องที่ 2 ชาวเล

จำนวนคำประมาณ 544 คำ

ชาวเลหรือชาวไทยใหม่ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจะอาศัยอยู่บริเวณริมชายฝั่งและเกาะในทะเลอันดามันนักวิชาการเชื่อว่า ชาวเล เป็นชนเผ่าพื้นเมืองดั้งเดิมของมลายู ชาวมลายูเรียกชาวเลว่า โอริงละอูต ซึ่งแปลว่า คนทะเล ส่วนชาวพม่าแถบหมู่เกาะมะริดเรียกชนกลุ่มนี้ว่า เสดง เสดลง หรือ เสดลอน ชาวเลจะเรียกตัวเองว่า มอเกิน หรือ เมากเกิน แต่คนทั่วไปมักจะเรียกว่า มอแกน เดิมชาวเลมีถิ่นฐานอยู่บนพื้นแผ่นดินใหญ่แถบมาเลเซีย แต่ถูกรุกรานจากชนกลุ่มอื่นก็เลยพากันอพยพลงเรือหนีไปอยู่ตามเกาะต่าง ๆ บ้างก็ใช้ชีวิตรอนแรมบนเรือ กลายเป็น ยิปซีทะเล ชาวเลจะรวมกลุ่มและเดินทางไปในเรือเป็นคณะประมาณ 10 ถึง 40 คน ภายในกลุ่มจะมีผู้ชำนาญในการเดินเรือ ทำหน้าที่คล้ายหัวหน้ากลุ่ม ชาวเลจะย้ายถิ่นแบบชั่วคราวเพื่อไปหาอาหารตามที่ต่าง ๆ แถบชายฝั่งหรือปากแม่น้ำจะย้ายไปตามการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล นอกจากนี้ก็อาจจะย้ายหนีโรคระบาดหรือย้ายเพราะประสบภัยธรรมชาติ

เรือเปรียบเสมือนบ้านของชาวเล โดยเรือมักจะมีควมยาวประมาณ 20 ถึง 25 ฟุต แต่บางกลุ่มก็จะสร้างบ้านชั่วคราวบนฝั่ง ทำจากใบปาล์มหรือมะพร้าว ยกพื้นสูง ไม่มีระเบียบ แต่ในปัจจุบันชาวเลก็เริ่มสร้างบ้านเรือนเลียนแบบคนบนฝั่งเป็นแบบถาวรโดยใช้ไม้จากป่าชายเลน เช่น ไม้โกงกาง หลังคามุงจาก กั้นฝาด้วยจากหรือไม้ไผ่ การดำรงชีพของชาวเลหลักๆ ยังคงพึ่งพาการจับปลา การทำประมงน้ำตื้น อาชีพที่เสริมเข้ามาในยุคหลัง คือ การรับจ้างนายทุนงมสิ่งของในทะเล เช่น เปลือกหอยเปลือก ๆ หรือรับจ้างทั่วไป แม้ว่าจะเริ่มซึมซับค่านิยมทางวัตถุมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ชาวมอเกินก็ยังคงเชื่อเรื่องผีและวิญญาณ โดยเฉพาะบรรพบุรุษที่เรียกว่า ตะโต๊ะโดยจะมีการสร้างเป็นศาลไว้เคารพบูชา และยังเชื่อว่ามี ผีปู ผีหอย ผีไม้ ผีน้ำ เชื่อว่า ผีพุ่งได้ หรือ ผีซินช่วยหาปลา ช่วยบอกแหล่งอาศัยของปลา ชาวเลเชื่อเรื่องโชคกลาง เชื่อว่าผีควบคุมโชคชะตา การเจ็บป่วย จึงมีหมอผีประจำกลุ่ม ทำหน้าที่ทำนายโชคชะตา ดูฤกษ์ยามในการสร้างบ้าน และเป็นผู้ประกอบพิธีกรรม ประเพณีที่สำคัญของชาวเลก็คือ พิธีลอยเรือ ในวันขึ้น 15 ค่ำ และวันแรม 1 ค่ำ ของเดือน 6 และเดือน 11 เชื่อกันว่าพิธีนี้ช่วยขับไล่สิ่งชั่วร้ายให้เรื่อนำความชั่วร้ายอัปมงคลออกไปโดยจะปล่อยให้เรือลอยหายไปทะเลลึกแต่หากเรือกลับขึ้นฝั่งแสดงว่าเป็นลางร้ายต้องทำพิธีใหม่

กล่าวโดยสรุป ชาวเลหรือชาวไทยใหม่ที่อาศัยอยู่บริเวณริมชายฝั่งและเกาะในทะเล อันดามัน ชาวเลเป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิมของมลายูและมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป มีการสร้างบ้านทั้งบนเกาะ

บนแผ่นดินใหญ่และการใช้ชีวิตบนเรือ ชีวิตของชาวเลเป็นชีวิตที่มีความเป็นอยู่เรียบง่าย การดำรงชีพส่วนใหญ่คือการจับปลา การทำประมงน้ำตื้นและมีความเชื่อเรื่องโชคลาง ผี วิญญาณ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียน
เรื่องที่ 2 ชาวเล

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ชาวเลเชื่อว่าสิ่งใดช่วยบอกแหล่งอาศัยของปลา
 - ก. ผีน้ำ
 - ข. ผีฟุ้งใต้
 - ค. หมอผีประจำกลุ่ม
 - ง. วิญญาณบรรพบุรุษ
2. จุดประสงค์ของการทำพิธีลอยเรือของชาวเลตรงกับข้อใด
 - ก. บูชาบรรพบุรุษ
 - ข. ขอขมาพระแม่คงคา
 - ค. ขับไล่สิ่งชั่วร้ายอัปมงคล
 - ง. เสี่ยงทายหาผู้ที่มาเป็นหัวหน้ากลุ่ม
3. ยิปซีทะเล หมายถึงใคร
 - ก. ชาวเลที่ใช้ชีวิตเร่ร่อนไปตามที่ต่างๆ
 - ข. ชาวเลที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน
 - ค. ชาวเลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองดั้งเดิมของมลายู
 - ง. ชาวเลที่มีถิ่นฐานอยู่บนแผ่นดินใหญ่ในแถบมาเลเซีย
4. แนวคิดของเรื่องชาวเลคืออะไร
 - ก. ชาวเลอาศัยอยู่ในเรือจึงมีอาชีพหลัก คือ การจับปลา การทำประมงน้ำตื้น
 - ข. ชาวเลเป็นชนเผ่าพื้นเมืองมลายู มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายและมีความเชื่อเรื่องไสยกลาง
 - ค. ชาวเลหรือไทยใหม่ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจะอยู่บริเวณริมชายฝั่งและเกาะในทะเลอันดามัน
 - ง. ชาวเลเป็นชนเผ่าพื้นเมืองมลายู อาศัยอยู่ริมชายฝั่ง มีอาชีพทำการประมงในทะเลอันดามันและมีความเชื่อเรื่องไสยกลาง

5. การกระทำในข้อใดที่มีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมคุณธรรมของชาวเล
 - ก. การทำพิธีลอยเรือ
 - ข. การสร้างศาลของคะโด๊ะ
 - ค. การดูแลรักษาบ้าน
 - ง. การให้หมอผีประจำกลุ่มทำนายโชคชะตา
6. ถ้านักเรียนต้องการศึกษาชีวิตชาวเลวิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือข้อใด
 - ก. การไปใช้ชีวิตร่วมกับชาวเล
 - ข. การไปสัมภาษณ์ชาวเลโดยตรง
 - ค. การชมสารคดีเกี่ยวกับชีวิตชาวเล
 - ง. การศึกษาค้นคว้าจากสื่อประเภทต่างๆ
7. เพราะเหตุใดชาวเลจึงเดินทางไปในเรือเป็นหมู่คณะ
 - ก. เพื่อทำตามคำสั่งของคะโด๊ะ
 - ข. เพื่อแสดงให้เห็นความสามัคคีในหมู่คณะ
 - ค. เพื่อคอยช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ
 - ง. เพื่อรักษาวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันของหมู่คณะ
8. ลำานข้อใดสอดคล้องกับลักษณะการสร้างบ้านเรือนของชาวเลในปัจจุบัน
 - ก. เห็นข้างขึ้น ข้างตก
 - ข. ปลูกเรือนคร่อมตอ
 - ค. เข้าเมืองตาหลัว ต้องหลัวตาตาม
 - ง. ปลูกเรือนตามใจผู้อยู่ ปลูกอู่ตามใจผู้นอน
9. สถานการณ์ในข้อใดสอดคล้องกับวิถีชีวิตในด้านความเชื่อของชาวเล
 - ก. วสันไปทำบุญตักบาตรเป็นประจำ
 - ข. วิกรมไปวัดเพื่อฟังเทศน์ทุกวันพระ
 - ค. วราลีไปหาหมอดูเพื่อหาฤกษ์แต่งงาน
 - ง. วีระชนไปร่วมงานลอยกระทงของหมู่บ้าน
10. เมื่อชาวเลชิมข้าวเหนียวทางวัดมากขึ้นเรื่อยๆ จะก่อให้เกิดผลดีหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. ดี เพราะชาวเลมีความทันสมัยมากขึ้น
 - ข. ดี เพราะชาวเลมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
 - ค. ไม่ดี เพราะชาวเลจะมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น
 - ง. ไม่ดี เพราะชาวเลทิ้งวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความก่อนเรียน

เรื่องที่ 3 กระดาษ

จำนวนคำประมาณ 479 คำ

กระดาษมีความหมายตามพจนานุกรม หมายถึง วัตถุเป็นแผ่นบางๆ โดยมากทำจากใย เปลือกไม้ ฟาง หญ้า หรือเศษผ้า เป็นต้น ใช้เขียนหรือพิมพ์หรือห่อของและอื่นๆ นอกจากนี้ กระดาษยังใช้ทำความสะอาด ดูดซับ ตลอดจนใช้งานด้านอุตสาหกรรม ด้านศิลปะ ด้านการฝีมือ และอื่นๆ

ชาวอียิปต์ คือผู้ค้นพบกระดาษเป็นครั้งแรกเมื่อประมาณ 3,000 ปีก่อนคริสตกาล ชาวอียิปต์ ใช้ลำต้นปาปรัสทำกระดาษ สำหรับในประเทศไทย เรียกต้น ปาปรัสว่า ต้นกก ชาวอียิปต์นำต้น ปาปรัสมาลอกเปลือกสีเขียวๆ ออกแล้วฝานส่วนเนื้อสีขาวเป็นแผ่นบางๆ จากโคนถึงยอด จากนั้น นำเยื่อปาปรัสที่ฝานแล้วไปรีดน้ำออกโดยคลึงด้วย ไม้ลักษณะเหมือน ไม้ค้ำกึ่งทำขนมในปัจจุบัน เสร็จแล้วก็นำมาแผ่ และวางเรียงกันให้มีส่วนขอบเกยกันเล็กน้อย ยางของต้นปาปรัสมีคุณลักษณะ เป็นกาวอยู่ในตัวทำให้ได้กระดาษแผ่นใหญ่ ขั้นตอนสุดท้ายคือ การนำแผ่นกระดาษที่ได้ไปวางใต้ ก้อนหินขนาดใหญ่ สองก้อน ทิ้งไว้ให้แห้งสนิทก็จะ ได้กระดาษไว้ใช้เขียนบันทึกเรื่องราวต่างๆ

สาเหตุที่ชาวอียิปต์เลือกใช้ต้นปาปรัสทำกระดาษ ตามตำนานเล่าว่า ต้นปาปรัส มีลักษณะ ของต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ด้วยคุณลักษณะ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 ดอกของต้นปาปรัสมีลักษณะ คล้ายกับรัศมีของพระอาทิตย์ซึ่งเป็นเทพเจ้าองค์หนึ่งที่ชาวอียิปต์นับถือที่มีชื่อว่า อามุนรา ประการ ที่ 2 ลำต้นของต้นปาปรัส มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมเหมือนรูปทรงของพีระมิด

กระดาษสามารถแบ่งตามลักษณะการใช้งานได้ 4 ประเภท คือ **กระดาษพิมพ์และกระดาษ เขียนหรือกระดาษขาวดำ** เป็นกระดาษที่นำไปพิมพ์หรือเขียน เมื่อสัมผัสผิว กระดาษจะไม่มี ความมัน ได้แก่ กระดาษปอนด์ กระดาษอาร์ต กระดาษวาดเขียน กระดาษสมุด กระดาษปก กระดาษ คอมพิวเตอร์ กระดาษอัดสำเนา และกระดาษถ่ายเอกสาร **กระดาษเพื่อการอุตสาหกรรมหรือ กระดาษเหนียว** ได้แก่ กระดาษกราฟที่สีน้ำตาล กระดาษลูกฟูก กระดาษกล่อง และซองกระดาษ ใต้ออกสารสีน้ำตาล **กระดาษอนามัย** ได้แก่ กระดาษชำระ กระดาษเช็ดหน้า กระดาษเช็ดมือ และ กระดาษเช็ดปาก **กระดาษชนิดอื่นๆ** นอกเหนือจากกระดาษทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ กระดาษสา กระดาษมวนบุหรี กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษฟาง และกระดาษทำถุงชา

กล่าวโดยสรุป กระดาษเป็นวัสดุที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน มีการค้นพบหลายพันปี มาแล้วโดยชาวอียิปต์ การผลิตกระดาษมีพัฒนาการมากขึ้น ในแต่ละปีมีการสูญเสียทรัพยากร

เป็นอย่างมากในการผลิตกระดาษเพื่อให้พบกับความต้องการของผู้บริโภค บางคนไม่รู้คุณค่าของกระดาษใช้อย่างทิ้งขว้างๆ ดังนั้นเพื่อลดต้นทุนในการผลิตกระดาษคนทุกคนควรหันมาร่วมกันรณรงค์ในเรื่องการใช้กระดาษอย่างประหยัด ควรใช้กระดาษอย่างคุ้มค่าและนำเศษกระดาษที่ใช้แล้วมาผลิตใหม่

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียน
เรื่องที่ 3 กระดาษ

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. เพราะเหตุใดชาวอียิปต์จึงใช้ต้นปาปิรัสมำทำกระดาษ
 - ก. มีลักษณะของต้น ไม้ศักดิ์สิทธิ์
 - ข. มียางซึ่งมีคุณลักษณะเหมือนกาวอยู่ในตัว
 - ค. เป็นต้นไม้ง่ายและมีราคาถูกกว่าต้นไม้ชนิดอื่นๆ
 - ง. เป็นต้นไม้ที่มีเชื้อสีขามีความสะดวกในการนำมาทำกระดาษ
2. แนวคิดของเรื่องกระดาษ คืออะไร
 - ก. อียิปต์เป็นชาติแรกที่ค้นพบการทำกระดาษโดยใช้ต้นปาปิรัส
 - ข. อียิปต์นำต้นปาปิรัสมำไปกแป็ลือก ผ่านส่วนเยื่อเป็นแผ่นบางๆ
 - ค. อียิปต์ค้นพบกระดาษครั้งแรกเมื่อประมาณ 3,000 ปีก่อนคริสตกาล
 - ง. อียิปต์นำต้นปาปิรัสมำไปก ผ่านส่วนเยื่อเป็นแผ่น รีดน้ำและวางขอบเกลยกัน
3. คำว่า “กระดาษ” มีความหมายตามข้อใด
 - ก. วัตถุเป็นแผ่นบางๆ ทำจากใยเปลือกไม้ ฟาง หญ้าหรือเศษผ้า
 - ข. วัตถุเป็นแผ่นบางหรือหนาทำจากต้นไม้มีสีขาวและสีน้ำตาล
 - ค. วัตถุเป็นแผ่นบางหรือหนาทำจากต้นไม้ใช้ทำงานอุตสาหกรรม
 - ง. วัตถุเป็นแผ่นบางๆทำจากต้นไม้ใช้ทำงานด้านศิลปะ ด้านการฝีมือ
4. นักเรียนคนใดใช้กระดาษถูกต้องตามประเภทของกระดาษ
 - ก. สรวินนำกระดาษสาไปประดิษฐ์กรอรูป
 - ข. สิริพงษ์นำกระดาษหนังสือพิมพ์ไปมวนบุหรี่
 - ค. โสภิตานำกระดาษปอนด์ไปบันทึกการประชุม
 - ง. สุทธิวีร์นำกระดาษหนังสือพิมพ์ไปพับถุงใส่ขนมขาย
5. นักเรียนจะใช้กระดาษอย่างไรให้ได้ประโยชน์มากที่สุด
 - ก. ใช้กระดาษทั้งสองหน้า
 - ข. ใช้กระดาษชำระเช็ดน้ำบนโต๊ะในครัว
 - ค. นำกระดาษหนังสือพิมพ์แช่น้ำแล้วทำม้านั่งขาย
 - ง. ใช้กระดาษสีน้ำตาลพิมพ์งานแทนกระดาษสีขาว

6. จากเรื่องกระดาษลิ่งที่น่าเป็นห่วงมากที่สุดคือข้อใด
- ก. ผู้อ่านไม่ทราบการกำเนิดกระดาษ
 - ข. ผู้อ่านไม่ทราบประเภทของกระดาษ
 - ค. ผู้อ่านไม่ทราบวิธีใช้กระดาษให้คุ้มค่า
 - ง. ผู้อ่านไม่ทราบขั้นตอนการผลิตกระดาษ
7. การนำกระดาษหนังสือพิมพ์ที่ใช้แล้วมาประดิษฐ์ของใช้ตรงกับสำนวนในข้อใดมากที่สุด
- ก. จับปลาสองมือ
 - ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ค. ยิ่งปิ่นนัดเดียวได้นกสองตัว
 - ง. มือใครยาวสาวได้สาวเอา
8. ข้อใดมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด
- ก. ดันปาปิร์ส – ดันไฟ
 - ข. ดันปาปิร์ส – ดันกก
 - ค. ดันปาปิร์ส – ดันข้าว
 - ง. ดันปาปิร์ส – ดันยุคาลิปตัส
9. ข้อคิดที่สำคัญที่สุดจากเรื่องกระดาษคือข้อใด
- ก. กระดาษต้องใช้อย่างคุ้มค่า
 - ข. กระดาษเกิดขึ้นมาหลายพันปี
 - ค. กระดาษมีขั้นตอนการทำที่ยุ่งยาก
 - ง. กระดาษมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตปัจจุบัน
10. การใช้กระดาษบันทึกเรื่องราวเป็นจำนวนมากดีหรือไม่เพราะเหตุใด
- ก. ดี เพราะปริมาณต้นไม้ยังมีมาก
 - ข. ดี เพราะจะมีเรื่องราวเพิ่มมากขึ้น
 - ค. ไม่ดี เพราะปริมาณกระดาษจะเพิ่มมากขึ้น
 - ง. ไม่ดี เพราะต้องสูญเสียทรัพยากรในการผลิตกระดาษเพิ่มขึ้น

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความหลังเรียน

เรื่องที่ 1 ช็อกโกแลต

จำนวนคำประมาณ 494 คำ

ชาวมายาซึ่งอาศัยอยู่ในทวีปอเมริกากลางเคยคั่วเมล็ดถั่วอย่างหนึ่งซึ่งหอมกรุ่นและมีรสชาติขม เรียกว่า ช็อกโกแลทล์หรือน้ำช็อกโกแลต ต่อมาได้พัฒนาจนกลายเป็นช็อกโกแลต เป็นขนมหวานที่หลายคนชอบมาก

ตำนานช็อกโกแลตเริ่มขึ้นเมื่อหลายพันปีมาแล้ว ช็อกโกแลตเป็นผลผลิตของต้นกาเกา หรือเรียกว่า โกโก้ ชาวพื้นเมืองเผ่าแอซเตกในเม็กซิโกได้ใช้ผลกาเกามาทำเป็นเครื่องปรุงรสเผ็ดผสมร่วมกับพริกและพริกไทย เรียกว่า ช็อกโกลา มีความหมายว่า เครื่องปรุงที่ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย จากนั้นชาวสเปนได้ปรุงแต่งรสชาติเครื่องคั่วนี้ใหม่โดยใส่น้ำตาลและผงวานิลลาแทนพริก เครื่องคั่วช็อกโกแลตจึงเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้นและแพร่หลายกลายเป็นของหวานที่รู้จักกันทั่วโลกด้วยทั้งรสหวานนุ่มและมีกลิ่นหอมเป็นพิเศษ ต่อมาความหอมหวานของเครื่องคั่วช็อกโกแลตจึงเริ่มเข้าไปแพร่หลายในทวีปยุโรป ความนิยมของเครื่องคั่วช็อกโกแลตขยายไปถึงอิตาลี ฮอลแลนด์ และฝรั่งเศส นอกจากนั้นยังมีหลักฐานยืนยันว่าเครื่องคั่วชนิดนี้เป็นที่รู้จักของขุนนางอังกฤษเป็นช่วงเวลาที่เริ่มมีการเปิดร้านขายเครื่องคั่วช็อกโกแลตแข่งกับร้านขายกาแฟในกรุงลอนดอน และผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ทำให้มีการนำเครื่องจักรเข้ามาช่วยในการผลิตจึงทำให้ช็อกโกแลตมีราคาต่ำลงจนคนทั่วไปสามารถหาซื้อมารับประทานได้ ต่อมาผู้ตั้งโรงงานทำช็อกโกแลตในประเทศอังกฤษ ขึ้นเป็นครั้งแรกที่เมืองบริสตอล นักเคมีชาวสวีเดน ค้นพบวิธีการสกัดไขมันที่เรียกว่า ไขมัน โกโก้ออกมาเป็นช็อกโกแลต ซึ่งสามารถนำมาแปรรูปเป็นผงโกโก้ได้สำเร็จ ชาวสวีเดนจึงพัฒนาธุรกิจขนมหวานและช็อกโกแลตจนเป็นที่นิยมบริโภคมาจนถึงปัจจุบัน

ช็อกโกแลตประกอบไปด้วยโกโก้ เนย น้ำตาลและสารแต่งกลิ่นต่าง ๆ ช็อกโกแลตมีรสชาติปรุงแต่งเพื่อให้เกิดความแตกต่างกันมากมาย ช็อกโกแลตแบ่งตามรสชาติออกเป็น 3 ชนิด คือ ช็อกโกแลตขมที่เป็นช็อกโกแลตต้นตำหรับ ช็อกโกแลตขาว ช็อกโกแลตนมซึ่งมีทั้งชนิดแท่ง เหลี่ยม กลม เคี้ยว สอดไส้ ผสมในขนมเค้ก รวมทั้งเป็นเครื่องคั่วอีกด้วย ช็อกโกแลตเป็นขนมที่มีคุณค่าทางโภชนาการค่อนข้างสูง นอกจากให้พลังงานจากไขมันและคาร์โบไฮเดรตแล้วยังมีวิตามินเอ วิตามินดี วิตามินเค และธาตุเหล็กค่อนข้างสูง การรับประทานช็อกโกแลตควรรับประทานในปริมาณที่พอเหมาะ เพราะอาจส่งผลให้เกิดปัญหาสุขภาพ เช่น โรคอ้วน และโรคความดันโลหิตสูง

กล่าวโดยสรุป ซีอิกโกแลตเป็นผลผลิตของต้นกาเหาะหรือต้นโกโก้ มีประวัติที่ยาวนาน น่าสนใจมาก และยังได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเป็นอันมากด้วย ซีอิกโกแลตทำจากผงโกโก้ ซีอิกโกแลตประกอบด้วยโปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน น้ำตาล นมและเนย นำมาทำได้หลายแบบ เช่น ทำเป็นขนม เครื่องดื่มและอื่นๆ ซีอิกโกแลตให้พลังงานสูง การรับประทานนั้นควรอยู่ใน ปริมาณที่พอเหมาะเพราะอาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียน

เรื่องที่ 1 ช็อกโกแลต

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. บุคคลชาติใดที่ปรุงแต่งรสชาติช็อกโกแลตให้มีรสหอมหวานจนได้รับความนิยมมากขึ้นกว่าเดิม
 - ก. อิตาลี
 - ข. สเปน
 - ค. ฝรั่งเศส
 - ง. ฮอลแลนด์
2. ข้อใดคือความหมายของ ช็อก โกลา
 - ก. เครื่องปรุงที่ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย
 - ข. เครื่องดื่มที่มีรสเผ็ดผสมพริกและพริกไทย
 - ค. เครื่องปรุงที่มีรสเผ็ดให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย
 - ง. เครื่องดื่มช็อกโกแลตที่ใส่น้ำตาลและผงวานิลลา
3. แนวคิดของเรื่องช็อกโกแลตคืออะไร
 - ก. ช็อกโกแลตเป็นผลผลิตของต้นกาเคาคันพบโดยชาวพื้นเมืองเผ่าแอซเตกในเม็กซิโก
 - ข. ช็อกโกแลตให้พลังงานสูงและมีคุณค่าทางโภชนาการจึงควรรับประทานในปริมาณที่พอเหมาะ
 - ค. ช็อกโกแลตประกอบด้วยโกโก้ เนย นม น้ำตาลและสารแต่งกลิ่นต่างๆ เพื่อให้มีรสชาติแตกต่างกัน
 - ง. ช็อกโกแลตเป็นผลผลิตของต้นกาเคาซึ่งให้พลังงานสูง มีแหล่งกำเนิดในทวีปอเมริกาค้นพบโดยชาวมายา
4. บุคคลในข้อใดมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคความดันโลหิตสูงมากที่สุด
 - ก. กิจภรณ์เป็นเจ้าของโรงงานทำช็อกโกแลต
 - ข. กชกรรับประทานช็อกโกแลตเป็นอาหารว่างทุกวัน
 - ค. ไกรวิชญ์เป็นเจ้าของร้านขายช็อกโกแลตที่ใหญ่ที่สุด
 - ง. กฤติพงศ์ได้รับของขวัญจากแฟนเป็นช็อกโกแลตในทุกโอกาส

5. เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนควรปฏิบัติอย่างไรเป็นอันดับแรก
 - ก. รับประทานซ็อกโกแลตในปริมาณน้อย
 - ข. เชิญชวนเพื่อนๆ ให้หันมารับประทานซ็อกโกแลต
 - ค. ศึกษาประวัติความเป็นมา วิธีการทำ ประโยชน์ของซ็อกโกแลต
 - ง. ซื้อซ็อกโกแลตรับประทานเพิ่มขึ้นเพราะให้คุณค่าทางโภชนาการสูง
6. เพราะเหตุใดจึงมีผู้ชอบซื้อซ็อกโกแลตรับประทานเป็นจำนวนมากทั้งที่มีสีไม่สวย
 - ก. ราคาค่อนข้างถูก
 - ข. รสชาติหลากหลาย
 - ค. รสหวานและ กลิ่นหอม
 - ง. คำนิยมในการรับประทาน
7. คุณลักษณะของซ็อกโกแลตตรงกับสำนวนข้อใด
 - ก. ช้างนอกสุกใส ช้างในเป็นโพรง
 - ข. ซ็อกควายหน้านา ซ็อกผ้าหน้าตารูข
 - ค. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม
 - ง. ช้างนอกขรุขระ ช้างในตะตั้งโหน่ง
8. ถ้ารับประทานซ็อกโกแลตทุกวันผลจะเป็นอย่างไร
 - ก. มีสุขภาพแข็งแรงขึ้น
 - ข. มีน้ำหนักตัวเพิ่มมากขึ้น
 - ค. ได้รับคุณค่าทางโภชนาการสูง
 - ง. มีความสุขในการรับประทาน
9. ซ็อกโกแลตเป็นข้อคิดเห็น
 - ก. ซ็อกโกแลตประกอบด้วยโปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน น้ำตาล นมและเนย
 - ข. ชาวสวิสเซอร์แลนด์จึงพัฒนาธุรกิจขนมหวานและซ็อกโกแลตจนเป็นที่นิยมบริโภคมาจนถึงปัจจุบัน
 - ค. การรับประทานซ็อกโกแลตนั้นควรอยู่ในปริมาณที่พอเหมาะเพราะอาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพ
 - ง. ซ็อกโกแลตแบ่งตามรสชาติออกเป็น 3 ชนิด คือ ซ็อกโกแลตขมที่เป็นซ็อกโกแลตต้นตำรับ ซ็อกโกแลตขาว และซ็อกโกแลตนม

10. ในอนาคตคาดว่าช็อกโกแลตอาจมีรูปแบบและรสชาติที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะเหตุใด
- ก. รูปแบบเดิมสีสั่นไม่สวยงาม
 - ข. ต้องการเปลี่ยนแปลงรสชาติ รสชาติเดิมอาจจำเจ
 - ค. เมื่อเปลี่ยนอาจจะมีผู้นิยมรับประทานมากขึ้นกว่าเดิม
 - ง. มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความหลังเรียน

เรื่องที่ 2 บัตรเครดิต

จำนวนคำประมาณ 528 คำ

บัตรเครดิต หมายถึง บัตรซึ่งสถาบันการเงินหรือธุรกิจออกให้แก่ผู้บริโภคที่เป็นสมาชิก ใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการจากสถานการค้าหรือธุรกิจที่รับบัตรนั้นแทนการชำระด้วยเงินสด

ปัจจุบันบัตรเครดิตมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก มีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่า การใช้เงินสดในการซื้อขายที่มีวงเงินหลายๆหรือการบริการจากสถานการค้าต่างๆ

การใช้บัตรทุกครั้งต้องมีการตรวจจำนวนเงินให้ถูกต้องก่อนลงลายมือชื่อในเชลล์สลิป การรับบัตรคืนต้องตรวจก่อนทุกครั้งว่าเป็นบัตรของตนเองหรือไม่ หากมีการยกเลิกรายการในเชลล์สลิปควรตรวจสอบให้แน่ใจก่อนว่าได้ตัดรายการออกหรือทำลายแล้ว ทุกครั้งที่มีการใช้บัตรเครดิตให้เก็บสำเนาเชลล์สลิปการใช้จ่ายไว้ตรวจสอบกับใบแจ้งหนี้ที่สถาบันการเงินหรือธุรกิจผู้ออกบัตรส่งมาเรียกเก็บ หากไม่ตรงกันให้แจ้งสถาบันการเงินหรือธุรกิจผู้ออกบัตรทันที

บัตรเครดิตเป็นบัตรที่ใช้ได้สะดวกและสูญหายได้ง่าย ผู้ใช้จึงควรมีการเก็บรักษาบัตรเครดิตให้ปลอดภัย วิธีการเก็บรักษาบัตรเครดิตไม่ใช่เรื่องยากซึ่งมีวิธีการดังนี้ เมื่อได้รับบัตรเครดิตใบใหม่ให้ลงลายมือชื่อทันทีหากมีบัตรใบเก่าให้ทำลายทิ้งโดยการทำลายแถบแม่เหล็กเป็นหลักเพื่อป้องกันการนำไปใช้โดยผู้อื่น การเก็บบัตรเครดิตต้องเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดีเพื่อป้องกันการสูญหาย ควรเก็บไว้ในที่สังเกตได้ง่ายของผู้ถือบัตร ไม่ควรเก็บรหัสการถอนเงินจากตู้เอทีเอ็มไว้ร่วมกับบัตรเครดิตเพื่อป้องกันหากบัตรเกิดการสูญหาย

การเดินทางไปต่างประเทศผู้ใช้บัตรต้องมีการเตรียมพร้อมโดยการตรวจสอบ วัน เดือน ปีที่บัตรหมดอายุให้แน่ใจว่าบัตรยังไม่หมดอายุ หากต้องการใช้บัตรเกินกว่าวงเงินที่กำหนดควรแจ้งขอเพิ่มวงเงินล่วงหน้าก่อนการเดินทางเพื่อความสะดวก ปัญหาที่พบและควรระมัดระวังอย่างมากในการเดินทางไปต่างประเทศ คือปัญหาเกี่ยวกับการขโมย การล้วงกระเป๋า ผู้ใช้บัตรควรมีการจดหมายเลขบัตร ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของสถาบันผู้ออกบัตร หมายเลขหนังสือเดินทางให้กับทางบ้าน 1 ชุดและนำติดตัวใน การเดินทาง 1 ชุด โดยเก็บแยกกับบัตรเครดิต

การสูญหายหรือการถูกขโมยสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้นผู้ใช้บัตรเครดิตจึงควรระมัดระวัง เมื่อเกิดสูญหายผู้ถือบัตรควรรีบแจ้งระดับการใช้บัตรทันทีกับสถาบันที่ออกบัตร ผู้ใช้บัตรแจ้งความที่สถานีตำรวจเป็นหลักฐานเพื่อดำเนินคดีทางกฎหมายต่อไป แนวทางป้องกันในกรณีที่บัตรสูญหายแล้วนำไปใช้อีก วิธีหนึ่ง คือ ผู้ถือบัตรเครดิตทำบัตรแบบมีรูปถ่ายของผู้ถือบัตร เมื่อบัตรหายหรือถูกขโมยคนร้ายไม่อาจนำบัตรไปใช้ได้เพราะมีรูปของเจ้าของบัตรปรากฏอยู่

กล่าวโดยสรุป ในปัจจุบันมีการใช้บัตรเครดิตกันอย่างแพร่หลาย มีความสะดวกและง่ายในการใช้จ่ายแทนการชำระด้วยเงินสด บัตรเครดิตเป็นบัตรที่ใช้จ่าย สะดวกและสูญหายได้ง่ายมาก ผู้ถือบัตรจึงควรทราบวิธีเก็บรักษาที่ถูกต้อง วิธีใช้บัตรให้ปลอดภัย แนวทางป้องกันการสูญหาย และวิธีปฏิบัติเมื่อบัตรเกิดสูญหาย ผู้ถือบัตรจะไม่เกิดความเสียหายในการใช้บัตร

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียน
เรื่องที่ 2 บัตรเครดิต

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุด

1. เมื่อบัตรเครดิตเกิดสูญหายสิ่งแรกที่ควรปฏิบัติคืออะไร
 - ก. แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ
 - ข. แจ้งความที่สถานีตำรวจ
 - ค. แจ้งให้สถานที่ออกบัตรทราบ
 - ง. แจ้งระงับการใช้บัตรกับสถานที่ออกบัตร
2. แนวคิดของเรื่องบัตรเครดิตคืออะไร
 - ก. บัตรเครดิตเป็นบัตรที่มีความสะดวกในการใช้ต้องเก็บรักษาอย่างดี
 - ข. บัตรเครดิตเป็นบัตรใช้แทนเงินสดในการซื้อขายหรือการรับบริการ
 - ค. บัตรเครดิตเป็นบัตรที่มีความสะดวกในการใช้ ผู้ถือบัตรควรทราบวิธีใช้ที่ถูกต้อง
 - ง. บัตรเครดิตเป็นบัตรที่ซึ่งสถาบันการเงินออกให้ผู้บริโภคเพื่อใช้ชำระค่าสินค้าแทนเงินสด
3. อะไรคือข้อควรระวังในการใช้บัตรเครดิต
 - ก. ใช้อย่างสะดวก
 - ข. ใช้อย่างประหยัด
 - ค. ใช้อย่างสุรุ่ยสุร่าย
 - ง. ใช้อย่างระมัดระวัง
4. ใช้บัตรเครดิตโดยวิธีใดจึงจะถูกต้องและเหมาะสมที่สุด
 - ก. กดเงินแล้วทิ้งเชลล์สลิปไว้ที่ธนาคาร
 - ข. เขียนรหัสกดเงินรวมไว้กับบัตรเครดิตเพื่อกันลืม
 - ค. ตรวจสอบรายการในเชลล์สลิปทุกครั้งและลงลายมือชื่อ
 - ง. ใช้บัตรเครดิตจ่ายค่าบริการและค่าสินค้าทุกอย่างที่ต้องการ
5. เพราะเหตุใดจึงมีผู้นิยมใช้บัตรเครดิตมากขึ้น
 - ก. ประชาชนมีรายได้มากขึ้น
 - ข. ความสะดวกและรวดเร็ว
 - ค. ความต้องการใช้เงินสดลดลง
 - ง. ความทันสมัยในการใช้บัตรเครดิต

6. การทำลายแถบแม่เหล็กบนบัตรเครดิตเมื่อไม่ใช้แล้วตรงกับสำนวนข้อใด
- หุบมือเปิบ
 - กั้นดีกว่าแก้
 - วัวหายล้อมคอก
 - มือใครยาวสาวได้สาวเอา
7. ข้อใดมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด
- บัตรเครดิต - บัตรเอทีเอ็ม
 - บัตรเครดิต - บัตรโรงพยาบาล
 - บัตรเครดิต - บัตรผู้เสียภาษีอากร
 - บัตรเครดิต - บัตรประจำตัวประชาชน
8. ถ้าพบบัตรเครดิตนักเรียนจะทำอย่างไรจึงจะดีที่สุด
- เก็บไว้ใช้เอง
 - บอกผู้ปกครอง
 - หาเจ้าของด้วยตัวเอง
 - นำส่งสถานีตำรวจใกล้ๆ
9. ประโยคใดเป็นข้อคิดเห็น
- ปัจจุบันบัตรเครดิตมีความสำคัญและจำเป็นมาก
 - บัตรเครดิตเป็นบัตรที่ใช้ได้สะดวกและสูญหายได้ง่าย
 - การสูญหายหรือการถูกขโมยสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา
 - การใช้บัตรเครดิตต้องมีการลงลายมือชื่อในเซลล์สติปทุกครั้ง
10. นักเรียนควรมีบัตรเครดิตหรือไม่เพราะเหตุใด
- ควร เพราะจะได้ไม่ต้องใช้จ่ายด้วยเงินสด
 - ควร เพราะมีความสะดวกมากกว่าการเก็บเงินสด
 - ไม่ควร เพราะนักเรียนยังไม่จำเป็นต้องใช้วงเงินจำนวนมาก
 - ไม่ควร เพราะนักเรียนอาจจะใช้มากเกินไปจนความจำเป็นซึ่งสร้างนิสัยไม่ดี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความหลังเรียน

เรื่องที่ 3 บุหรี่

จำนวนคำประมาณ 613 คำ

ผลการสำรวจจากองค์การอนามัยโลกระบุว่าในปัจจุบันคนไทยเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ปีละ 52,000 คน อัตราการเสียชีวิตเฉลี่ยวันละ 142 คน มีแนวโน้มในอีก 20 ปีข้างหน้าคนไทยที่สูบบุหรี่จะเพิ่มขึ้นเป็น 13 ล้านคน ด้วยเหตุนี้ในปีพุทธศักราช 2548 ทางกรมสรรพสามิตจึงได้คิดทำโครงการเด็กและเยาวชนร่วมใจไม่สูบบุหรี่ขึ้น ให้ร่วมกันในการปลูกจิตสำนึกการไม่สูบบุหรี่และไม่ดื่มสุราในกลุ่มเด็กและเยาวชน

บุหรี่ยังมีสารหลายชนิดซึ่งเป็นอันตรายต่อร่างกาย สารนิโคตินเป็นสารสำคัญที่ทำให้คนติดบุหรี่ซึ่งออกฤทธิ์โดยตรงต่อสมอง นิโคตินเป็นสารกระตุ้นและกดประสาทส่วนกลาง ถ้าได้รับสารนี้ขนาดน้อยๆ เช่น การสูบบุหรี่ 1 ถึง 2 มวนแรก อาจกระตุ้นทำให้รู้สึกกระปรี้กระเปร่า แต่ถ้าสูบบ่อยจะกดประสาทส่วนกลาง ทำให้ความรู้สึกต่างๆ ช้าลง ร้อยละ 95 ของนิโคติน จะไปจับอยู่ที่ปอด บางส่วนจับอยู่ที่เยื่อหุ้มริมฝีปาก และบางส่วนถูกดูดซึมเข้าสู่กระแสเลือดมีผลโดยตรงต่อหัวใจไต ก่อให้เกิดโรคความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็วกว่าปกติ และไม่เป็นจังหวะ หลอดเลือดที่แขนและขาหดตัว เพิ่มไขมันในเส้นเลือด บุหรี่ 1 มวนจะมีนิโคติน 0.8 ถึง 1.8 มิลลิกรัม (ค่ามาตรฐานสากลกำหนดไว้ 1 มิลลิกรัม)

บุหรี่ยังออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทไม่มีอาการเสพติดทางร่างกาย บุหรี่ยังมีอาการเสพติดทางจิตใจ ผู้เสพจะมีอาการตาแห้ง ตาแดง ริมฝีปากแห้งเขียว เล็บเหลือง ฟันมีคราบดำจับ มีกลิ่นลมหายใจมีกลิ่นเหม็น หลอดลมอักเสบเกิดการระคายเคือง ต่อระบบทางเดินหายใจ ไอ เสียงแหบ นิโคตินจะออกฤทธิ์กระตุ้นหัวใจให้ทำงานหนัก หลอดเลือดหดตัวอันเป็นสาเหตุของโรคหัวใจขาดเลือด ความดันโลหิตสูง โรคมะเร็งปอด ถุงลมโป่งพอง ถ้าผู้สูบบุหรี่เป็นหญิง มีครรภ์จะทำให้แท้งได้ง่ายหรือทารกที่คลอดมีน้ำหนักตัวน้อย

การเลิกบุหรี่สามารถทำได้ดังนี้ การให้นิโคตินทดแทนซึ่งอยู่ในรูปของแผ่นแปะนิโคติน และหมากฝรั่งนิโคติน คือการให้สารนิโคตินในระดับต่ำๆ เพื่อระงับอาการขาดนิโคติน อาการดังกล่าวได้แก่ อาการหงุดหงิดง่าย กระวนกระวาย เสียสมาธิ และเหนื่อยง่าย จากนั้นค่อยๆ ลดขนาดยาลงเรื่อยๆ จนหมด แผ่นแปะนิโคติน และหมากฝรั่งนิโคตินใช้ได้ผลใกล้เคียงกัน ข้อจำกัดของการใช้นิโคตินทดแทนทั้ง 2 แบบ คือ เมื่อเริ่มใช้ยาผู้สูบบุหรี่ต้องหยุดสูบบุหรี่ทันที การเข้าไปด้วยแล้วค่อยๆ สูบน้อยลง จะทำให้เลิกบุหรี่ไม่สำเร็จ นอกจากนั้น ปริมาณนิโคตินโดยรวมที่ร่างกายได้รับเข้าไปอาจมากเกินไป ทำให้เกิดอันตรายได้ การใช้นิโคตินทั้ง 2 ชนิดนี้จึงต้องอยู่ในภายใต้การดูแล

ของแพทย์ การให้ยาเม็ดรับประทาน ปัจจุบันมีแนวทางใหม่ในการเลิกบุหรี่ในรูปยาเม็ด รับประทานที่สามารถลดอาการขาดนิโคติน โดยที่ผู้สูบบุหรี่ไม่จำเป็นต้องหยุดสูบบุหรี่ในทันทีที่ รับประทานยา เนื่องจากยาตัวนี้ไม่มีส่วนผสมของสารนิโคติน ยาจึงไม่ทำให้เสี่ยงกับการได้รับ นิโคตินมากเกินไป การใช้ยานี้ต้องอยู่ในการดูแลของแพทย์เช่นเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป บุหรี่มีสารต่างๆ หลายชนิดที่เป็นอันตรายต่อร่างกายของผู้สูบและผู้อยู่ รอบข้าง สารเหล่านี้ทำให้เกิดโรคต่างๆ ทุกฝ่ายควรร่วมกันในการปลุกจิตสำนึกการไม่สูบบุหรี่ ในกลุ่มเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น รวมไปถึงรณรงค์การเลิกบุหรี่ของผู้ที่ติดบุหรี่ตามแนว พระราชดำรัสในรัชกาลที่ 9

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียน
เรื่องที่ 3 บุหรี่

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. เมื่อสูบบุหรี่เข้าไปสารนิโคตินจะไปจับอยู่ส่วนใดของร่างกายมากที่สุด
 - ก. ตับ
 - ข. ปอด
 - ค. หัวใจ
 - ง. หลอดลม
2. แนวคิดของเรื่องบุหรี่คืออะไร
 - ก. บุหรี่มีสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกายซึ่งได้แก่ สารนิโคตินเป็นที่ทำให้คนติดบุหรี่
 - ข. บุหรี่เป็นอันตรายสามารถเลิกได้โดยให้สารนิโคตินทดแทนหรือให้ยาเม็ดรับประทาน
 - ค. บุหรี่มีสารที่กระตุ้นประสาทไม่มีอาการเสพติดทางร่างกายแต่มีอาการเสพติดทางจิตใจ
 - ง. บุหรี่สามารถเลิกได้โดยให้สารนิโคตินทดแทนซึ่งอยู่ในรูปของแผ่นแปะนิโคตินและหมากฝรั่ง
3. ข้อปฏิบัติที่สำคัญที่สุดในการเลิกบุหรี่โดยการให้สารนิโคตินทดแทนคือข้อใด
 - ก. มีจิตใจที่เข้มแข็ง อดทน
 - ข. มีความตั้งใจในการเลิกบุหรี่
 - ค. ได้รับกำลังใจจากบุคคลที่รัก
 - ง. อยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์
4. แผ่นแปะนิโคตินและหมากฝรั่งนิโคตินมีประโยชน์อย่างไร
 - ก. เพื่อระงับอาการขาดนิโคติน
 - ข. เพื่อชดเชยนิโคตินในร่างกาย
 - ค. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานความต้องการ
 - ง. เพื่อเพิ่มนิโคตินตามความต้องการของร่างกาย

5. เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนสูบบุหรี่นักเรียนจะอย่างไรเป็นอันดับแรก
 - ก. เลิกคบกับเพื่อน
 - ข. เตือนเพื่อนทันที
 - ค. บอกอาจารย์ที่ปรึกษา
 - ง. บอกผู้ปกครองของเพื่อน
6. ถ้านักเรียนติดบุหรี่แล้วนักเรียนจะอย่างไรจึงจะสามารถเลิกบุหรี่ได้
 - ก. บอกผู้ปกครองให้ทราบ
 - ข. ปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
 - ค. มีความตั้งใจในการเลิกจริงๆ
 - ง. ลาออกจากโรงเรียนและเก็บตัวอยู่บ้าน
7. บุคคลใดเป็นโรคเนื่องจากการสูบบุหรี่มาก
 - ก. เอกพษย์ป่วยเป็นโรคตับแข็ง
 - ข. อากเนย์ป่วยเป็นโรคเบาหวาน
 - ค. อังศิญาป่วยเป็นโรคไข้วัดใหญ่
 - ง. อินทชัชป่วยเป็นโรคถุงลมโป่งพอง
8. เพราะเหตุใดการให้นิโคตินทดแทนผู้สูบบุหรี่จึงต้องหยุดสูบบุหรี่ทันที
 - ก. ถ้าไม่หยุดจะไม่สามารถเลิกบุหรี่ได้
 - ข. ถ้าไม่หยุดจะเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น
 - ค. ถ้าไม่หยุดจะก่อให้เกิดโรคต่างๆ มากมาย
 - ง. ถ้าไม่หยุดปริมาณสารนิโคตินจะมากเกินไป
9. ข้อใดเป็นคำขวัญที่สอดคล้องกับเรื่องบุหรี่ในการรณรงค์การเลิกบุหรี่
 - ก. เรามาเลิกบุหรี่กันเถอะนะ
 - ข. ถ้ารักแม่ก็เลิกบุหรี่เพื่อแม่
 - ค. อยากจะสบายในอนาคตต้องเลิกบุหรี่
 - ง. เลิกบุหรี่ตั้งแต่วันนี้ เพื่ออนาคตที่สดใส
10. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกการไม่สูบบุหรี่ในเด็กและเยาวชน
 - ก. เห็นด้วย เพราะเด็กและเยาวชนมักชอบเลียนแบบ
 - ข. เห็นด้วย เพราะเด็กและเยาวชนไม่ทราบโทษของการสูบบุหรี่
 - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการสิ้นเปลืองทรัพย์สิน เวลาในการรณรงค์
 - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะบุคคลที่จะช่วยในการรณรงค์ที่ดีที่สุดคือผู้ปกครอง

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

เรื่อง/ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
แบบทดสอบก่อนเรียน										
1. ชวนชม	ง	ข	ง	ข	ง	ค	ข	ง	ข	ข
2. ชาวเล	ข	ค	ก	ง	ข	ง	ค	ค	ค	ง
3. กระดาด	ก	ก	ก	ก	ค	ค	ค	ง	ก	ง
แบบทดสอบหลังเรียน										
1. ซ็อกโกแลต	ข	ก	ง	ข	ก	ค	ง	ข	ข	ง
2. บั๊ตครีต	ง	ง	ง	ค	ข	ข	ก	ง	ก	ง
3. บุหรี่	ข	ข	ง	ก	ข	ค	ง	ค	ง	ก

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เขียนสรุปความ แบบทดสอบก่อนเรียน

1. ชวนชม

คนโบราณมีความเชื่อว่าชวนชมเป็นไม้มงคล ชวนชมเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กที่มีความสวยงามและทนต่อสภาพธรรมชาติ ชวนชมขยายพันธุ์ได้ง่ายด้วยการปักชำหรือการตอน การปลูกชวนชมสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ การปลูกในกระถางและในแปลงปลูก ชวนชมนอกจากปลูกเพื่อความเพลิดเพลินแล้วยังสามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ปลูกอีกด้วย

2. ชาวเล

ชาวเลเป็นชนเผ่าพื้นเมืองของมลายูและมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป สำหรับชาวเลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจะอาศัยอยู่บริเวณริมชายฝั่งและเกาะในทะเลอันดามัน ชีวิตชาวเลจะอยู่กันอย่างเรียบง่ายโดยมีเรือเป็นบ้านแต่ในปัจจุบันชาวเลมีการสร้างบ้านแบบถาวรบนฝั่งมากขึ้น การดำรงชีพส่วนใหญ่ของชาวเลคือการจับปลา การทำประมงน้ำตื้นและชาวเลยังมีความเชื่อเรื่องโชคลาง เรื่องผี วิญญาณ

3. กระดาษ

กระดาษเป็นวัสดุแผ่นบางๆ ทำจากใยเปลือกไม้ ฟาง หญ้าหรือเศษผ้าเพื่อให้เขียนหรือพิมพ์ ผู้ค้นพบกระดาษเป็นครั้งแรกคือ ชาวฮีบต์โดยใช้ต้นป้าปรัสซึ่งมีลักษณะของต้น ไม้ศักดิ์สิทธิ์สำหรับคนไทย เรียกว่า ต้นกก กระดาษสามารถแบ่งตามลักษณะการใช้งานได้ 4 ประเภท

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ช็อกโกแลต

ชาวมายาในทวีปอเมริกากลางได้เคี้ยวต้นไม้ที่หอมกรุ่น มีรสชาบซ่า ซึ่งเรียกว่าช็อกโกแลตหรือช็อกโกแลต ช็อกโกแลตเป็นผลผลิตของต้นคาเคาหรือโกโก้ซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานและได้พัฒนาจากการปรุงรสเผ็ดมาเป็นช็อกโกแลตที่หอมหวานและได้รับความนิยมมาก ช็อกโกแลตประกอบด้วยโปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน น้ำตาล นมและเนยที่ให้พลังงานสูงจึงควรรับประทานในปริมาณที่เหมาะสม

2. บัตรเครดิต

บัตรเครดิตเป็นบัตรที่สถาบันการเงินออกให้สมาชิกเพื่อชำระค่าสินค้า ค่าบริการแทนเงินสด การใช้บัตรเครดิตมีความสะดวกแต่ก็สูญหายได้ง่ายเช่นเดียวกัน ผู้ใช้บัตรเครดิตจึงควรทราบวิธีใช้ การเก็บรักษา แนวทางป้องกันการสูญหายและวิธีปฏิบัติเมื่อเกิดการสูญหาย

3. บุหรี่

การเสียชีวิตเนื่องจากการสูบบุหรี่ในปัจจุบันมีมากขึ้นเนื่องจากบุหรี่ยี่มีสารนิโคตินเป็นสารสำคัญในการกระตุ้นประสาทและกดประสาทซึ่งเป็นอันตรายต่อตนเองและคนรอบข้าง สารในบุหรี่ยี่ก่อให้เกิดโรคต่างๆมากมายแต่สามารถเลิกบุหรี่ได้ด้วยการให้นิโคตินทดแทนและการให้ยาเมื่อรับประทาน การให้ยาต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์

ภาคผนวก ง

แผนเตรียมความพร้อมการอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความ

แผนการฝึกทักษะการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ครั้งที่ 1-16

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ครั้งที่ 1-16

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

แผนเตรียมความพร้อม**เรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ**

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้ถ้อยคำภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 บอกวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและลำดับขั้นในการอ่านได้ถูกต้อง
- 2.2 บอกความหมายของใจความได้ถูกต้อง
- 2.3 บอกวิธีค้นหาใจความได้
- 2.4 บอกหลักการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.5 เขียนสรุปความได้ถูกต้องตามเกณฑ์

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 วิธีปฏิบัติตนในการอ่าน
- 3.2 ลำดับขั้นในการอ่าน
- 3.3 ความหมายของใจความ
- 3.4 วิธีค้นหาใจความ
- 3.5 หลักการเขียนสรุปความ
- 3.6 เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความ

หมายเหตุ รายละเอียดสาระการเรียนรู้อยู่ที่ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูกับนักเรียนสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับความสำคัญของวันเด็กและคำขวัญวันเด็ก ต่อจากนั้นให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำขวัญวันเด็กปีพุทธศักราช 2550 คือ มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข ปีพุทธศักราช 2549 คือ อยากรฉลาด ต้องขยันอ่าน ขยันคิด ปีพุทธศักราช 2548 คือ เด็กรุ่นใหม่ต้อง ขยันอ่าน ขยันเรียน กล้าคิด กล้าพูด ลงบนกระดานดำ

4.2 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับความหมายของคำขวัญวันเด็กแต่ละปี ต่อจากนั้นจึงอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของวันเด็ก ได้แก่ เด็กเป็นอนาคตของชาติ อนาคตของชาติจะมั่นคงได้ขึ้นอยู่กับเด็ก ประโยชน์ของการจัดงานวันเด็ก ได้แก่ เด็กๆเห็นความสำคัญของตนเอง

ขั้นสอน (40 นาที)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการอ่านโดยให้นักเรียนช่วยกันบอกและให้ออกมาเขียนเป็นข้อบนกระดาน ได้แก่ นั่งตัวตรง สายตาห่างจากตัวหนังสือประมาณ 1 ฟุต วางหนังสือตรงกับใบหน้า เคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวา ไม่ทำปากขมุบขมิบหรือเปล่งเสียงขณะอ่านและมีสมาธิในการอ่านต่อจากนั้นจึงให้นักเรียนทุกคนฝึกปฏิบัติ

4.4 ครูแจกเอกสาร เรื่อง “วันเด็ก” ให้นักเรียนอ่านในใจประมาณ 5 นาที โดยนักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่อนักเรียนอ่านจบครูสนทนาซักถามนักเรียน โดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความจำ - บุคคลใดเป็นผู้ให้คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี)

ขั้นความเข้าใจ - ข้อสรุปที่สั้นที่สุดของเรื่องนี้คืออะไร (วันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคมของทุกปีเป็นวันเด็กแห่งชาติ การสร้างเด็กให้เป็นคนดีก็เหมือนกับการสร้างอนาคตที่ดีให้แก่ประเทศชาติ)

ขั้นการนำไปใช้ - เมื่อนักเรียนไปเที่ยวงานวันเด็กกับพี่แล้วเกิดพลัดหลงกัน นักเรียนควรทำอย่างไรเป็นอันดับแรก (แจ้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ในงานประกาศให้ผู้ปกครองมารับ)

ขั้นการวิเคราะห์ - “การประพฤติมิชอบ” ของเด็กได้แก่อะไรบ้าง (ช่วยทำการบ้านให้เพื่อน)

ขั้นการสังเคราะห์ - “การประพฤติมิชอบ” ตรงกับสำนวนใด (เห็นกงจักรเป็นดอกบัว)

ขั้นการประเมินค่า – ถ้าไม่มีวันเด็กแห่งชาติในอนาคตเด็กจะเป็นอย่างไร (เด็กอาจไม่ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเอง)

4.4 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันถึงวิธีที่จะค้นหาใจความของแต่ละย่อหน้า ให้นักเรียนสังเกตจากการอ่านเรื่อง วันเด็ก แล้วค้นหาประเด็นสำคัญโดยอ่านชื่อเรื่อง อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด สังเกตใจความแต่ละย่อหน้า อ่านแต่ละย่อหน้าเพื่อหาประเด็นสำคัญ)

4.6 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง วันเด็ก ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาประเด็นสำคัญ ได้แก่ วัยเด็กเป็นวัยที่มีความสุขที่สุด ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4, และ 5 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ เด็กเป็นกำลังสำคัญของชาติ ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ วันเด็กแห่งชาติตรงกับวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคมเพื่อกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ นายวี เอ็ม กุลกานี เป็นผู้เสนอให้ประเทศต่างๆ จัดงานวันเด็ก ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ อนาคตของชาติจะมั่นคงขึ้นอยู่กับเด็กที่ดีในวันนี้ ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความของย่อหน้าที่ 1, 2, 3, 4, และ 5 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.7 ครูและนักเรียน อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำมาเขียนเชื่อมส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความ (1.บันทึกใจความแต่ละย่อหน้า 2. นำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง)

4.8 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ วัยเด็กเป็นวัยที่มีความสุขมากที่สุดโดยนายวี เอ็ม กุลกานีเป็นผู้เสนอให้ประเทศต่างๆ จัดงานวันเด็กเพื่อกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของตนเองเพราะอนาคตของชาติขึ้นอยู่กับเด็กและกำหนดให้วันเด็กแห่งชาติตรงกับวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคม ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำว่าใจความ (ใจความ หมายถึง ส่วนสำคัญของเรื่อง) ดังนั้นประโยคสำคัญที่ช่วยกันเขียนบนกระดานดำจึงเป็นใจความของแต่ละย่อหน้า ให้นักเรียนคิดว่าส่วนที่มีความหมายตรงข้ามกับใจความเรียกว่าอย่างไร (ผลความ) แล้วให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำว่า ผลความ (ผลความ หมายถึง ส่วนที่ไม่สำคัญของเรื่อง)

4.9 นักเรียนอ่านในใจข้อสรุปของเรื่อง วันเด็ก บนกระดานแล้วอภิปรายการให้คะแนนร่วมกัน ดังนี้

4.9.1 พิจารณาความถูกต้องตรงตามเนื้อเรื่อง ประเด็นสำคัญครอบคลุมทุกย่อหน้า ให้คะแนนเต็ม 4 คะแนน โดยครูชี้แจงและเขียนให้นักเรียนดูบนกระดานหากสรุปใจความขาด 1 ประเด็น หัก 1 คะแนน ใจความขาด 2 ประเด็น หัก 2 คะแนน ใจความขาด 3 ประเด็น หัก 3 คะแนน และหากใจความขาด 4 ประเด็นขึ้นไปได้ 0 คะแนน

4.9.2 นับจำนวนประโยค โดยแบ่งประโยคตามประเภทของประโยคที่ปรากฏตามหลักภาษา เขียนประโยคได้ 3-5 ประโยคได้คะแนนเต็ม 2 คะแนน เขียนประโยคเกินหรือขาด 1-2 ประโยค หัก 1 คะแนน เขียนประโยคเกินหรือขาด 3 ประโยคขึ้นไปหัก 1.5 คะแนน และเขียนไม่เป็นประโยค ได้ 0 คะแนน

4.9.3 เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรถูกต้องตามอักขรวิธีให้คะแนนเต็ม 2 คะแนน เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 1-2 คำ หัก 0.5 คะแนน เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตาม อักขรวิธี 3-4 คำ หัก 1 คะแนน เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตาม อักขรวิธี 5-6 คำ หัก 1.5 คะแนน และเขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตาม อักขรวิธี 7 คำ ขึ้นไปได้ 0 คะแนน

4.9.4 เว้นวรรคตอนถูกต้อง คะแนนเต็ม 1 คะแนน เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 1-2 ที่ หัก 0.5 คะแนน และเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 3 ที่ขึ้นไปได้ 0 คะแนน

4.9.5 ความสะอาดและเป็นระเบียบ ทั้งหมดให้คะแนนเต็ม 1 คะแนน มีรอบลบหรือสกปรก 1-2 ที่หัก 0.5 คะแนน และมีรอบลบหรือสกปรก 3 ที่ขึ้นไปได้ 0 คะแนน

4.9.6 ช่วยกันรวบรวมคะแนนทั้งหมด พร้อมทั้งชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจว่าในครั้งต่อไปจะใช้เกณฑ์นี้ในการประเมินการเขียนสรุปความ

4.10 นักเรียนช่วยกันให้คะแนนใจความที่เขียนสรุปไว้บนกระดานคำโดยใช้เกณฑ์ตามที่กล่าวมาแล้ว พร้อมทั้งรวมคะแนนเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเห็นจริง

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.11 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความ พร้อมทั้งแจกใบความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน การเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนให้นักเรียนศึกษาเป็นการบ้านและนำเกณฑ์การเขียนสรุปความมาด้วยทุกครั้งที่ยื่น

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง วันเด็ก
- 5.2 พจนานุกรม
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.4 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.5 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตจากการตอบคำถามได้ถูกต้อง
- 6.2 สังเกตจากวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านได้ถูกต้อง
- 6.3 ประเมินจากการเขียนสรุปความได้ถูกต้องตามเกณฑ์

วันเด็ก

จำนวนคำประมาณ 434 คำ

วัยของคนช่วงที่มีความสุขที่สุดก็คือ ช่วงวัยเด็ก เป็นวัยที่ยังไม่ต้องรับผิดชอบ ยังไม่ต้องรับรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เป็นปัญหา เป็นวัยที่ต้องการความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัวและคนรอบข้าง แต่ชีวิตของคนเราก็ไม่สามารถเลือกเกิดเองได้ ดังนั้นเด็กจึงมีความแตกต่างกันตามแต่สถานะของครอบครัว บางคนโชคดีเกิดมาในครอบครัวที่อบอุ่น ร่ำรวยเงินทอง บางคนแม้ไม่ร่ำรวยแต่ครอบครัวให้ความรัก ความอบอุ่นเพียงพอก็ถือว่าโชคดี ส่วนในรายที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ตั้งแต่เล็กก็ถือว่าโชคไม่ดี

เด็กในวันนี้เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้าบางคนก็เป็นกำลังสำคัญของชาติ บางคนก็อยู่ในชั้นกรรมดาสามัญทั่วไปแต่มีอีกส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนเกินของสังคมนั่นคือ การประพฤติมิชอบ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่กำหนดมาจากช่วงต้นของวัยว่าจะได้รับการอบรม ได้รับความอบอุ่นมากน้อยเพียงใด

วันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคมถือเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของเด็ก รัฐบาลกำหนดให้เป็นวันเด็กแห่งชาติ ถือเป็นประเพณีสืบต่อกันมาทุกปี การจัดงานวันเด็กแห่งชาติก็เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ไม่ใช่กำหนดไว้เพื่อให้ผู้ใหญ่มาพาเด็กออกไปเที่ยวอย่างที่เข้าใจกันผิดๆ

นายวิ เอี่ยม กุลกาณี ผู้แทนองค์การสหพันธ์เพื่อสวัสดิภาพเด็กระหว่างประเทศ ได้เสนอให้ประเทศต่างๆ จัดงานวันเด็กแห่งชาติขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของเด็กสำหรับวันเด็กแห่งชาติของประเทศไทยได้กำเนิดขึ้นในวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคม พ.ศ. 2498 และปฏิบัติต่อกันเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2507 ต่อมารัฐบาลเห็นว่าวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคม เหมาะสมสำหรับการจัดงานวันเด็กมากกว่า เนื่องจากพ้นฤดูฝนและเป็นวันหยุดราชการ รัฐบาลจึงจัดงานวันเด็กตั้งแต่ พ.ศ. 2508 เป็นต้นมา กำหนดให้วันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคมเป็นวันเด็กแห่งชาติ ตราบจนทุกวันนี้

นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญให้กับเด็กเพราะอนาคตของชาติอยู่ที่เด็กในวันนี้จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า ถ้าผู้ใหญ่ไม่สร้างเด็กให้ดีเสียแต่วันนี้วันหน้าอนาคตของชาติก็จะไม่มั่นคง ถ้าสร้างเด็กวันนี้ให้ดีก็เหมือนกับการกำหนดอนาคตในวันหน้าให้ประเทศชาติได้เช่นเดียวกัน

ใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่าน

1. การปฏิบัติตนในการอ่าน

1. วางหนังสือบนโต๊ะให้ตรงกับใบหน้า
2. มือขวาจับมุมบนด้านขวา นิ้วชี้เตรียมพร้อมที่จะพลิกหน้าต่อไป มือซ้ายวางบนหน้าซ้าย
3. นั่งตัวตรงโดยกะระยะสายตาให้อยู่ห่างจากตัวหนังสือประมาณ 1 ฟุต
4. เคลื่อนสายตาตามตัวอักษรจากซ้ายไปขวาโดยไม่ต้องเคลื่อนใบหน้า
5. ไม่ชี้ตามตัวอักษรหรือเอามือเท้าคางขณะนั่งอ่านหนังสือ
6. ไม่ทำปากขมุบขมิบหรือเปล่งเสียงขณะอ่าน
7. มีสมาธิในการอ่านแน่วแน่ ไม่คิดฟุ้งซ่าน เพื่อประโยชน์ในการเรียงลำดับเหตุการณ์ และคิดตามลำดับขั้นในขณะที่อ่าน

กล่าวโดยสรุป การปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้องผู้อ่านต้องนั่งตัวตรง สายตาห่างจากตัวหนังสือประมาณ 1 ฟุต วางหนังสือตรงกับใบหน้า เคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวา ไม่ทำปากขมุบขมิบหรือเปล่งเสียงขณะอ่านและมีสมาธิในการอ่าน

2. ลำดับขั้นในการอ่าน

1. ขั้นความจำ – จำเรื่องราว ความหมาย คำจำกัดความ และเหตุการณ์สำคัญได้
2. ขั้นความเข้าใจ – เข้าใจความคิด ข้อความที่ให้คติสอนใจ เล่าเรื่อง สรุปเรื่องและลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
3. ขั้นการนำไปใช้ – นำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์จากการอ่าน ไปใช้แก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้
4. ขั้นการวิเคราะห์ – แยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน แยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง บอกความเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องขององค์ประกอบได้
5. ขั้นการสังเคราะห์ - รู้จักสรุปแนวคิดของเรื่อง เปรียบเทียบกับสถานการณ์ใกล้เคียง สุภาษิตหรือคำพังเพย บอกลักษณะที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน
6. ขั้นการประเมินค่า – รู้จักตัดสินคุณค่าเรื่องที่อ่าน แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ และสามารถคาดคะเนเหตุการณ์ในเรื่องได้อย่างมีเหตุผล

กล่าวโดยสรุป ลำดับขั้นในการอ่านมีดังนี้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ใบความรู้ เรื่อง หลักการเขียน

1. ความหมายของใจความ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของคำว่า ใจความ หมายถึง ส่วนสำคัญของเรื่อง ตรงข้ามกับพลความซึ่งหมายถึง ส่วนที่ไม่สำคัญของเรื่อง ใจความจะมีปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่างๆ ของเรื่องที่ย่าน ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นประโยคที่เป็นส่วนสำคัญปรากฏในส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้า ในการอ่านเพื่อจับใจความต้องอ่านทุกย่อหน้าอย่างละเอียด ประโยคที่แสดงให้เห็นว่าเป็นใจความมักจะมีประโยคอื่นๆ อธิบายขยายความหรือให้รายละเอียด ซึ่งถือว่าเป็นพลความ

2. วิธีค้นหาใจความ

2.1 อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่อง ชื่อเรื่องที่ย่านแล้วไม่เข้าใจควรใช้พจนานุกรมเปิดหาความหมายให้เข้าใจก่อนอ่านเนื้อเรื่อง

2.2 อ่านทีละย่อหน้าอย่างละเอียด เมื่ออ่านจบแต่ละย่อหน้าให้หาใจความที่กล่าวถึงเป็นประเด็นหลักซึ่งจะปรากฏในย่อหน้าเป็นประโยคที่อยู่ในตอนต้น ตอนกลางและตอนท้ายของย่อหน้าอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจมี 1-2 ประโยค ส่วนประโยคที่เหลือเป็นพลความ

2.3 จัดบันทึกประเด็นที่เป็นใจความของแต่ละย่อหน้า ส่วนที่เป็นพลความไม่ต้องบันทึกกล่าวโดยสรุป วิธีค้นหาใจความเริ่มจากการอ่านชื่อเรื่องให้เข้าใจ แล้วอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดทีละย่อหน้าและบันทึกใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

3. หลักการเขียนสรุปความ

3.1 อย่างเนื้อเรื่องที่ย่อหน้าอย่างละเอียด

3.2 หาประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้า

3.3 บันทึกใจความของแต่ละย่อหน้า

3.4 อ่านทบทวนเนื้อเรื่องอย่างละเอียด เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของใจความ

3.5 นำใจความแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน อาจมีการปรับปรุงภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องหรือแสดงความคิดเห็นส่วนตัว

3.6 ระมัดระวังในเรื่องหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป หลักการเขียนสรุปความ ให้อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดแล้วนำใจความแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงภาษาให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงภาษาบ้างเล็กน้อยเพื่อให้ใจความสละสลวย แต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

เกณฑ์การประเมินการเขียน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

พิจารณาให้คะแนนแต่ละประเด็นดังนี้	คะแนน
1. สรุปใจความถูกต้องตรงประเด็น	4
2. เขียนประโยคถูกต้อง 3-5 ประโยค	2
3. สะกดคำหรือเขียนตัวอักษรถูกต้องตามอักขรวิธี	2
4. เว้นวรรคตอนถูกต้อง	1
5. ความสะอาดและเป็นระเบียบ	1

1. เกณฑ์การสรุปใจความ คะแนนเต็ม 4 คะแนน

พิจารณาให้คะแนนดังนี้	คะแนน
1.1 สรุปใจความได้ตรงประเด็น	4
1.2 สรุปใจความได้ตรงแต่ขาด 1 ประเด็น	3
1.3 สรุปใจความได้ตรงแต่ขาด 2 ประเด็น	2
1.4 สรุปใจความได้ตรงแต่ขาด 3 ประเด็น	1
1.5 สรุปใจความได้น้อยขาดประเด็น 4 ประเด็นขึ้นไป	0

2. เกณฑ์การเขียนประโยค 3-5 ประโยค คะแนนเต็ม 2 คะแนน

พิจารณาให้คะแนนดังนี้	คะแนน
2.1 เขียนประโยคถูกต้องตามหลักภาษาทุกประโยค	2
2.2 เขียนประโยคเกิน/ขาด 1-2 ประโยค	1
2.3 เขียนประโยคเกิน/ขาด 3 ประโยคขึ้นไป	0.5
2.4 เขียนไม่เป็นประโยค	0

3. เกณฑ์การสะกดคำและการเขียนตัวอักษรถูกต้องตามอักขรวิธี คะแนนเต็ม 2 คะแนน

พิจารณาให้คะแนนดังนี้	คะแนน
3.1 เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ	2
3.2 เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 1-2 คำ	1.5
3.3 เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 3-4 คำ	1

3.4	เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 5-6 คำ	0.5
3.5	เขียนสะกดคำหรือเขียนตัวอักษรไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี 7 คำขึ้นไป	0
4. เกณฑ์การเว้นวรรคตอน คะแนนเต็ม 1 คะแนน		
	พิจารณาให้คะแนนดังนี้	คะแนน
4.1	เว้นวรรคตอนถูกต้องทุกที่	1
4.2	เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 1-2 ที่	0.5
4.3	เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง 3 ที่ขึ้นไป	0
5. เกณฑ์ความสะอาดและเรียบร้อย คะแนนเต็ม 1 คะแนน		
	พิจารณาให้คะแนนดังนี้	คะแนน
5.1	สะอาดและเป็นระเบียบทั้งหมด	1
5.2	มีรอยลบหรือสกปรก 1-2 ที่	0.5
5.3	มีรอยลบหรือสกปรก 3 ที่ขึ้นไป	0

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง ถั่วลิสง

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง ถั่วลิสงแล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง ถั่วลิสง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้จากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของถั่วลิสง ได้แก่ ถั่วลิสงให้คุณค่าทางสารอาหาร และมีสรรพคุณทางยา

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “ถั่วลิสง” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียน โดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - ภาคกลางเรียกถั่วลิสงอีกชื่อหนึ่งว่าอย่างไร (ถั่วยี่สง)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องถั่วลิสงคืออะไร (ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วปลูก
ได้ทั่วไปมีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม)

ขั้นการนำไปใช้ - นักเรียนจะนำถั่วลิสงค้มาใช้อย่างไรให้ได้ประโยชน์สูงสุด
(รับประทาน)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดหลังการทำนาจึงควรปลูกถั่วลิสงทันที (พื้นดินยังชุ่ม
ชื้นอยู่)

ขั้นการสังเคราะห์ - ถ้านักเรียนรับประทานถั่วลิสงเป็นประจำจะส่งผลอย่างไร
(สุขภาพแข็งแรง)

ขั้นการประเมินค่า - นักเรียนควรรับประทานถั่วลิสงเป็นประจำเพราะเหตุใด
(ถั่วลิสงมีประโยชน์ต่อร่างกาย)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาของเอกสารเรื่อง ถั่วลิสง
ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วที่ได้รับความนิยม ต่อจากนั้นให้
นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4, และ 5 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ ความ
ต้องการบริโภคถั่วลิสงมีมาก ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ ถั่วลิสงสามารถปลูกได้ทั้งปี ปลูกมากที่สุด
ในภาคเหนือ ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ ถั่วลิสงมีสรรพคุณทางยาและมีสารประกอบที่เป็น
ประโยชน์ต่อร่างกาย ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ ถั่วลิสงมีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้
นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5
บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และ
ย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อม
ประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วที่ได้รับความนิยม
สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปีและปลูกได้ทั่วไป พื้นที่ที่สามารถปลูกมากที่สุดคือ ภาคเหนือ ถั่วลิสงมี
ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีคุณค่าทางสารอาหารเป็นอย่างมาก มีสรรพคุณทางยาและมี
สารประกอบที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจาก
การที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและ
ปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการ
เขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับ
รวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธาน

เชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยค
ถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง ถั่วลิสงให้มีความยาว 3-5 ประโยค
(10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง ถั่วลิสงซ้ำอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ
(5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางใน
การตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน
ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียน
สรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

5.1 เอกสารการสอน เรื่อง ถั่วลิสง

5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน

5.4 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ

5.5 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด

6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน

6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 1 เรื่อง ถั่วลิสง

จำนวนคำประมาณ 533 คำ

ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วอีกชนิดหนึ่งที่คนไทยนิยมนำมาบริโภค มีชื่อเรียกอื่นๆ ดังนี้ ภาคเหนือ เรียกว่า ถั่วลิ้ง ภาคกลางเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ถั่วยี่สง ภาคใต้เรียกว่า ถั่วใต้ดิน และชาวจีนแต้จิ๋ว เรียกว่าเหลาะฮวยเซ

ถั่วลิสงสามารถนำมาใช้บริโภคได้หลายแบบ สามารถบริโภคสดๆ นำไปประกอบอาหารและทำขนมต่างๆได้ ปัจจุบันการผลิตถั่วลิสงไม่พอสอดคล้องความต้องการใช้ในประเทศ จึงมีการนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

ถั่วลิสงสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี มีการปลูกกันอย่างแพร่หลายมากถึง 61 จังหวัดในประเทศไทย โดยปลูกมากที่สุดในภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดลำปาง น่าน เชียงราย พะเยา เชียงใหม่ และแพร่ รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กาฬสินธุ์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ขอนแก่น สกลนคร และอุดรธานี ภาคกลาง และภาคใต้ ตามลำดับ การปลูกถั่วลิสงโดยอาศัยน้ำฝน คือปลูกในช่วงต้นฝนระหว่างเดือนเมษายนถึง พฤษภาคมและเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนกรกฎาคมถึง สิงหาคม ปลูกในช่วงปลายฤดูฝน ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคมและเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนตุลาคมถึง พฤศจิกายน การปลูกในฤดูแล้งจะปลูกโดยอาศัยน้ำชลประทาน ควรปลูกในระหว่างเดือนธันวาคมถึงมกราคม การปลูกหลังการทำนาโดยอาศัยความชื้นที่เหลือในดินควรปลูกให้เร็วที่สุดหลังจากการเสร็จสิ้นการทำนาเพราะดินยังมีความชุ่มชื้นเหลืออยู่

ถั่วลิสงมีประโยชน์หลายส่วนดังนี้ ก้านและใบ ใช้สดและแห้งถ้าสดใช้ประมาณ 40 กรัม ถ้าใช้แห้งประมาณ 30 กรัม นำมาต้มน้ำดื่ม หรือใช้ตำพอกรักษาแผลหกล้ม หรือแผลที่มีหนองเรื้อรัง ใช้รับประทานเป็นยาลดความดันโลหิตสูง เมล็ดแห้งใช้ประมาณ 60 ถึง 100 กรัม นำมาบดขง หรือต้มน้ำดื่ม จะมีรสขม หล่อลื่นปอด รักษาอาการ ไอแห้ง ๆ บำรุงกำลัง บำรุงน้ำมันในสตรีหลังคลอดที่มีน้ำมันน้อย สมานกระเพาะอาหาร ในเมล็ดจะมีน้ำมันประมาณร้อยละ 40ถึง50 ถั่วลิสงยังมีสารประกอบที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายอีกหลายอย่าง เช่น โปรตีน วิตามิน เซลลูโลส ไนโตรเจน

ถั่วลิสงยังสามารถนำไปเป็นอาหารโดยตรง เช่น ถั่วคั่ว ถั่วทอด ถั่วชุบแป้งทอด ถั่วตัด ถั่วเคลือบ ถั่วปั่น และบริโภคทางอ้อม เช่น น้ำมันพืช ผลิตภัณฑ์จากถั่ว อาหารสัตว์และเป็นปุ๋ย ใน

ตลาดระดับบนมีการใช้ประโยชน์จากถั่วลิสงเคลือบรสต่างๆ ถั่วลิสงเคลือบน้ำผึ้งและถั่วลิสงทอด
คลุกเนย โรงงานจะเน้นคุณภาพถั่วลิสงเป็นเกณฑ์สำคัญที่สุด ตลาดระดับกลางและระดับล่างจะใช้
ทำผลิตภัณฑ์อาหารพื้นบ้าน เช่น ถั่วต้ม ถั่วคั่วคั่ว นอกจากนี้ยังสามารถนำไปเป็นส่วนประกอบ
อาหารอื่นๆ เช่น ถั่วลิสงต้มกระดุกหมู ถั่วลิสงนึ่งข้าวเหนียวยัดไส้หมู น้ำจิ้มหมูสะเต๊ะ และไส้ขนม
ชนิดต่างๆ

กล่าวโดยสรุป ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค สามารถปลูกได้
ตลอดทั้งปี และปลูกได้ทั่วไป พื้นที่ที่ปลูกถั่วลิสงมากที่สุดคือ ภาคเหนือ ถั่วลิสงมีประโยชน์ทั้ง
ทางตรงและทางอ้อม มีคุณค่าทางสารอาหารเป็นอย่างมาก มีสรรพคุณเป็นตัวล้างพิษและมี
สารประกอบที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 1 เรื่อง ถั่วลิสง

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การปลูกถั่วลิสงโดยการอาศัยน้ำฝนควรเริ่มปลูกในช่วงใด
 - ก. เมษายน
 - ข. พฤษภาคม
 - ค. มิถุนายน
 - ง. กรกฎาคม
2. แนวคิดของเรื่องถั่วลิสงคืออะไร
 - ก. ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วที่มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น
 - ข. ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วที่มีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม
 - ค. ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วปลูกได้ทั่วไป มีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม
 - ง. ถั่วลิสงเป็นพืชตระกูลถั่วที่สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปีและปลูกได้ถึง 61 จังหวัด
3. ข้อใดเป็นการรับประทานถั่วลิสงที่นิยมและให้ประโยชน์สูงสุด
 - ก. น้ำจิ้มมันทอด
 - ข. เมล็ดถั่วลิสงคั่ว
 - ค. น้ำมันพืชจากถั่วลิสง
 - ง. ก้านและใบแห้งคั่วน้ำดื่ม
4. ถั่วลิสงสามารถนำไปเป็นส่วนประกอบอาหารอื่นๆ ในข้อใด
 - ก. ถั่วป่น
 - ข. ไข่ขนม
 - ค. น้ำมันพืช
 - ง. ถั่วชุบแป้งทอด
5. ถ้านักเรียนต้องการหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องถั่วลิสงจะสามารถศึกษาจากที่ใดจึงเหมาะสมที่สุด
 - ก. เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยการปลูกถั่วลิสง
 - ข. ศึกษาจากเอกสารตำราต่างๆ ทางด้านการปลูกถั่ว
 - ค. ศึกษาโดยการเดินทางไปอยู่กับผู้ที่มีอาชีพปลูกถั่ว
 - ง. สอบถามรายละเอียดจากคุณพ่อคุณแม่หรือผู้ปกครอง

6. เพราะเหตุใดถั่วลิสงจึงได้รับความนิยมจากผู้บริโภค
- ถั่วลิสงคุณค่าทางสารอาหาร
 - ถั่วลิสงสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี
 - ถั่วลิสงมีวิธีการปลูกง่ายกว่าถั่วชนิดอื่น
 - ถั่วลิสงสามารถปลูกได้ทุกที่ในประเทศไทย
7. เพราะเหตุใดหลังการทำนาจึงควรปลูกถั่วลิสงทันที
- พื้นดินยังมีปุ๋ยเหลืออยู่
 - พื้นดินยังคงมีน้ำเหลืออยู่
 - เกษตรกรจะได้มีรายได้เร็วขึ้น
 - เป็นช่วงที่มีอากาศเหมาะกับการปลูก
8. ถั่วลิสงสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปีแต่ต้องมีการจัดการเรื่องใดเป็นสำคัญ
- ชนิดของปุ๋ย
 - วิธีการปลูก
 - ปริมาณของน้ำ
 - พันธุ์ของถั่วลิสง
9. ถ้าอาหารที่โรงเรียนมีส่วนผสมของถั่วลิสงเป็นประจำผลจะเป็นอย่างไรกับนักเรียน
- มีสุขภาพแข็งแรง
 - มีความดันโลหิตปกติ
 - มีหุ่นดี น้ำหนักตัวเหมาะสม
 - รับประทานอาหารได้มากขึ้น
10. หากปริมาณถั่วลิสงไม่เพียงพอต่อความต้องการควรเลือกรับประทานถั่วลิสงทันที นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
- เห็นด้วย เพราะสามารถรับประทานถั่วชนิดอื่นแทนได้
 - เห็นด้วย เพราะอาหารประเภทอื่นให้สารอาหารเช่นเดียวกับถั่วลิสง
 - ไม่เห็นด้วย เพราะทุกบ้านสามารถปลูกถั่วลิสงไว้ที่บ้านของตนเองได้
 - ไม่เห็นด้วย เพราะถั่วลิสงให้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ผู้บริโภค

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง สมบัติขยะ

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง สมบัติขยะแล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อยร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง สมบัติขยะ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม ครูให้นักเรียนดูภาพชุมชนแออัดที่มีขยะมากมายและสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาของขยะ ได้แก่ ขยะก่อให้เกิดปัญหามลพิษ มลภาวะทางน้ำ ดิน อากาศมากมาย เป็นต้น

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “สมบัติขยะ” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนใน การอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ – ผู้เขียนใช้วิธีการใดในการรวบรวมข้อมูล (การสัมภาษณ์)

ขั้นความเข้าใจ – แนวคิดของเรื่องสมบัติขยะคืออะไร (หนังสือเรื่องสมบัติขยะและผจญภัยในกองขยะเป็นเรื่องที่สะท้อนชีวิตของคนคั้นขยะในเมืองนิวยอร์กประเทศสหรัฐอเมริกา)

ขั้นการนำไปใช้ - นักเรียนจะอย่างไรกับหนังสือเก่าที่นักเรียนอ่านแล้วแต่ยังมีสภาพดีสามารถใช้งานได้ (นำไปบริจาค)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดคนคั้นขยะจึงได้ชื่อว่าเป็นผู้มอบชีวิตใหม่ให้กับสิ่งของเก่าๆที่มีผู้ทิ้งแล้ว (ขยะเหล่านั้นกลับมามีประโยชน์อีกครั้ง)

ขั้นการสังเคราะห์ – ข้อคิดที่สำคัญจากเรื่องคนคั้นขยะคืออะไร (ขยะบางชิ้นหมดประโยชน์สำหรับบางคนแต่อาจมีประโยชน์สำหรับบางคน)

ขั้นการประเมินค่า – นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าขยะเป็นสิ่งที่เสื่อมสภาพหรือหมดประโยชน์แล้ว เพราะเหตุใด(ไม่เห็นด้วย เนื่องจาก อาจจะมีประโยชน์สำหรับผู้เห็นคุณค่า)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง สมบัติขยะ ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ ขยะเป็นวัสดุขรุขระแตกหักหมดประโยชน์ใช้สอยสำหรับบางคน ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4 และ 5 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ หนังสือสมบัติขยะและผจญภัยในกองขยะสะท้อนให้เห็นชีวิตของคนคั้นขยะในเมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ ผู้เขียนใช้เวลา 2 ปี ในการขอสัมภาษณ์คนคั้นขยะเพื่อรวบรวมข้อมูล ใจความย่อหน้าที่ 4-5 ได้แก่ คนคั้นขยะสร้างรายได้จากการคั้นขยะ ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำที่ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ หนังสือสมบัติขยะและผจญภัยในกองขยะสะท้อนให้เห็นชีวิตของคนคั้นขยะในเมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้เขียนใช้เวลา 2 ปี ในการขอสัมภาษณ์ชีวิตของคนคั้นขยะซึ่งคนคั้นขยะเป็นผู้มอบชีวิตใหม่ให้กับสิ่งของเก่าๆ ที่มีผู้ทิ้งแล้วสามารถสร้างรายได้จากการคั้นขยะ

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากประเด็นสำคัญครบทุกย่อหน้า เป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง สมบัติขยะให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง สมบัติขยะซ้ำอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 ภาพขยะในชุมชนแออัด
- 5.2 เอกสารการสอน เรื่อง สมบัติขยะ
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.4 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.5 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 2 เรื่อง สมบัติขยะ

จำนวนคำประมาณ 469 คำ

ขยะเป็นวัสดุชิ้นเล็กและวัสดุชิ้นใหญ่ วัสดุชำรุดแตกหัก เสื่อมคุณภาพหรือหมดประโยชน์ใช้สอยสำหรับคนบางคน สิ่งของเหล่านี้เป็นวัสดุชิ้นเล็กๆ เช่น เศษกระดาษ เศษอาหาร เศษผ้า แก้วแตก หลอดไฟที่เสียแล้ว วัสดุชิ้นใหญ่ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ที่ชำรุดหักพัง พัดลมหรือตู้เย็นที่เสียใช้การไม่ได้ สิ่งของที่เป็นขยะนั้นมีบางชิ้นกลายเป็นสิ่งของมีค่า มีประโยชน์สำหรับบางคน บุคคลที่เห็นคุณค่าและใช้ประโยชน์จากขยะก็คือ คนคั้นขยะ

หนังสือเรื่องสมบัติขยะและผจญภัยในกองขยะเป็นเรื่องที่สะท้อนชีวิตของคนคั้นขยะในเมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

ผู้เขียนหนังสือเรื่องสมบัติขยะมีความต้องการตกแต่งที่พักอาศัยด้วยงบประมาณที่ประหยัด จึงออกตระเวนหาของตกแต่งบ้านตามลานขยะหรือกองของทิ้งแล้ว นอกจากนี้จะได้ของแต่งบ้านตามต้องการ ผู้เขียนยังพบว่าผู้คนอีกเป็นจำนวนมากที่ออกมาค้นหาสิ่งของต้องประสงค์จากกองขยะเหมือนกัน ผู้เขียนจึงเกิดความสนใจในชีวิตของคนคั้นขยะและใช้เวลาประมาณ 2 ปีเพื่อขอสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาเขียนหนังสือ

การสัมภาษณ์และศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของคนคั้นขะนั้น ผู้เขียนพบว่า คนคั้นขยะบางคนสามารถหาวัสดุจากกองขยะเพื่อนำมาสร้างบ้านได้ บางคนจะเลือกเฉพาะคอมพิวเตอร์ที่ทิ้งแล้ว เพื่อนำมาซ่อมและอ่านข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับเจ้าของเดิมที่มักติดมากับตัวเครื่อง นอกจากนี้วิธีการค้นหาสิ่งของจากกองขยะของคนคั้นขยะมืออาชีพจะใช้เครื่องตรวจจับโลหะไปตรวจตามกองขยะทำให้พบสิ่งของมีค่า เช่น แหวน สร้อยข้อมือ และอื่นๆ บางคนรวบรวมได้ไม่ต่ำกว่า 2 โหล บางคนได้ของสะสมเป็นขวดแก้วโบราณที่ เรืองแสงได้

รายได้จากการเก็บกระป๋องเปล่า ขวดเปล่าจากถังขยะมาขายนั้นคนคั้นขยะบางคนได้เงินราว 10,000 ดอลลาร์สหรัฐ การหาสิ่งของที่เป็นขยะตามที่พักอาศัยของผู้ร่ำรวยอาจจะได้พบกับของเก่าที่นำมาขายได้ราคาสูง ส่วนอาหารที่เหลือจากภัตตาคารหรือร้านค้าต่างๆ นำมาทิ้งไว้ก็เป็นประโยชน์สำหรับคนคั้นขยะที่ยากจนจริงๆ

กล่าวโดยสรุป หนังสือเรื่องสมบัติขยะทำให้ผู้อ่านได้รู้เรื่องราวของคนคั้นขยะในนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกาทำให้ผู้อ่านได้รู้ว่า คนคั้นขยะได้พบอดีตมากมายจากกองขยะ บางคนพบเปลือกสมัยสงครามกลางเมืองจากกองขยะ บางคนพบหนังสือเก่าที่เป็นฉบับพิมพ์ครั้งแรกของหนังสือที่มีชื่อเสียง คนคั้นขยะเหล่านี้เป็นผู้มอบชีวิตใหม่ให้กับสิ่งของเก่าๆ ที่มีผู้ทิ้งแล้ว

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 2 เรื่อง สมบัติขยะ

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้เขียนใช้คืออะไร
 - ก. การสังเกต
 - ข. การสัมภาษณ์
 - ค. การเป็นคนเก็บขยะ
 - ง. การใช้แบบสอบถาม
2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวัสดุชิ้นใหญ่
 - ก. แก้ว
 - ข. ตู้กดน้ำ
 - ค. หลอดไฟ
 - ง. คอมพิวเตอร์
3. แนวคิดของเรื่องสมบัติขยะคืออะไร
 - ก. เป็นเรื่องที่สะท้อนชีวิตของคนค้นขยะ
 - ข. เป็นเรื่องที่สะท้อนชีวิตของคนค้นขยะในเมืองนิวยอร์ก
 - ค. เป็นเรื่องที่สะท้อนชีวิตของคนค้นขยะในเมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา
 - ง. เป็นเรื่องที่สะท้อนชีวิตของคนค้นขยะในเมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกาทำให้ผู้อ่านได้รู้ว่าคนค้นขยะได้พบอดีตมากมายจากกองขยะ
4. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียนหนังสือเรื่องนี้
 - ก. ถ่ายทอดชีวิตของตนเอง
 - ข. ถ่ายทอดชีวิตคนค้นขยะ
 - ค. ขายเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพ
 - ง. แสดงความสามารถในการเขียนหนังสือ
5. คนค้นขยะที่ยากจนจริงๆ หมายความว่าอย่างไร
 - ก. บุคคลที่ไม่มีที่อยู่อาศัย
 - ข. บุคคลที่ไม่มีอาหารรับประทาน
 - ค. บุคคลที่ไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้
 - ง. บุคคลที่ไม่มีเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม

6. การกระทำของคนคั่นขยะในข้อใดสามารถสร้างรายได้ดีที่สุด
- ก. ผลิตพลาสติกขวดพลาสติกจากกองขยะ
 - ข. ผลิตอิฐดินเผาจากกองขยะ
 - ค. ผลิตปุ๋ยใช้เครื่องตรวจจับโลหะจากกองขยะ
 - ง. ผลิตยานยนต์เครื่องคอมพิวเตอร์จากกองขยะ
7. ผู้มอบชีวิตใหม่ให้กับสิ่งของเก่าๆ ที่มีผู้ทิ้งแล้ว หมายความว่าอย่างไร
- ก. คนคั่นขยะทำให้ขยะกลับมาเป็นของใหม่อีกครั้ง
 - ข. คนคั่นขยะทำให้ขยะกลับมาเป็นของใหม่อีกครั้ง
 - ค. คนคั่นขยะทำให้ขยะกลับมาเป็นของใหม่อีกครั้ง
 - ง. คนคั่นขยะทำให้ขยะกลับมาเป็นของใหม่อีกครั้ง
8. ข้อคิดที่สำคัญของเรื่องคนคั่นขยะตรงกับสำนวนข้อใด
- ก. หอกข้างแคร่
 - ข. รักพี่เสียดายน้อง
 - ค. ใกล้เคียงกินด่าง
 - ง. เอาใจเขามาใส่ใจเรา
9. ข้อคิดที่สำคัญจากเรื่องคือข้อใด
- ก. ชีวิตของทุกคนมีค่าจึงไม่ควรดูถูกแม้จะเป็นคนคั่นขยะ
 - ข. คนคั่นขยะมีอาชีพสามารถสร้างรายได้จากกองขยะได้ครั้งละมากๆ
 - ค. ขยะบางชิ้นหมดประโยชน์สำหรับบางคนแต่อาจมีประโยชน์สำหรับบางคน
 - ง. หนังสือเรื่องสมบัติขยะและผจญภัยในกองขยะทำให้ผู้อ่านทราบอดีตบางอย่าง
10. ขยะเป็นวัสดุขรุขระแตกหัก เสื่อมคุณภาพหรือหมดประโยชน์ใช้สอยจริงหรือไม่ อย่างไร
- ก. จริง เพราะขยะเป็นสิ่งสกปรก น่าเหม็น
 - ข. จริง เพราะ ขยะเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการ
 - ค. ไม่จริง เพราะขยะนำไปทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกได้
 - ง. ไม่จริง เพราะ ขยะบางชิ้นอาจเป็นประโยชน์ต่อคนที่เห็นค่า

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง วิตามินอี

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง วิตามินอีแล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง วิตามินอี

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามทีนักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของวิตามินอี ได้แก่ ช่วยปกป้องเซลล์ในร่างกายจากสารอนุมูลอิสระ

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “วิตามินอี” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - วิตามินอีทนความร้อนได้ในอุณหภูมิเท่าใด (200 องศาเซลเซียส)

ชั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องวิตามินอี คือ อะไร (วิตามินอีมีมากในน้ำมันพืช และผักใบเขียวช่วยปกป้องเซลล์ในร่างกายจากสารอนุมูลอิสระ)

ชั้นการนำไปใช้ - ถ้าจะสร้างกล้ามเนื้อให้มีกำลังมากขึ้นควรทำอย่างไร (ระมัดระวังปัญหาคอเลสเตอรอล)

ชั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดผู้ที่ได้รับวิตามินอีในปริมาณที่เพียงพอจึงมี ผิวพรรณดี (วิตามินอีช่วยทำให้เกิดผิวหนังใหม่)

ชั้นการสังเคราะห์ - สถานการณ์ใดตรงกับบุคคลที่รับประทานอาหารครบห้าหมู่ (มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง)

ชั้นการประเมินค่า - เมื่อร่างกายได้รับวิตามินอีมากเกินไปจะเกิดผลอย่างไรต่อร่างกาย (เกิดความผิดปกติภายในต่อร่างกาย)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่องวิตามินอี ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ วิตามินอีเป็นสารต้านอนุมูลอิสระในร่างกาย ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4 และ 5 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ วิตามินอีมีสีเหลืองอ่อนค่อนข้างเหนียวเหมือนน้ำมันพบมากในน้ำมันพืช ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ วิตามินอีเข้าไปในร่างกายพร้อมกับอาหาร ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ วิตามินมีประโยชน์ต่อร่างกายหลายอย่าง ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ เมื่อร่างกายขาดวิตามินอีจะทำให้เกิดภาวะผิดปกติในร่างกาย ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ วิตามินอีมีประโยชน์ต่อร่างกาย คือ ช่วยปกป้องเซลล์ในร่างกายจากสารอนุมูลอิสระ วิตามินอีมีสีเหลืองอ่อนพบมากในน้ำมันพืชและผักใบเขียว ร่างกายรับวิตามินอีพร้อมกับการรับประทานอาหาร หากร่างกายขาดวิตามินอีอาจเกิดภาวะผิดปกติในร่างกายได้

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา

คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง วิตามินอีให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง วิตามินอีซ้ำอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

5.1 เอกสารการสอน เรื่อง วิตามินอี

5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน

5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ

5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด

6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน

6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ครั้งที่ 3

เรื่อง วิตามินอี

จำนวนคำประมาณ 556 คำ

วิตามินอี เป็นสารต้านอนุมูลอิสระที่สำคัญในร่างกาย ร่างกายไม่สามารถสร้างขึ้นเองได้ วิตามินอีเป็นวิตามินชนิดหนึ่งที่ร่างกายต้องการหากร่างกายขาดวิตามินอีอาจทำให้เกิดภาวะผิดปกติขึ้นในร่างกายได้

วิตามินอีที่บริสุทธิ์จะมีสีเหลืองอ่อนค่อนข้างเหนียวเหมือนน้ำมัน สามารถละลายได้ในไขมันและตัวทำละลายไขมัน ทนความร้อนได้ถึง 200 องศาเซลเซียสและทนต่อกรดแต่ถูกทำลายได้ง่ายในด่าง แสงอัลตราไวโอเล็ต ในน้ำมันหมื่นหีน วิตามินอีพบมากในน้ำมันพืช เช่นจาก ถั่วเหลือง ข้าวโพด ดอกคำฝอย น้ำมันมะกอก น้ำมันเมล็ดทานตะวัน นอกจากนี้ยังพบในผักใบเขียว จะพบน้อยลงใน เนื้อ ปลา และ ผลไม้

ร่างกายได้รับวิตามินอีไปพร้อมกับอาหาร วิตามินอีจะได้รับการดูดซึมเข้าสู่ร่างกายยังผนังลำไส้เล็กไปพร้อมกับไขมันและพร้อมกับวิตามินที่ละลายในไขมันชนิดอื่นๆ เช่น วิตามินเอ วิตามินดี และวิตามินเค เมื่อร่างกายได้รับวิตามินอีเข้าไปแล้วจะเก็บสะสมไว้ในไขมันในร่างกาย แต่พบว่าในผู้ที่รับประทานกรดไขมันไม่อิ่มตัว หรือฮอร์โมนเอสโตรเจน เช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด จะมีผลทำให้วิตามินอีที่สะสมไว้ใช้ประโยชน์ในร่างกายถูกขับออกจากแหล่งสะสมไปจนอาจทำให้เกิดภาวะขาดวิตามินอีได้

วิตามินอีมีประโยชน์ต่อร่างกาย คือจะช่วยปกป้องเซลล์ในร่างกายจากสารอนุมูลอิสระ เป็นสารต้านไม่ให้หลอดเลือดแข็งตัวและยังขยายหลอดเลือดฝอยเล็กๆ ได้อีกด้วย ทำให้การไหลเวียนดีขึ้น ป้องกันการเกาะตัวของเกร็ดเลือดที่ผนังหลอดเลือด จึงช่วยลดการอุดตันของคอเลสเตอรอล ทั้งตัวมันเองยังมีฤทธิ์ลดคอเลสเตอรอล ทำให้ร่างกายมีการนำพาออกซิเจนได้อย่างสะดวก ส่งผลให้ร่างกายใช้ออกซิเจนได้ดีขึ้น ทำให้กล้ามเนื้อมีกำลังมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้มีการผลิตผิวหนังขึ้นมาใหม่ ช่วยเพิ่มการทำงานของอินซูลิน ทำให้ระบบประสาทดีขึ้นสามารถทำงานได้ตามปกติ ช่วยทำให้ระบบสืบพันธุ์เป็นปกติ รักษาอาการเป็นหมันได้ ช่วยป้องกัน การเกิดต่อกระดูกได้ และยังเชื่อว่าทำลายฤทธิ์ของสารก่อมะเร็งได้ด้วย

ผลของการขาดวิตามินอีสรุปว่า ยังไม่มีหลักฐานว่าผู้ที่มิสุขภาพปกติและมีการดูดซึมอาหาร ได้ดีจะมีภาวะขาดวิตามินอี นอกจากทารกที่คลอดก่อนกำหนดเกิดภาวะโลหิตจางเนื่องจากเม็ดเลือดแดงแตกง่าย อาการของผู้ที่ขาดวิตามินอีคือ ระบบการไหลเวียนของโลหิตจะผิดปกติ โดยเฉพาะปลายมือปลายเท้า อาจส่งผลต่อระบบหัวใจ โดยส่งผลต่อกล้ามเนื้อหัวใจจนเกิด

กล้ามเนื้ออ่อนแรง มีการแตกของเม็ดเลือดแดงง่ายและอายุของเม็ดเลือดลดลง การดูดซึมธาตุเหล็กลดลงและอาจจะเป็นสาเหตุทำให้ตับและไตถูกทำลายได้

กล่าวโดยสรุป วิตามินอีมีประโยชน์ต่อร่างกาย ช่วยปกป้องเซลล์ในร่างกายจากสารอนุมูลอิสระ หากร่างกายขาดวิตามินอีอาจเกิดภาวะผิดปกติภายในร่างกายแต่การได้รับวิตามินอีมากเกินไปก็จะมีผลกระทบต่อร่างกายเช่นกัน ในแต่ละวันการรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ก็จะได้รับวิตามินอีเพียงพอต่อความต้องการ ของร่างกาย

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 3 เรื่อง วิตามินอี

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. วิตามินอีพบมากในอาหารประเภทใด
 - ก. แป้ง
 - ข. ผักสด
 - ค. เนื้อสัตว์
 - ง. น้ำมันพืช
2. วิตามินอีมีลักษณะอย่างไร
 - ก. มีสีเหลืองอ่อนค่อนข้างใสเหมือนน้ำเชื่อม
 - ข. มีสีน้ำตาลอ่อนค่อนข้างใสเหมือนน้ำเชื่อม
 - ค. มีสีเหลืองอ่อนค่อนข้างเหนียวเหมือนน้ำมัน
 - ง. มีสีน้ำตาลอ่อนค่อนข้างเหนียวเหมือนน้ำมัน
3. อนุมูลอิสระ หมายความว่าอย่างไร
 - ก. หมู่มากเมื่อเข้าสู่ร่างกายจะเป็นอิสระไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งใด
 - ข. หมู่มากเมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้วจะเป็นอิสระไปได้ทั่วร่างกาย
 - ค. หมู่มากเมื่อเข้าสู่ปฏิกิริยาเคมีในร่างกายแล้วจะเป็นอิสระไม่รวมตัวกัน
 - ง. หมู่มากเมื่อเข้าสู่ปฏิกิริยาเคมีแล้วจะทำปฏิกิริยาร่วมกันโดยไม่แยกออกจากกัน
4. แนวคิดของเรื่องวิตามินอีคืออะไร
 - ก. วิตามินอีเป็นวิตามินที่ร่างกายไม่สามารถสร้างขึ้นเองได้
 - ข. วิตามินอีเป็นสารต้านไม่ให้หลอดเลือดแข็งตัวและขยายหลอดเลือดฝอยเล็กๆ
 - ค. วิตามินอีมีประโยชน์ต่อร่างกายหากร่างกายขาดวิตามินอีอาจเกิดภาวะผิดปกติในร่างกายได้
 - ง. วิตามินอีมีมากในน้ำมันพืชและผักใบเขียว ช่วยปกป้องเซลล์ในร่างกายจากสารอนุมูลอิสระ

5. ถ้าต้องการได้รับวิตามินอีมากที่สุดจากการรับประทานอาหารในปริมาณที่เท่ากันควรรับประทานข้อใด
- มะม่วงสุก
 - เมล็ดทานตะวัน
 - ข้าวเหนียว-หมูπίง
 - ปลาช่อนเผาเกลือ
6. เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนจะมีวิธีปฏิบัติอย่างไรเป็นอันดับแรก
- หาซื้อวิตามินอีมารับประทาน
 - รับประทานอาหารให้ครบห้าหมู่
 - แนะนำเพื่อนๆให้รับประทานวิตามินอี
 - หาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องวิตามินอี
7. เพราะเหตุใดคนที่รับประทานยาเม็ดคุมกำเนิดจึงมีโอกาสเกิดภาวะขาดวิตามินอี
- เป็นตัวขับวิตามินอีที่สะสมอยู่ในร่างกายออกมา
 - เป็นตัวทำลายวิตามินอีที่สะสมอยู่ในร่างกายจนหมดไป
 - เป็นตัวสกัดวิตามินอีที่จะเข้าสู่ร่างกายไม่ให้สะสมในร่างกาย
 - เป็นตัวเคลือบผนังลำไส้วิตามินไม่สามารถดูดซึมเข้าไปสะสมในร่างกายได้
8. เพราะเหตุใดผู้ที่ได้รับวิตามินอีอย่างเพียงพอจึงมีผิวพรรณที่สวยงาม
- วิตามินอีมีคุณสมบัติในการบำรุงผิว
 - วิตามินอีช่วยให้คนมีความสุขอารมณ์ดี
 - วิตามินอีทำให้ผิวหนังเต่งตึงไม่เหี่ยวย่น
 - วิตามินอีช่วยในการทำให้ผิวหนังใหม่เกิดขึ้น
9. จากประโยคที่ว่า “การไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ” แสดงให้เห็นถึงข้อใด
- การไม่มีโรคประจำตัว
 - การไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยเลย
 - การอยู่ยงคงกระพันของคน
 - การออกกำลังกายเป็นประจำ

10. หากนักเรียนไม่มีความรู้เรื่องวิตามินอีจะเกิดผลอย่างไรต่อตนเอง
- ก. อาจดูแลสุขภาพตนเองได้ไม่ดี
 - ข. อาจได้รับวิตามินมากเกินไปเกินความต้องการ
 - ค. อาจเกิดโรคต่างๆ ภายในร่างกายหลายอย่าง
 - ง. อาจได้รับวิตามินอีไม่เพียงพอต่อความต้องการ

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 4

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง การเลี้ยงเซียมซี

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้ถ้อยคำภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 อ่านเรื่องการเลี้ยงเซียมซีแล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อยร้อยละ 60

2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง

2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง การเลี้ยงเซียมซี

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับที่มาของเซียมซีได้แก่ ประเทศจีน

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “การเลี้ยงเซียมซี” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - เชื่อมซิมี่ที่มาจากประเทศใด (ประเทศจีน)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องการเสี่ยงเชื่อมซิมี่ คือ อะไร (การเสี่ยงเชื่อมซิมี่เริ่มจากการกราบไหว้ การตั้งจิตอธิษฐานและเขย่ากระบอแก้ว)

ขั้นการนำไปใช้ - ถ้านักเรียนได้รับคำทำนายในใบเชื่อมซิมี่ว่าจะมีโชคใหญ่ นักเรียนจะอย่างไร (ซื้อลอตเตอรี่จำนวนมากทุกครั้งที้อกรางวัล)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดคนจึงนิยมเสี่ยงเชื่อมซิมี่ (เป็นที่พึ่งทางใจ)

ขั้นการสังเคราะห์ - การเสี่ยงเชื่อมซิมี่แล้วเชื่อเพียงร้อยละ 50 ตรงกับสำนวนใด (ฟังหูไว้หู)

ขั้นการประเมินค่า - ก่อนลงมือทำการใดใดต้องเสี่ยงเชื่อมซิมี่ทุกครั้งจะเกิดผลอย่างไร (ขาดความมั่นใจในตนเอง)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง การเสี่ยงเชื่อมซิมี่

ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ เชื่อมซิมี่ หมายถึง แผ่นกระดาษเล็กที่มีบทกลอน มีเนื้อหาเป็นคำทำนายเกี่ยวกับโชคชะตา ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4 และ 5 ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ เชื่อมซิมี่ถิ่นกำเนิดในประเทศจีน ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ การเสี่ยงเชื่อมซิมี่ต้องประกอบด้วยตัวและกระบอแก้วซึ่งทำมาจากไม้ไผ่แต่ในปัจจุบันทำจากพลาสติก ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ การเสี่ยงเชื่อมซิมี่เริ่มจากการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตั้งจิตอธิษฐานขอให้คำทำนายแม่นยำ ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ คำทำนายมีทั้งดีและไม่ดีอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ การเสี่ยงเชื่อมซิมี่ถิ่นกำเนิดในประเทศจีน เชื่อมซิมี่เป็นแผ่นกระดาษเล็กที่มีบทกลอนซึ่งเป็นคำทำนายที่มีทั้งดีและไม่ดีปนกัน วิธีการเสี่ยงเชื่อมซิมี่ต้องตั้งจิตอธิษฐานและกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์จากนั้นเขย่ากระบอแก้วเพื่ออ่านคำทำนายใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธาน

เชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยค
ถูกต้อง สกศคคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง การเลี้ยงเซียมซีให้มีความยาว 3-5
ประโยค

(10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง การเลี้ยงเซียมซีซ้ำอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน
10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางใน
การตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน
ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุป
ความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

5.1 เอกสารการสอน เรื่อง การเลี้ยงเซียมซี

5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน

5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ

5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด

6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน

6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ครั้งที่ 4

เรื่อง การเสี่ยงเซียมซี

จำนวนคำประมาณ 616 คำ

เซียมซี เป็นคำที่มาจากภาษาจีน เซียม แปลว่า กระดาษแผ่นเล็กๆ ยาวๆ และซี แปลว่า บทกลอน เซียมซีจึงหมายถึง แผ่นกระดาษเล็กที่มีบทกลอน เนื้อหาของบทกลอนในใบเซียมซีจะเป็นคำทำนายเกี่ยวกับ โชคชะตาชีวิต

การเสี่ยงเซียมซีเป็นวิธีการทางโหราศาสตร์อันเก่าแก่แขนงหนึ่งและมีมาเป็นเวลานานกว่าหนึ่งพันปี การเสี่ยงเซียมซีมีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศจีนในสมัยราชวงศ์ซ้อง การเผยแพร่การเสี่ยงเซียมซีเข้าสู่ประเทศไทยไม่มีปรากฏหลักฐานแน่ชัดแต่มีข้อสันนิษฐานว่าการเสี่ยงเซียมซีน่าจะเข้ามาพร้อมกับกระดางรูปจีนในสมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ค้นพบหลักฐานเกี่ยวกับเซียมซีเป็นครั้งแรกที่วัดกัลยาณมิตร เขตธนบุรี หลักฐานที่ค้นพบคือ มีผู้แปลเซียมซีจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย

การเสี่ยงเซียมซีนั้นจะต้องมีสิ่งที่คู่กับเซียมซี คือ ด้วซึ่งส่วนใหญ่จะทำจากไม้ไผ่บางๆ แต่ในปัจจุบันได้มีการทำมาจากพลาสติก ด้วจะมีหมายเลขกำกับไว้และรวมใส่ไว้ในกระบอกไม้ไผ่ เรียกว่า กระบอกด้ว ผู้เสี่ยงทายจะต้องนำกระบอกด้วมาเขย่าให้ไม้ด้วหล่นจากกระบอก 1 อัน จากนั้นจึงไปรับใบเซียมซีที่ตรงกับหมายเลขของไม้ด้วมาอ่านคำทำนาย สถานที่บางแห่งจะมีการเสี่ยงด้วยไม้ปวยเพิ่มขึ้น ไม้ปวยประกอบด้วยไม้รูปโค้งเสี้ยวพระจันทร์ 2 อันประกบกันได้ คล้ายๆ ไม้กรับ เรียกว่า ไม้คว่ำ ไม้หงาย ไม้ปวยเป็นอุปกรณ์ที่ใช้เสี่ยงทายเพื่อตัดสินว่าใบเซียมซีที่เสี่ยงได้นั้นเป็นของผู้ทำนายหรือไม่ คำทำนายจะเป็นจริงหรือไม่ วิธีการเสี่ยงทายจะใช้การโยนไม้ปวยไปข้างหน้า เฉียงมาทางด้านขวามือ ผลของการโยนไม้ปวยจะแสดงออกเป็น 3 ลักษณะ และมีคำทำนายที่แตกต่างกัน คือ ไม้ปวยคว่ำทั้งสองอัน หมายความว่า ใบเซียมซีที่เสี่ยงได้ไม่ใช่หมายเลขของผู้เสี่ยงทาย ผู้เสี่ยงทายต้องไปสับไม้ด้วใหม่ ไม้ปวยหงายทั้งสองอัน หมายความว่า โยนเปล่า ผู้เสี่ยงทายต้องโยนไม้ปวยใหม่อีกครั้ง ไม้ปวยคว่ำหนึ่งอันและหงายหนึ่งอัน หมายความว่าใบเซียมซีที่ได้เป็นของผู้เสี่ยงทาย คำทำนายในใบเซียมซีจะมีความแม่นยำ

วิธีการเสี่ยงเซียมซีจะเริ่มจากการกราบไหว้สถานที่ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น พระพุทธรูป เจ้าพ่อ เจ้าแม่ประจำศาลเจ้า เมื่อกราบไหว้เรียบร้อยแล้วจึงทำการเสี่ยงทายด้วยเซียมซี การเสี่ยงทายด้วยวิธีการเสี่ยงเซียมซีนั้นผู้เสี่ยงทายควรกระทำอย่างถูกวิธี โดยเริ่มจากการมีเจตนาบริสุทธิ์ มีความมุ่งมั่น บรรณานาที่จะต้องการทราบเรื่องราวความเป็นไปในอนาคต จากนั้นจึงตั้งจิตอธิษฐานและขอพรต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้เสี่ยงได้ใบเซียมซีที่มีผลของคำทำนายที่แม่นยำ

ความเชื่อตามคำทำนายในโหราศาสตร์นั้นขึ้นอยู่กับผู้เสี่ยงทาย บางคนก็เชื่ออย่างสนิทใจ บางคนก็เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง ในขณะที่บางคนอาจจะไม่เชื่อเลย คำทำนายในโหราศาสตร์ทุกใบจะแฝงด้วยปริศนาธรรม มีทั้งที่บอกตรงๆ และบอกอ้อมๆ เนื้อหาในโหราศาสตร์ใบเดียวกันจะมีคำทำนายทั้งในทางที่ดีและไม่ดีปะปนกัน อาจโชคดีในเรื่องสุขภาพแต่จะไม่มีโชคลาภ คำทำนายในโหราศาสตร์ไม่ได้สอนให้เชื่ออย่างงมงายแต่จะเป็นเครื่องเตือนใจไม่ให้ประมาทและอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้

กล่าวโดยสรุป การเสี่ยงโหราศาสตร์เป็นการเสี่ยงทายที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การเสี่ยงโหราศาสตร์เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างกำลังใจ คำทำนายในรูปแบบของคำกลอนจากโหราศาสตร์จะแฝงไว้ด้วยข้อคิดที่เป็นประโยชน์ การเสี่ยงโหราศาสตร์จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและควรเข้าใจถึงวิธีการเสี่ยงโหราศาสตร์ที่ถูกต้อง

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 4 เรื่อง การเสี่ยงเซียมซี

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุด

1. หลักฐานเกี่ยวกับเซียมซีที่มีการค้นพบครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 คือข้อใด
 - ก. มีการพบตัว กระบอแก้ว และไม้ปวย
 - ข. มีการบันทึกเหตุการณ์เป็นลายลักษณ์อักษร
 - ค. มีการแปลเซียมซีจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย
 - ง. มีการสันนิษฐานจากการติดต่อกับประเทศจีน
2. ไม้ปวยคว่าหนึ่งอันและหงายหนึ่งอัน คำทำนายจะเป็นอย่างไร
 - ก. จะต้องเขย่ากระบอแก้วอีกหนึ่งครั้ง
 - ข. จะต้องมีการโยนไม้ปวยอีกหนึ่งครั้ง
 - ค. จะมีความแม่นยำตามคำทำนายในใบเซียมซี
 - ง. จะเป็นความจริงทุกประการตามคำทำนายในใบเซียมซี
3. แนวคิดของเรื่องการเสี่ยงเซียมซีคืออะไร
 - ก. การเสี่ยงเซียมซีเป็นวิธีการทางโหราศาสตร์ที่เก่าแก่และมีมานาน
 - ข. การเสี่ยงเซียมซีเริ่มจากการกราบไหว้ การตั้งจิตอธิษฐานและเขย่ากระบอแก้ว
 - ค. การเสี่ยงเซียมซีเริ่มจากการเขย่ากระบอแก้ว และการไปรับใบเซียมซีมาอ่านคำทำนาย
 - ง. การเสี่ยงเซียมซีเริ่มจากการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตั้งจิตอธิษฐาน เขย่ากระบอแก้ว รับใบเซียมซี อ่านคำทำนายและโยนไม้ปวย
4. ประโยชน์ของคำทำนายจากใบเซียมซีคือข้อใด
 - ก. คำทำนายก่อให้เกิดความสบายใจ
 - ข. คำทำนายก่อให้เกิดกำลังใจมากขึ้น
 - ค. คำทำนายทำให้ทราบอนาคตของผู้เสี่ยงทาย
 - ง. คำทำนายเป็นเครื่องเตือนใจในการดำเนินชีวิต
5. ถ้านักเรียนได้รับคำทำนายในใบเซียมซีให้ระวังเรื่องอุบัติเหตุ นักเรียนจะทำตามข้อใด
 - ก. งดการเดินทางออกจากบ้าน
 - ข. เดินทางด้วยการเดินเท้าเท่านั้น
 - ค. ออกจากบ้านทุกครั้งต้องมีผู้ปกครองไปด้วย
 - ง. สวมหมวกนิรภัยและซิ่งจักรยานยนต์ด้วยความระมัดระวัง

6. คำทำนายในใบเชิขมซีมักนิยมเขียนเป็นบทกลอนเพราะเหตุใด
- ก. เพื่อให้เกิดความไพเราะ
 - ข. เพื่อให้คล้องจองอ่านเข้าใจง่าย
 - ค. เพื่อความแม่นยำในการเสียงทาย
 - ง. เพื่อแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของใบเชิขมซี
7. สำนวนใดเหมาะสมที่สุดเมื่อนักเรียนได้รับคำทำนายให้ระมัดระวังเรื่อง อุบัติเหตุ
- ก. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย
 - ข. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
 - ค. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
 - ง. คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณชิตบัณชิตพาไปหาผล
8. การที่นักเรียนเสียงเชิขมซีแล้วเชื่อเพียงร้อยละ 50 สอดคล้องกับคำเปรียบเทียบกับในข้อใด
- ก. ฟิงหู ไว้หู
 - ข. หูดับ ดับไหม้
 - ค. ฟิงความข้างเดียว
 - ง. ฟิงไม่ได้ศัพท์จับ ไปกระเดียด
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น
- ก. การเสียงเชิขมซีนั้นจะต้องมีสิ่งที่คู่กับเชิขมซี คือ ดิ้ว
 - ข. วิธีการเสียงเชิขมซีจะเริ่มจากการกราบไหว้สถานที่ และตั้งศีลศีลพิธี
 - ค. เนื้อหาในใบเชิขมซีใบเดียวกันจะมีคำทำนายทั้งในทางที่ดีและไม่ดีปะปนกัน
 - ง. คำทำนายในใบเชิขมซีจะเป็นเรื่องเตือนใจไม่ให้ประมาทและอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้
10. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าการตัดสินใจทำสิ่งใดจะต้องมีการเสียงเชิขมซีเพื่อเป็นแนวทาง
- ก. เห็นด้วย เพราะคำทำนายมีความแม่นยำและถูกต้องเสมอ
 - ข. เห็นด้วย เพราะคำทำนายสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้
 - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะการเสียงเชิขมซีเป็นวิธีการทางโหราศาสตร์ที่เชื่อถือไม่ได้
 - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะในการตัดสินใจทำสิ่งใดขึ้นอยู่กับเหตุผลและความเป็นจริง

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 5

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง ลอยกระทง

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง ลอยกระทงแล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อยร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง ลอยกระทง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามทีมนักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม ให้นักเรียนดูรูปภาพประเพณีลอยกระทงและสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมในวันลอยกระทง ได้แก่ ทำกระทงประกวด ลอยกระทง การประกวดนางนพมาศ เป็นต้น

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “ลอยกระทง” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - การลอยกระทงนิยมลอยเวลาใดมากที่สุด (วันเพ็ญเดือน 12)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องลอยกระทง คือ อะไร (ลอยกระทงเป็นประเพณีที่ปฏิบัติมาตั้งแต่โบราณถึงปัจจุบันจัดงานในเดือน 11-12ซึ่งมีการจัดกิจกรรมต่างๆ มากมาย)

ขั้นการนำไปใช้ - นักเรียนควรทำกระทงด้วยวัสดุชนิดใดมากที่สุด

(วัสดุธรรมชาติ)

ขั้นการวิเคราะห์ - ประเพณีลอยกระทงสะท้อนให้เห็นคุณธรรมข้อใดมากที่สุด

(ความกตัญญูกตเวที)

ขั้นการสังเคราะห์ - การทำกระทงด้วยขนมปัง ตรงกับสำนวนข้อใด (ยิงปืนนัดเดียวได้นกสองตัว)

ขั้นการประเมินค่า - เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีลอยกระทงจะเกิดผลอย่างไร (ประเพณีลอยกระทงจะยังคงอยู่ตลอดไป)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง ลอยกระทง ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ ลอยกระทงเป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันมาแต่โบราณ นิยมลอยในช่วงวันเพ็ญเดือน 12 ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4 และ 5 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ ลอยกระทงเพื่อบูชาเทพเจ้า ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ คนไทยเชื่อว่าลอยกระทงเพื่อขอบุญและขอกภัยพระแม่คงคา ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ กิจกรรมในวันลอยกระทง ได้แก่ ลอยกระทง ลอยโคม ประทัดนางนพมาศและอื่นๆ ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ ปัจจุบันมีการจัดงานลอยกระทงกันแทบทุกจังหวัด ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ ลอยกระทงเป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณ นิยมลอยในช่วงวันเพ็ญเดือน 12 มีจุดประสงค์เพื่อบูชาเทพเจ้า คนไทยเชื่อว่าเป็นการขอบุญและขอขมาต่อพระแม่คงคา ในปัจจุบันการลอยกระทงจัดกันแทบทุกจังหวัดและมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น การลอยกระทง ลอยโคม ประทัดนางนพมาศ และการแสดงอื่นๆ

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง ลอยกระทง ให้ความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง ลอยกระทงซ้ำอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง ลอยกระทง
- 5.2 รูปภาพประเพณีลอยกระทง
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.4 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.5 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถาม โดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 5 เรื่องลอยกระทง

จำนวนคำประมาณ 550 คำ

ลอยกระทงเป็นประเพณีของไทยที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่โบราณ เป็นงานรื่นเริงของหมู่คนทั่วไปโดยเริ่มลอยกันตั้งแต่ กลางเดือน 11 ถึงกลางเดือน 12 ซึ่งเป็นช่วงน้ำหลาก น้ำจะเต็มสองฝั่งแม่น้ำ ที่นิยมมากคือ ช่วงวันเพ็ญเดือน 12 เพราะพระจันทร์เต็มดวงน้ำจึงดูใสสะอาด แสงจันทร์ส่องเวลากลางคืนสวยงามมากที่สุดเหมาะแก่การลอยกระทง

พิธีลอยกระทงเดิมเรียกว่า พระราชพิธีจองเปรียง ต่อมาเรียกว่า ลอยพระประทีป พิธีนี้มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ดังปรากฏหลักฐานอยู่ในหนังสือตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์ได้กระทำต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาตลอดจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ซึ่งแต่เดิมเป็นพิธีของพราหมณ์ เพื่อบูชาพระเป็นเจ้าทั้งสาม คือ พระอิศวร พระนารายณ์ และ พระพรหม สันนิษฐานว่าได้มาจากประเทศอินเดียตามลัทธิพราหมณ์เชื่อว่า ลอยกระทงเพื่อบูชาแม่น้ำคงคาอันศักดิ์สิทธิ์ของอินเดีย

สำหรับคนไทยเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการทำพิธีเพื่อต้อนรับพระพุทธเจ้าในวันเสด็จจากเทวโลกสู่โลกมนุษย์ภายหลังจากทรงเทศนาโปรด พุทธมารดาบนสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์ บ้างก็เชื่อว่าเป็นบูชาพระบรมสารีริกธาตุที่บรรจุไว้ในจุฬามณี พระเจดีย์บนสวรรค์ บ้างก็ว่าเพื่อบูชารอย พระพุทธบาทที่ทรงประทับไว้ ณ หาดทรายริมฝั่งแม่น้ำนัมมทานที ในแคว้นทักขิณาบถของประเทศอินเดีย ปัจจุบันเรียกว่า แม่น้ำนเรศวร บางท่านก็ว่า ลอยกระทงเพื่อขอบคุณพระแม่คงคาที่ให้ประชาชนได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ และขอภัยพระแม่คงคาที่ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงในน้ำ

เมื่อถึงวันเพ็ญเดือน 12 ประชาชนจะจัดทำกระทงเป็นรูปต่างๆ ด้วยใบตอง หรือกาบใบพลับพลึงหรือวัสดุอื่นๆ ปัจจุบันมีการประยุกต์ทำกระทงด้วยขนมปังประดับตกแต่งกระทงให้สวยงามด้วยดอกไม้สด ในกระทงจะปักรูปเทียน บางทีก็ใส่สตางค์ หรือหมากพลูลงไปด้วย สมัยก่อนในพิธีลอยกระทงมีการเล่นสักวา เล่นเพลงเรือ และมีการแสดงมหรสพประกอบงาน มีการประกวดนางนพมาศ ประกวดกระทงและร่วมกันลอยกระทง โดยจุดเทียน กล่าวคำอธิษฐานตามที่ใจปรารถนาและปล่อยกระทงให้ลอยไปตามน้ำ

ปัจจุบันประเพณีลอยกระทง มีการจัดงานกันแทบทุกจังหวัด ถือเป็นงานประจำปีที่สำคัญ โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่มีการจัดขบวนแห่กระทงใหญ่ กระทงเล็ก มีการประกวดกระทง และประกวดธิดางามประจำกระทง ส่วนการลอยโคม ชาวบ้านทางภาคเหนือและภาคอีสานยังนิยมทำกัน ชาวบ้านจะนำกระดาษ มาทำเป็นโคมขนาดใหญ่น้อยต่างๆ ถ้าลอยตอนกลางวัน จะทำให้โคมลอยโดยใช้ควันไฟ ถ้าเป็นเวลากลางคืน ก็จะใช้คบจุดที่ปากโคมให้ควันพุ่งเข้าในโคม ทำให้ลอยไปตาม

กระแสดมหนาว เวลากลางคืนแลเห็นแสงไฟโคมบนท้องฟ้า พร้อมกับแสงจันทร์และดวงดาว สวยงามมาก

กล่าวโดยสรุป ลอยกระทงเป็นประเพณีที่ดั้งเดิมและมีชื่อเรียกต่างกันไป พิธีนี้ปฏิบัติกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน มีการลอยกระทงเพื่อขอบคุณพระแม่คงคาที่ให้ประชาชนได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอภัยพระแม่คงคาที่ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงในน้ำและยังเป็นการบูชาเทพเจ้าองค์ต่างๆ ประเพณีลอยกระทงมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น ลอยกระทง ลอยโคม ประกวดนางนพมาศ การแสดงประกอบในงานและอื่นๆ นับได้ว่าเป็นประเพณีที่ดั้งเดิมควรค่าแก่การรักษาและปฏิบัติต่อไป

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 5 เรื่อง ลอยกระทง

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. จุดประสงค์ของการลอยกระทงในข้อใดเป็นความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์
 - ก. ลอยกระทงเพื่อบูชาแม่น้ำคงคาและพระเป็นเจ้าทั้งสาม
 - ข. ลอยกระทงเพื่อต้อนรับพระพุทธเจ้าในวันเสด็จกลับโลกมนุษย์
 - ค. ลอยกระทงเพื่อขอภัยพระแม่คงคาที่ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงในแม่น้ำ
 - ง. ลอยกระทงเพื่อบูชารอยพระพุทธบาทที่ทรงประทับไว้ ณ หาดทรายริมฝั่งแม่น้ำ
2. แนวคิดของเรื่องลอยกระทงคืออะไร
 - ก. ลอยกระทงมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเพื่อขอบคุณและขอโทษต่อพระแม่คงคา
 - ข. ลอยกระทงเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณซึ่งเป็นงานรื่นเริงของคนทั่วไป
 - ค. ลอยกระทงมีจุดประสงค์เพื่อต้อนรับพระพุทธเจ้า บูชารอยพระพุทธบาท ขอขมาและขอบคุณพระแม่คงคา
 - ง. ลอยกระทงเป็นประเพณีที่ปฏิบัติมาตั้งแต่โบราณถึงปัจจุบันจัดงานในเดือน 11-12 ซึ่งมีการจัดกิจกรรมต่างๆ มากมาย
3. เพราะเหตุใดในปัจจุบันจึงนิยมทำกระทงด้วยขนมปังเพิ่มขึ้น
 - ก. มีราคาถูก
 - ข. จัดหาซื้อได้ง่าย
 - ค. ทำตามความนิยม
 - ง. เป็นอาหารของปลา
4. จากเรื่องลอยกระทงข้อใดที่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้ในวันลอยกระทง
 - ก. เล่นสัควา เล่นเพลงเรือ
 - ข. ส่งกระทงเข้าประกวด
 - ค. ร่วมประกวดนางนพมาศ
 - ง. ลอยกระทงที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ

5. ลอยกระทงเป็นประเพณีที่สะท้อนถึงคุณธรรมที่สำคัญในข้อใด
 - ก. ความสามัคคี
 - ข. ความกตัญญูกตเวที
 - ค. ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ง. ความประหยัดมัธยัสถ์
6. เพราะเหตุใดการลอยกระทงจึงนิยมใส่ดวงต๋ลงไปในกระทง
 - ก. เป็นการกระทำตามบุคคลอื่น
 - ข. เป็นการทำให้แก่บุคคลที่ไม่มีเงิน
 - ค. เป็นความเชื่อในการขอขื่อน้ำต่อพระแม่คงคา
 - ง. เป็นความเชื่อว่าเป็นการขอขอบุญและขอขมาต่อพระแม่คงคา
7. เพราะเหตุใดการประกวดธิดางามประจำกระทงจึงเรียกว่า การประกวดนางนพมาศ
 - ก. นางนพมาศเป็นคนที่สวยที่สุดในสมัยสุโขทัย
 - ข. นางนพมาศคือผู้คิดประดิษฐ์การทำกระทงเป็นคนแรก
 - ค. นางนพมาศมีชื่อที่ไพเราะเหมาะแก่การตั้งชื่อการประกวด
 - ง. นางนพมาศเป็นคนที่ดำรงตำแหน่งธิดาประจำกระทงคนแรก
8. สถานการณ์ใดช่วยสืบทอดประเพณีลอยกระทงได้เหมาะสมที่สุด
 - ก. สร้อ่านเรื่องลอยกระทงจากตำรับทำวศรีจุฬาลักษณ์
 - ข. สรวิชญ์ไปร่วมงานลอยกระทงที่จัดขึ้นที่วัดใกล้ๆบ้าน
 - ค. สัชฌุกรค้นคว้าประวัติของการลอยกระทงจากอินเทอร์เน็ต
 - ง. สิริประภานำกระดาษสีต่างๆ มาทำโคมลอยขนาดใหญ่ไว้ลอยในวันลอยกระทง
9. นักเรียนนำขนมปังไปทำกระทง การกระทำดังกล่าวสอดคล้องกับสำนวนในข้อใดมากที่สุด
 - ก. จับปลาสองมือ
 - ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ค. ยิ่งปิ่นนัดเดียวได้นกสองตัว
 - ง. มือใครยาวสาวได้สาวเอา

10. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการงดหิ้งสิ่งปฏิภูกลงในแม่น้ำลำคลองเป็นการขอภัยต่อพระแม่คงคาที่ดีที่สุด
- ก. เห็นด้วย เพราะทำให้แม่น้ำลำคลองสะอาดและมีน้ำกินน้ำใช้ตลอดไป
 - ข. เห็นด้วย เพราะการงดหิ้งสิ่งปฏิภูกลงในแม่น้ำลำคลองทำให้พระแม่คงคามีความสุข
 - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะการขอภัยต่อพระแม่คงคาต้องมีการลอยกระทงซึ่งเป็นประเพณีปฏิบัติ
 - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะการขอภัยต่อพระแม่คงคาต้องมีการการส่งกระทงเข้าประกวดในงานลอยกระทง

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง สีนามิ

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง สีนามิแล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง สีนามิ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม ให้นักเรียนดูรูปภาพเหตุการณ์สึนามิที่เกิดขึ้นในปีพุทธศักราช 2547 และสนทนาเกี่ยวกับผลเสียของการเกิดสึนามิ ได้แก่ ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “สึนามิ” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - สีนามิหมายความว่าอย่างไร (คลื่นชายฝั่งทะเล)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องสินามิ คือ อะไร (สินามิเกิดจากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินใต้ทะเล การยุบตัวของแผ่นดินใต้ทะเลและแรงกระแทกจากอุกกาบาตขนาดใหญ่)

ขั้นการนำไปใช้ - วิธีป้องกันการเกิดสินามิที่ดีที่สุดคืออะไร (ผู้เชี่ยวชาญกล้าตัดสินใจในการเตือนภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์ของ)

ขั้นการวิเคราะห์ - การเกิดสินามิก่อให้เกิดผลอย่างไรบ้าง (เกิดความเสียหายต่อสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น)

ขั้นการสังเคราะห์ - นักเรียนจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประสบภัยสินามิอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด (แสดงความเห็นใจและส่งความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้)

ขั้นการประเมินค่า - เมื่อเกิดเหตุการณ์สินามิแล้วไม่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลทั่วไปจะเกิดผลอย่างไร (บุคคลที่ประสบภัยจะขาดที่พึ่ง ขาดกำลังใจในการต่อสู้)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง สินามิ ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ สินามิ หมายถึง คลื่นชายฝั่งทะเล ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4 และ 5 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ สินามิเกิดจากแผ่นดินไหวใต้ทะเล การยุบตัวของแผ่นดินใต้ทะเล และแรงกระแทกของอุกกาบาตขนาดใหญ่ ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ การเกิดสินามิบริเวณน้ำลึกจะทำให้คลื่นแรงมากขึ้นตามแรงโน้มถ่วงของโลก ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ ความรุนแรงของสินามิก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งมีชีวิตและทรัพย์สิน ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ วิธีป้องกันการเกิดสินามิที่ดีที่สุดคือ การกล้าตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญในการประกาศเตือนภัย ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำที่ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ สินามิ คือ คลื่นชายฝั่งทะเล เกิดจากแผ่นดินไหวใต้ทะเล การยุบตัวของแผ่นดินใต้ทะเล และแรงกระแทกของอุกกาบาตขนาดใหญ่ การเกิดสินามิบริเวณน้ำลึกจะทำให้คลื่นแรงมากขึ้นตามแรงโน้มถ่วงของโลก ความรุนแรงของสินามิก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งมีชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมาก วิธีป้องกันการเกิดสินามิที่ดีที่สุดคือ การประกาศเตือนภัยของกรมอุตุนิยมวิทยา

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการ

เขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับ
รวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธาน
เชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยค
ถูกต้อง สกศคคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง สีนามิให้มีความยาว 3-5 ประโยค
(10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง สีนามิซ้ำอีกครั้ง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ
(5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 เฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการ
ตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดครั้งนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน
ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุป
ความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง สีนามิ
- 5.2 รูปภาพเหตุการณ์สินามิ
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.4 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.5 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุป

ครั้งที่ 6 เรื่อง สึนามิ

จำนวนคำประมาณ 474 คำ

สึนามิเป็นคำที่มาจากภาษาญี่ปุ่น สึ หมายถึง ชายฝั่งทะเล นามิ หมายถึง คลื่น คำว่า สึนามิจึงหมายถึง คลื่นชายฝั่งทะเล

การเกิดแผ่นดินไหวใต้ทะเลเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสึนามิ แรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวจะทำให้เกิดคลื่นขนาดใหญ่ขึ้นที่กลางทะเล คลื่นจะเคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่งทะเล ความเร็วและความแรงของคลื่นจะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับเมื่อเข้าใกล้ชายฝั่งและกระทบกับแผ่นดิน คลื่นสึนามิที่มีวนตัวมาจากทะเลจะทำลายทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเลให้ราบเรียบภายในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากสึนามิจะเกิดขึ้นจากแผ่นดินไหวใต้ทะเลแล้ว การยุบตัวของแผ่นดินใต้ทะเล รวมทั้งแรงกระแทกซึ่งเกิดจากอุกกาบาตขนาดใหญ่ที่พุ่งเข้าชน โลกก็เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดคลื่นสึนามิได้เช่นกัน

การคำนวณความเร็วของคลื่นสึนามิทำได้จากการถอดรากที่สองของผลคูณระหว่างอัตราเร่งของแรงโน้มถ่วงของโลก ซึ่งเท่ากับ 9.8 เมตรต่อวินาที ยกกำลังสอง คูณด้วยความลึกของทะเล เช่น ถ้าเกิดสึนามิที่ มหาสมุทรอินเดียบริเวณที่มีความลึก 3,000 เมตร จะทำให้คลื่นมีความเร็วถึง 620 กิโลเมตรต่อชั่วโมง การเกิดสึนามิบริเวณน้ำทะเลที่มีความลึกมากจะทำให้คลื่นยิ่งแรงมากขึ้นตามแรงโน้มถ่วงของโลก

การเกิดแผ่นดินไหวบริเวณคาบมหาสมุทรสูมาตราวัดแรงสั่นสะเทือนได้ 8.9 ริกเตอร์ นับเป็นการเกิดแผ่นดินไหวที่รุนแรงที่สุดในรอบศตวรรษที่ 21 การเกิดแผ่นดินไหวในครั้งนี้ได้ก่อให้เกิดคลื่นสึนามิที่เป็นภัยพิบัติอย่างใหญ่หลวง ทำความเสียหายให้แก่ประเทศต่างๆ ได้แก่ ศรีลังกา อินเดีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย รวมทั้งประเทศไทย การเกิดสึนามิตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของประเทศไทยเป็นการเกิดขึ้นครั้งแรก ความรุนแรงของคลื่นสึนามิได้ทำลายอาคาร บ้านเรือน ทรัพย์สินต่างๆ ที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล มีผู้คนเป็นจำนวนมากต้องเสียชีวิตเพราะคลื่นสึนามิ

วิธีป้องกันภัยจากสึนามิสำหรับประเทศไทยนั้นควรอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุตุนิยมวิทยา ที่จะต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญ ถ้าตัดสติใจประกาศเตือนภัยและอพยพผู้คนเป็นระยะๆ ประสานงานกับรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยเพื่อระดมกำลังและพาหนะทุกประเภทมาช่วยในการย้ายผู้คนได้ทันท่วงที นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญในการจัดซื้อเครื่องมือที่มีคุณภาพมาใช้ในการเตือนภัยเพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสียดังเช่นเหตุการณ์สึนามิที่ผ่านมา

กล่าวโดยสรุป สึนามิเป็นคลื่นชายฝั่งทะเล เกิดขึ้นจากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวใต้ทะเล การยุบตัวของแผ่นดินใต้ทะเลและแรงกระแทกจากอุกกาบาตขนาดใหญ่ ความแรงของคลื่นได้สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินและชีวิตคนเป็นอันมาก กรมอุตุนิยมวิทยาควรมีวิธีเตือนภัยเพื่อป้องกันภัยที่เกิดจากสึนามิ

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 6 เรื่อง สึนามิ

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือความหมายของสึนามิ

- ก. คลื่น
- ข. คลื่นน้ำตื้น
- ค. ชายฝั่งทะเล
- ง. คลื่นชายฝั่งทะเล

2. แนวคิดของเรื่องสึนามิคืออะไร

- ก. สึนามิเกิดจากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินใต้ทะเล
- ข. สึนามิเกิดจากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินใต้ทะเล การยุบตัวของแผ่นดินใต้ทะเล
- ค. สึนามิเกิดจากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวทำให้เกิดคลื่นขนาดใหญ่ที่กลางทะเลและเคลื่อนตัวสู่ชายฝั่งทะเล
- ง. สึนามิเกิดจากแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินใต้ทะเล การยุบตัวของแผ่นดินใต้ทะเลและแรงกระแทกจากอุกกาบาตขนาดใหญ่

3. ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในการเขียนเรื่องสึนามิอย่างไร

- ก. ให้ความรู้
- ข. ให้ความบันเทิง
- ค. ให้รู้จักช่วยเหลือกัน
- ง. ให้ข้อคิด คติเตือนใจ

4. ข้อใดเรียงลำดับหัวข้อเรื่องสึนามิได้ถูกต้อง

1. ลักษณะของคลื่นสึนามิ	2. การเกิดสึนามิ
3. ความหมายของสึนามิ	4. การป้องกัน
5. ความเสียหาย	

ก. 5 4 3 1 2

ข. 2 1 3 4 5

ค. 3 2 1 5 4

ง. 4 5 1 2 3

5. วิธีการป้องกันเหตุสึนามิที่ดีที่สุดคือข้อใด
 - ก. อพยพผู้คนไม่ให้อยู่ชายทะเล
 - ข. ให้ความรู้เรื่องสึนามิแก่ประชาชน
 - ค. เก็บข้าวของเตรียมอพยพได้ตลอดเวลา
 - ง. ผู้เชี่ยวชาญกล้าตัดสินใจประกาศเตือนภัย
6. ข้อใดต่อไปนี้มีผลทำให้เกิดสึนามิได้น้อยที่สุด
 - ก. การเกิดอุกกาบาตตกใส่โลก
 - ข. การเกิดแผ่นดินถล่มใต้ทะเล
 - ค. การมุดตัวของแผ่นเปลือกโลก
 - ง. การเคลื่อนตัวอย่างฉับพลันของแผ่นเปลือกโลก
7. ข้อใดต่อไปนี้เป็นผลของการเกิดสึนามิ
 - ก. เกิดปรากฏการณ์ที่น่าจดจำควรค่าแก่การบันทึก
 - ข. เกิดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างเพิ่มมากขึ้น
 - ค. เกิดความเสียหาย การทำลายธรรมชาติที่สวยงามและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น
 - ง. เกิดการเคลื่อนตัวของน้ำในปริมาตรหลายล้านตันทำให้เกิดคลื่นสะท้อนออกทุกทิศ
8. หากนักเรียนเป็นผู้ประสบภัยแล้วเหลือนักเรียนเพียงคนเดียวบนนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร
 - ก. ตามหาญาติที่ยังมีชีวิตเหลืออยู่
 - ข. ไปทำบุญให้กับผู้ประสบภัยที่เสียชีวิต
 - ค. พยายามอยู่ด้วยตนเองและปฏิบัติตนอย่างมีคุณค่า
 - ง. ฆ่าตัวตายตามครอบครัวเนื่องจากไม่มีอะไรเหลือแล้ว
9. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น
 - ก. กรมอุตุนิยมวิทยาควรมีวิธีเตือนภัยเพื่อป้องกันภัยที่เกิดจากสึนามิ
 - ข. คลื่นสึนามิที่มีวนตัวมาจากทะเลจะทำลายทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล
 - ค. การเกิดคลื่นสึนามิบริเวณน้ำทะเลที่มีความลึกมากจะทำให้คลื่นยิ่งแรงมากขึ้นตามแรงโน้มถ่วงของโลก
 - ง. ความเร็วของคลื่นสึนามิคำนวณได้จากการถอดรากที่สองของผลคูณระหว่างอัตราเร่งของแรงโน้มถ่วงของโลก

10. เมื่อเกิดเหตุการณ์คลื่นสึนามินักเรียนสมัครเป็นอาสาสมัครเก็บศพเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
- ก. เหมาะสม เพราะแสดงให้เห็นว่านักเรียนเป็นคนมีน้ำใจ
 - ข. เหมาะสม เพราะการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนจะทำให้นักเรียนได้บุญกุศลมาก
 - ค. ไม่เหมาะสม เพราะนักเรียนยังมีกำลังกาย กำลังสมอง กำลังทรัพย์ไม่เพียงพอ
 - ง. ไม่เหมาะสม เพราะการเป็นอาสาสมัครเก็บศพนักเรียนต้องเสียการเรียนในขณะที่ทำงาน

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 7

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง สถาบันชบบาลแห่งชาติ

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 อ่านเรื่อง สถาบันชบบาลแห่งชาติ แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60

2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง

2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง สถาบันชบบาลแห่งชาติ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของช้าง ได้แก่ ในอดีตช้างมีส่วนสำคัญในการทำยุทธหัตถี ปัจจุบันช้างมีส่วนสำคัญในด้านเศรษฐกิจท่องเที่ยวและควรมีการอนุรักษ์ช้าง

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “สถาบันคชบาลแห่งชาติ” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - จุดประสงค์หลักของการจัดตั้งสถาบันคชบาลแห่งชาติคืออะไร (ดูแลรักษาพันธุ์ช้าง)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องสถาบันคชบาลแห่งชาติ คือ อะไร (สถาบันคชบาลแห่งชาติจัดตั้งขึ้นเพื่อรักษาช้าง ผักลูกช้าง และการสร้างผลิตภัณฑ์จากมูลช้าง)

ขั้นการนำไปใช้ - ก่อนที่นักเรียนจะช่วยอนุรักษ์ช้างได้นักเรียนควรปฏิบัติสิ่งใดก่อน (ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของช้าง)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดจึงจัดตั้งสถาบันคชบาลแห่งชาติที่จังหวัดลำปาง (มีสถานที่ที่กว้างขวางและได้รับพระอุปถัมภ์จากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์)

ขั้นการสังเคราะห์ - นอกจากการนำมูลช้างมาทำปุ๋ยแล้วยังสามารถนำมาสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากมายตรงกับสำนวนใด (ยิงปืนนัดเดียวได้นกสองตัว)

ขั้นการประเมินค่า - หากไม่มีการจัดตั้งวิทยาลัยพัฒนาช้างไทยฯ อนาคตของช้างไทยจะเป็นอย่างไร (ช้างจะไม่ได้รับการดูแล การฝึก และอาจทำให้ช้างมีจำนวนลดลง)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ ช้างมีความผูกพันกับชีวิตคนไทยมาตั้งแต่อดีต ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 1, 2, 3 และ 4 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ ปัจจุบันมีการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยหรือสถาบันคชบาลแห่งชาติขึ้นที่จังหวัดลำปาง ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ สถาบันคชบาลเป็นศูนย์ฝึกสอนลูกช้าง ดูแลช้าง และจัดทำโครงการเกี่ยวกับช้างอื่นๆ มากมาย ต่อมาพัฒนาเป็นวิทยาลัยการศึกษาพัฒนาช้างไทยและควาญช้าง ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ สถาบันคชบาลนำมูลช้างมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตก๊าซชีวภาพ ปุ๋ยและแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ ช้างเป็นสัตว์ที่มีความผูกพันกับชีวิตคนไทยมาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันมีการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยหรือสถาบันคชบาลแห่งชาติขึ้นที่จังหวัดลำปาง ต่อมาพัฒนา

เป็นวิทยาลัยการศึกษาพัฒนาช่างไทยและควาญช่าง สถาบันคชบาลเป็นศูนย์ฝึกสอนลูกช่าง ดูแลช่าง และจัดทำโครงการเกี่ยวกับช่างอื่นๆมากมาย นอกจากนี้ยังนำมูลช่างมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตก๊าซชีวภาพ ปุ๋ยและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธาน เชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง สถาบันคชบาลแห่งชาติ ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง สถาบันคชบาลแห่งชาติ แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย
ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง สถาบันคชบาลแห่งชาติ
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 7 เรื่อง สถาบันเทศบาลแห่งชาติ

จำนวนคำประมาณ 509 คำ

ช้างเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองของไทยมานาน คนไทยมีความผูกพันกับช้างมาตั้งแต่ระดับเจ้านาย จนถึงคนทั่วไป มีการทำกิจกรรมร่วมกันตั้งแต่งานราชพิธีลงมาถึงระดับใช้งานในด้าน การเกษตร

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เล็งเห็น ความสำคัญของช้าง มีจุดประสงค์ในการรักษาพันธุ์ช้างให้อยู่สืบไป ได้มีการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์ ช้างไทยหรือสถาบันเทศบาลแห่งชาติขึ้นที่บ้านปางหะ อำเภองาว จังหวัดลำปาง จัดตั้งเมื่อปี 2512 ต่อมาได้ย้ายมาจัดตั้ง ที่หลักกิโลเมตรที่ 28-29 ริมถนนลำปาง-เชียงใหม่ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง สถาบันแห่งนี้มีพื้นที่ 762 ไร่โดยได้รับพระอุปถัมภ์จาก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

สถาบันเทศบาลแห่งชาตินี้ถือเป็นศูนย์ฝึกลูกช้างแห่งเดียวในโลก เป็นสถาบันที่ได้รับความ สนใจจากชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาจากสถานที่ต่างๆ เพื่อเรียนรู้และฝึกฝนตนเองทำ หน้าที่เป็นควาญช้าง สถาบันแห่งนี้มีหน้าที่หลักในการฝึกลูกช้างเกิดใหม่จึงต้องมีการเปิดโรงเรียน สอนลูกช้างให้รู้จักการปฏิบัติหน้าที่และฝึกให้เชื่อฟังคำสั่งของควาญช้าง สถาบันยังมี หน้าที่ดูแลช้างเจ็บป่วยทั้งที่อยู่ในสถาบันฯและได้รับแจ้งจากนอกพื้นที่ที่จะเดินทางไปช่วยเหลือ ทันที นอกจากนี้สถาบันฯได้มีโครงการต่างๆอีกหลายโครงการ ได้แก่ โครงการจับช้างตกมัน โครงการจับช้างอาละวาด และโครงการจับช้างเร่ร่อน สถาบันเทศบาลต่อมาได้พัฒนาเป็นวิทยาลัย การศึกษาพัฒนาช้างไทยและควาญช้าง

สถาบันฯได้สร้างกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ผลิตผลและวัตถุดิบจากช้างเพราะมูลช้างมีเมล็ดพันธุ์ ธัญพืชปนอยู่หลายชนิด มีการนำมูลช้างมาเป็นวัตถุดิบอย่างหลากหลาย เช่น โครงการระบบผลิตก๊าซ ชีวภาพจากมูลช้างที่สามารถผลิตก๊าซชีวภาพได้ 62 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือ 22,630 ลูกบาศก์เมตร ต่อปี มูลช้างนำมาทดแทนน้ำมันดีเซลประมาณ 13,578 ลิตรต่อปี ลดปัญหาของกลิ่นเหม็นภายในศูนย์ และไม่กระทบต่อผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง กากมูลช้างนำมาใช้ประโยชน์ต่อในโครงการปุ๋ยมูลช้างซึ่งผลิต จากมูลช้างแท้ๆ ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพผสมเชื้อราไตรโคเดอร์มา ป้องกันโรคโคนเน่าและผสมเชื้อ อโซโตแบคทีเรียเพื่อตรึงไนโตรเจนและเพิ่มไคโตซานเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นพืช โครงการ ผลิตกระดาษจากมูลช้าง ที่สามารถนำมาใช้ทำกระดาษสา กระดาษห่อของขวัญ หรือประดิษฐ์ กรอบรูป และของที่ระลึกอีกมาก

กล่าวโดยสรุป ช้างเป็นสัตว์ที่มีความผูกพันกับชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันช้างมีจำนวนลดลง ได้มีการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยหรือสถาบันคชบาลแห่งชาติ ต่อมาได้ตั้งให้เป็นวิทยาลัยการศึกษาพัฒนาช้างไทยและควาญช้าง ช้างเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์โดยการนำมาใช้ทำงานต่างๆ มูลของช้างที่มีอยู่มากนำมาผลิตก๊าซชีวภาพ ทำปุ๋ย และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้านำออกจำหน่ายได้หลายชนิด

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 7 เรื่อง สถาบันเทศบาลแห่งชาติ

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การจัดตั้งสถาบันเทศบาลแห่งชาติมีจุดประสงค์หลักเพื่ออะไร
 - ก. เพิ่มจำนวนช่าง
 - ข. รักษาพันธุ์ช่าง
 - ค. ฝึกลูกช่างเกิดใหม่
 - ง. รักษาเมื่อช่างเจ็บป่วย
2. แนวคิดของเรื่องสถาบันเทศบาลแห่งชาติคืออะไร
 - ก. เป็นศูนย์ฝึกลูกช่างและผู้ที่จะเป็นความรู้อ่าง
 - ข. จัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับช่าง
 - ค. ตั้งอยู่ในตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
 - ง. จัดตั้งขึ้นเพื่อรักษาช่าง ฝึกลูกช่างและการสร้างผลิตภัณฑ์จากมูลช่าง
3. ข้อใดคือความหมายของคำว่า ความรู้อ่าง
 - ก. ผู้รู้อ่าง
 - ข. ผู้ขายช่าง
 - ค. ผู้เป็นเจ้าของช่าง
 - ง. ผู้เลี้ยงและขี่ขับช่าง
4. ก่อนที่นักเรียนจะช่วยอนุรักษ์ช่างควรปฏิบัติข้อใดเป็นอันดับแรก
 - ก. เลี้ยงช่างไว้ที่บ้าน
 - ข. ซื้อผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับช่าง
 - ค. บริจาคเงินเพื่อซื้ออาหารช่าง
 - ง. ศึกษาชีวิตของช่างจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
5. นักเรียนคนใดนำมูลสัตว์ไปใช้ประโยชน์ได้เช่นเดียวกับมูลช่าง
 - ก. ปฏิพลงนำมูลไก่มาเป็นอาหารปลา
 - ข. ปานีสานำมูลไก่มาหมักทำปุ๋ยชีวภาพ
 - ค. ปริณญานำมูลไก่มาตากแห้งและขาย
 - ง. ปันชนคนนำมูลไก่มาใส่ต้นไม้รอบๆ บ้าน

6. มวลช้างมีคุณสมบัติคล้ายกับข้อใด
 - ก. มวลโค
 - ข. มวลเสือ
 - ค. มวลแมว
 - ง. มวลสุนัข
7. ส่วนวนในข้อใดตรงกับการนำมวลช้างมาใช้ประโยชน์
 - ก. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ข. เห็นช้างขี้ขี้ตามช้าง
 - ค. มือใครยาวสาวได้สาวเอา
 - ง. ยิ่งปีนนัดเดียวได้นกสองตัว
8. ความรู้ช้าง สามารถเปรียบได้กับข้อใด
 - ก. คนขับเรือ
 - ข. เจ้าของเรือ
 - ค. ผู้โดยสารเรือ
 - ง. ผู้เก็บค่าโดยสารเรือ
9. ช้างมีบทบาทสำคัญอย่างไรในประวัติศาสตร์ชาติไทยมากที่สุด
 - ก. การคล้องช้างป่า
 - ข. การทำยุทธหัตถี
 - ค. การถวายเป็นเครื่องบูชา
 - ง. การแสดงความสามรถช้าง
10. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าในปัจจุบันช้างน่าจะมีบทบาทสำคัญด้านเศรษฐกิจต่อการท่องเที่ยว
 - ก. เห็นด้วย เพราะช้างแต่ละเชือกมีราคาแพง
 - ข. เห็นด้วย เพราะสถานที่ต่างๆ ใช้ช้างในการแสดงโชว์
 - ค. ไม่เห็นด้วย เพราะช้างยังมีการใช้แรงงานในบริเวณป่าเขา
 - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะมีความเชื่อเรื่องการรักษาโรคเมื่อลอดท้องช้าง

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 8

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 อ่านเรื่อง การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60

2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง

2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาของกลิ่นเท้า ได้แก่ ทำให้สูญเสียความมั่นใจในตนเองเมื่อมีกลิ่นเท้า

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - กลิ่นเท้ามีสาเหตุมาจากอะไร (การหมักหมมของเชื้อแบคทีเรีย)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องการป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า คือ อะไร (ป้องกันการเกิดกลิ่นเท้าโดยทำความสะอาดเท้าและสวมรองเท้าขนาดพอเหมาะ)

ขั้นการนำไปใช้ - นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดกลิ่นเท้าอย่างไร (ศึกษาสาเหตุ การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้าและปฏิบัติให้ถูกต้อง รวมทั้งแนะนำผู้ที่อยู่รอบตัวทราบ)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดเหงื่อจึงออกบริเวณเท้ามากกว่าที่อื่นๆ (เท้าอบอยู่ในถุงเท้ารองเท้า)

ขั้นการสังเคราะห์ - ถ้าเกิดปัญหากลิ่นเท้ากับนักเรียนจะมีผลอย่างไร (หมดความมั่นใจเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น)

ขั้นการประเมินค่า - หากนำสมุนไพรไทยมาสกัดเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอางจะสามารถจำหน่ายได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (ได้ เพราะสมุนไพรมีคุณสมบัติฆ่าเชื้อแบคทีเรียและไม่มีสารพิษตกค้าง)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ กลิ่นเท้าเกิดจากการหมักหมมของเชื้อแบคทีเรีย ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 1, 2, 3 และ 4 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ คนไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคเท้าเหม็นจำนวนมากเนื่องจากเป็นประเทศเขตร้อน ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ กลิ่นเท้าสามารถป้องกันได้โดยการเลือกสวมรองเท้าที่มีขนาดพอเหมาะ การล้างเท้าทุกวัน การระวังส้นเท้าแตก การใช้แป้งโรย และการป้องกันเล็บขบ ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ คนไทยนำสมุนไพรมาใช้รักษาโรคกลิ่นเท้ามากขึ้นเนื่องจากมีสรรพคุณฆ่าเชื้อแบคทีเรียและมีน้ำมันหอมระเหย ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ กลิ่นเท้าเกิดจากการหมักหมมของเชื้อแบคทีเรีย คนไทยปัจจุบันประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคเท้าเหม็นจำนวนมากเนื่องจากเป็นประเทศเขตร้อน กลิ่นเท้าสามารถป้องกันได้โดยการเลือกสวมรองเท้าที่มีขนาดพอเหมาะ การล้างเท้าทุกวัน การระวังส้นเท้าแตก การใช้แป้งโรย และการป้องกันเล็บขบ นอกจากการป้องกันแล้วยังมีการนำสมุนไพรมาใช้รักษาโรคกลิ่นเท้ามากขึ้นเนื่องจากมีสรรพคุณฆ่าเชื้อแบคทีเรียและมีน้ำมันหอมระเหย

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง การป้องกันการเกิดคลื่นเท้า ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง การป้องกันการเกิดคลื่นเท้า แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง การป้องกันการเกิดคลื่นเท้า
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 8 เรื่อง การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า

จำนวนคำประมาณ 693 คำ

กลิ่นเท้าเกิดจากการหมักหมมของแบคทีเรียสะสมในรองเท้าทำให้เกิดกลิ่น กลิ่นเท้ามักจะเกิดกับคนที่ใส่รองเท้าที่เท้ามากและหมักหมมอยู่เป็นระยะเวลาานานทำให้ขาดความมั่นใจขณะอยู่กับคนจำนวนมาก

ปัจจุบันพบว่าคนไทยจำนวนมากเป็นโรคเท้าเหม็น โรคนี้ไม่ใช่โรคใหม่ซึ่งมีการพบมานานมากแล้ว พบบ่อยในผู้ชอบเดินเท้าเปล่าขำน้ำในหน้าฝน เมื่อผิวหนังชั้นขี้ไคลของฝ่าเท้าเปื่อยขึ้นจากเหงื่อ หรือน้ำที่เจิ่งนอง จะทำให้ผิวหนังขุยและเกิดการติดเชื้อแบคทีเรีย โรคเท้าเหม็นมักพบในประเทศเขตร้อน พบได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งผู้ชายและผู้หญิง แต่พบได้บ่อยกว่าในผู้ชาย เพราะมีเหงื่อออกที่ฝ่าเท้ามากกว่า และผู้ชายมักสวมรองเท้าอยู่ตลอดเวลา อาการสำคัญของโรคนี้ที่พบบ่อยที่สุด ถึงร้อยละ 90 คือ เท้ามีกลิ่นเหม็นมาก นับเป็นการทำลายบุคลิกภาพ อาการรองลงมาที่พบร้อยละ 70 คือ เวลาถอดรองเท้าจะรู้สึกว้าวเท้าติดกับฝ่าเท้า ส่วนอาการคันนั้นพบได้น้อย คือ ร้อยละ 8

วิธีป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า การเลือกสวมรองเท้าที่มีขนาดพอเหมาะ มีงานวิจัยทางการแพทย์ กล่าวว่า เด็กจำนวนมากที่สวมรองเท้าที่เล็กเกินไป ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเท้า เมื่ออายุประมาณ 10 ขวบ ความผิดปกติของเท้าจะเกิดขึ้น เช่น เล็บขบ เล็บผิดรูปร่าง ตาปลา หรือกระดูกคด การล้างเท้าทุกวัน ยกเว้นในกรณีที่ผิวหนังเท้าแห้งและแตก หลังจากล้างเท้าไม่ควรสวมรองเท้าเท้าทันที เท้าที่เปื่อยขึ้นจะมีการติดเชื้อราที่เรียกว่า ฮองกงฟูตได้ง่าย การระวังส้นเท้าแตก สามารถดูแลเท้าระหว่างการอาบน้ำอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เมื่อผิวหนังนุ่มตัวจากการสัมผัสน้ำให้ใช้หินขัดขี้ไคลบ่อยๆ เท้าที่มีหนังหนาตัวขึ้นกว่าปกติ หลังจากนั้นให้ทาครีมให้ความชุ่มชื้น นวดบริเวณส้นเท้าและฝ่าเท้า จนครีมซึมซาบเข้าไปในผิวหนัง การใช้แป้งโรย หากเหงื่อออกที่เท้ามาก สามารถใช้แป้งฝุ่นโรย การเลือกใช้แป้งจะเป็นแป้งทั่วไป หรือแป้งเฉพาะสำหรับเท้า แป้งชนิดนี้มีลักษณะคล้ายแป้งฝุ่นทาตัว เนื้อแป้งอาจหนากว่า และดูดซึมน้ำได้ดีกว่า การป้องกันเล็บขบ เล็บขบพบได้บ่อยในคนที่สวมรองเท้าคับเกินไปและตัดเล็บผิดวิธี เล็บมีอนั้นให้ตัดเป็นรูปโค้งมนตามนิ้วมือส่วนเล็บเท้าให้ตัดเป็นเส้นตรง

นอกจากการป้องกันการเกิดกลิ่นเท้าแล้วภูมิปัญญาไทยเกี่ยวกับการนำสมุนไพรมาใช้รักษาโรคยังเป็นที่น่าสนใจสำหรับคนปัจจุบัน มีผู้กล่าวว่าคนสมัยก่อนไม่มียาในการรักษาโรคได้มีการลองถูกลองผิดในการนำสมุนไพรรักษาโรคต่างๆ สมุนไพรที่นำมารักษาปัญหากลิ่นเท้า เช่น ใบพลูมีสรรพคุณแก้ลมพิษและรักษาโรคผิวหนัง น้ำมันหอมระเหยมีฤทธิ์ลดการอักเสบ นำเชื้อ

แบคทีเรียอันเป็นสาเหตุของกลิ่น หัวไหลช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อและอาการเมื่อยล้า รวมถึงฆ่าเชื้อแบคทีเรียและเชื้อรา ข่าใช้รักษาโรคกลากเกลื้อน แก้ฟกช้ำอาการบวม ตะไคร้ช่วยผ่อนคลายป้องกันเชื้อราและถนอมผิว มะกรูดช่วยดับกลิ่นบ่ารุงผิว ใบฝรั่งใช้ดับกลิ่น ข่าเชื้อแบคทีเรีย ขมิ้นมีสรรพคุณช่วยรักษาโรคผิวหนัง กลาก เกลื้อน บ่ารุงผิวและ แก้เท้าแตก

กล่าวโดยสรุป กลิ่นเท้าเกิดจากการหมักหมมของแบคทีเรีย ปัญหากลิ่นเท้ามีวิธีป้องกันได้หลายวิธีเช่น การเลือกสวมรองเท้าที่มีขนาดพอเหมาะ การล้างเท้าทุกวัน การระวังส้นเท้าแตก และอื่นๆ นอกจากการป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า การแก้ปัญหากลิ่นเท้าโดยการทาครีมแล้วคนไทยในปัจจุบันยังนิยมการใช้สมุนไพรไทยมากขึ้น เนื่องจากไม่มีสารพิษตกค้าง และไม่มีผลข้างเคียงที่เป็นอันตราย สมุนไพรมีสรรพคุณในการรักษาไม่แพ้ยาแผนปัจจุบัน ทำให้คนไทยมีกระแสนิยมในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมากขึ้น

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 8 เรื่อง การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้า

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การตัดเล็บให้ถูกวิธีควรตัดอย่างไร
 - ก. เล็บมือตัดเป็นเส้นตรง เล็บเท้าตัดเป็นเส้นตรง
 - ข. เล็บมือตัดเป็นรูปโค้งมนตามนิ้วมือ เล็บเท้าตัดเป็นเส้นตรง
 - ค. เล็บมือตัดเป็นเส้นตรง เล็บเท้าตัดเป็นรูปโค้งมนตามนิ้วเท้า
 - ง. เล็บมือตัดเป็นรูปโค้งมนตามนิ้วมือ เล็บเท้าตัดเป็นรูปโค้งมนตามนิ้วเท้า
2. แนวคิดของเรื่องการป้องกันการเกิดกลิ่นเท้าคืออะไร
 - ก. กลิ่นเท้าเกิดจากการหมักหมมในรองเท้า
 - ข. กลิ่นเท้าป้องกันได้โดยใช้สมุนไพรมากขึ้น
 - ค. กลิ่นเท้าเป็นโรคที่เกิดจากผู้เดินเท้าเปล่าขี้เท้า
 - ง. กลิ่นเท้าป้องกันโดยทำความสะอาดเท้าและสวมรองเท้าขนาดพอเหมาะ
3. การนำสมุนไพรมาใช้รักษากลิ่นเท้ามีข้อดีอย่างไร
 - ก. ไม่ต้องหาซื้อ
 - ข. ราคาไม่แพง
 - ค. กลิ่นไม่แรงจนเกินไป
 - ง. ไม่มีผลข้างเคียงต่อร่างกาย
4. ถ้านักเรียนมีกลิ่นเท้าจะสามารถแก้ไขอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. หลีกเลี่ยงการสวมรองเท้าหุ้มส้น
 - ข. หลีกเลี่ยงการทำงานทุกประเภท
 - ค. หลีกเลี่ยงทำงานที่ต้องอยู่กลางแจ้ง
 - ง. งดกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการหมักหมมของเหงื่อ
5. นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดกลิ่นเท้าอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. จัดทำวารสารตีพิมพ์แจกแก่คนทั่วไป
 - ข. ร่วมรณรงค์ลดการเกิดปัญหากลิ่นเท้า
 - ค. ดูแลรักษาตัวเองเพื่อไม่ให้เกิดปัญหากลิ่นเท้า
 - ง. อธิบายสาเหตุ การป้องกันการเกิดกลิ่นเท้าให้ผู้รู้ชักชวน

6. ปัญหากลิ่นเท้ามีลักษณะคล้ายกับปัญหาใดมากที่สุด
- ก. ปัญหากลิ่นตัว
 - ข. ปัญหากลิ่นปาก
 - ค. ปัญหากลิ่นห้องน้ำ
 - ง. ปัญหากลิ่นกองขยะ
7. ตาปลา มีสาเหตุมาจากข้อใด
- ก. การสวมรองเท้าตลอดเวลา
 - ข. การสวมรองเท้าที่คับแน่นเกินไป
 - ค. การสวมรองเท้าที่มีขนาดใหญ่เกินไป
 - ง. การสวมรองเท้าโดยขาดการรักษาความสะอาด
8. การที่นักเรียนเลือกสวมรองเท้าขนาดพอเหมาะ ล้างเท้าทุกวัน ระวังส้นเท้าแตก ใช้แป้งโรย ป้องกันเสียบขบ ตรงกับสำนวนข้อใด
- ก. กั้นดีกว่าแก้
 - ข. เอาใจเขามาใส่ใจเรา
 - ค. นกน้อยทำรังแต่พอตัว
 - ง. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
9. สถานการณ์ใดสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่อง
- ก. ตะวันศึกษาการใช้สมุนไพรในการรักษาปัญหากลิ่นเท้า
 - ข. ตวงรัตน์ดูแลตัวเอง และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหากลิ่นปากกับตนเอง
 - ค. วิมุศดิย้ายไปอาศัยอยู่ในประเทศที่มีอากาศหนาวเย็นแทนการอยู่เมืองไทย
 - ง. ตินณภพค้นคว้าประวัติความเป็นมาการเกิดกลิ่นเท้า การป้องกันและการรักษา
10. ถ้าเกิดปัญหากลิ่นเท้าจะมีผลเสียอย่างไร
- ก. เสียเวลาในการรักษา
 - ข. เสียเงินในการรักษา
 - ค. เสียสมาธิในการทำงาน
 - ง. เสียความมั่นใจเมื่ออยู่กับผู้อื่น

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 9

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง การทำฝนหลวง

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์ โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง การทำฝนหลวง แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง การทำฝนหลวง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสาเหตุที่ต้องทำฝนหลวง ได้แก่ ฝนไม่ตรงตามฤดูกาล ความต้องการน้ำในการดำรงชีวิต เป็นต้น

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “การทำฝนหลวง” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ชั้นความรู้-ความจำ - วิธีการทำฝนหลวงมีกี่ขั้นตอน (4 ขั้นตอน)

ชั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องการทำฝนหลวง คือ อะไร (การทำฝนหลวงเป็นการแปรสภาพอากาศเพื่อเร่งการเกิดเมฆ การเพิ่มขนาดเมฆ การเร่งให้เมฆเกิดฝน การเร่งการตกของฝนและเพิ่มปริมาณน้ำ)

ชั้นการนำไปใช้ - เราควรจะทำอย่างไรเพื่อให้ฝนตกตามฤดูกาล (ช่วยกันปลูกต้นไม้)

ชั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดจึงต้องมีการทำฝนหลวง (ฝนไม่ตกตามฤดูกาล)

ชั้นการสังเคราะห์ - นักเรียนมีการเก็บกักน้ำไว้ใช้ เมื่อฝนตกการกระทำของนักเรียนตรงกับสำนวนใด (น้ำขึ้นให้รีบตัก)

ชั้นการประเมินค่า - ถ้าไม่มีการทำฝนหลวงจะเกิดผลอย่างไร (ประชาชนเดือดร้อนไม่มีน้ำกินน้ำใช้)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง การทำฝนหลวง ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ ฝนหลวงเกิดจากแนวพระราชดำริในรัชกาลที่ 9 มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มปริมาณฝน ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ การทำฝนหลวงมี 4 ขั้นตอน ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่การก่อเมฆเป็นการแปรสภาพอากาศเพื่อเร่งการเกิดเมฆ ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ การเลี้ยงให้อ้วนเป็นการเพิ่มขนาดของเมฆ ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ การโจมตีเป็นการเร่งให้เมฆเกิดฝน ใจความย่อหน้าที่ 6 ได้แก่ การเพิ่มฝนเป็นตัวเร่งการตกของฝนและเพิ่มปริมาณน้ำให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 ย่อหน้าที่ 5 และย่อหน้าที่ 6 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 ย่อหน้าที่ 5 และย่อหน้าที่ 6 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ ฝนหลวงเกิดจากแนวพระราชดำริในรัชกาลที่ 9 การทำฝนหลวงมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มปริมาณฝน การทำฝนหลวงมี 4 ขั้นตอน คือ การก่อเมฆเป็นการแปรสภาพอากาศเพื่อเร่งการเกิดเมฆ การเลี้ยงให้อ้วนเป็นการเพิ่มขนาดของเมฆ การโจมตีเป็นการเร่งให้เมฆเกิดฝน และการเพิ่มฝนเป็นตัวเร่งการตกของฝนรวมทั้งเพิ่มปริมาณน้ำ

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการ

เขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับ
รวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธาน
เชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยค
ถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 นักเรียนอ่านเรื่อง การทำฝนหลวง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ
(5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง การทำฝนหลวง ให้มีความยาว 3-5
ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางใน
การตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน
ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุป
ความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง การทำฝนหลวง
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถาม โดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 9 เรื่อง การทำฝนหลวง

จำนวนคำประมาณ 525 คำ

ฝนหลวงเป็นคำที่ใช้เรียกการทำฝนตามแนวพระราชดำริในรัชกาลที่ 9 ฝนหลวงเป็นวิชาเกี่ยวกับการแปลงสภาพอากาศ จุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มปริมาณฝนตก ทำให้ฝนตกกระจายในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง

การทำฝนหลวงที่ใช้อยู่ในประเทศไทย มี 4 ขั้นตอน

การก่อเมฆ เป็นการแปรสภาพอากาศเพื่อเร่งการเกิดเมฆโดยการโปรยผงเกลือโซเดียมคลอไรด์ที่มีคุณสมบัติในการดูดซับความชื้นเข้าไปในเมฆที่ระดับสูง 7,000 ฟุต ควรทำในวันที่ฟ้าโปร่งและมีความชื้นสัมพัทธ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จะได้ผลดี กระบวนการดูดซับความชื้นในอากาศกลายเป็นเมฆน้ำจะเกิดขึ้นเร็ว มีกลุ่มเมฆเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก

การเลี้ยงให้อ้วน เป็นการเพิ่มขนาดของเมฆเมื่อเมฆก่อตัวสูงขึ้น โดยการโปรยผงแคลเซียมคลอไรด์ เข้าไปในกลุ่มเมฆที่ระดับ 8,000 ฟุต ผงแคลเซียมคลอไรด์จะดูดซับความชื้นทำให้เมฆน้ำขนาดเล็กในก้อนเมฆกลายเป็นเมฆน้ำขนาดใหญ่และก่อยอดสูงขึ้น เมฆที่ก่อยอดสูงประมาณ 18,000 ฟุต เรียกว่า เมฆอ้วน เมฆที่ก่อยอดสูงระดับ 20,000 ฟุต ขึ้นไป ภายในยอดเมฆประกอบด้วยเมฆน้ำเย็นจัด เรียกว่า เมฆเย็น

การโจมตี เป็นการเร่งให้เมฆเกิดฝนตามลักษณะของเมฆและชนิดของเครื่องบิน ได้แก่ การโจมตีเมฆอ้วนแบบแซนด์วิช โดยการใช้อุปกรณ์ลำที่หนึ่งโปรยผงโซเดียมคลอไรด์ที่ยอดเมฆ เครื่องบินลำที่สองโปรยผงยูเรียที่ฐานเมฆ ทำมุมเอียงกัน 45 องศาเซลเซียส เมฆจะเริ่มตกเป็นฝน การโจมตีเมฆเย็นแบบธรรมดา โดยใช้เครื่องบินยิงพลุสารเคมีซิลเวอร์ไอโอไดด์เข้าสู่ยอดเมฆที่มีระดับความสูง 21,500 ฟุต จะทำให้เมฆน้ำเย็นจัดในก้อนเมฆกลายเป็นน้ำแข็งที่มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น และร่วงลงมาที่ฐานเมฆ ละลายเป็นเม็ดฝนตกลงสู่พื้นดิน และการโจมตีเมฆเย็นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่า ซูเปอร์แซนด์วิช เป็นวิธีการที่พระองค์ทรงคิดค้นขึ้นมา ปฏิบัติการในประเทศไทยเป็นประเทศแรก โดยใช้อุปกรณ์เมฆเย็นยิงพลุสารเคมีซิลเวอร์ไอโอไดด์เข้าสู่ยอดเมฆ เครื่องบินเมฆอ้วนลำที่หนึ่ง โปรยผงโซเดียมคลอไรด์ที่ไหล่เมฆระดับความสูงประมาณ 9,000-10,000 ฟุต และ เครื่องบินเมฆอ้วนลำที่สอง โปรยผงยูเรียที่ฐานเมฆ วิธีการนี้จะเพิ่มประสิทธิภาพทำให้มีปริมาณน้ำฝนเพิ่มสูงยิ่งขึ้น

การเพิ่มฝน เป็นตัวเร่งการตกของฝนและเพิ่มปริมาณน้ำโดยการโปรยเกลือคาน้ำแข็งแห้งที่ระดับใต้ฐานเมฆประมาณ 1,000 ฟุต เกลือคาน้ำแข็งแห้งจะปรับอุณหภูมิของบรรยากาศระหว่างฐาน

เมฆกับพื้นดินให้เย็นลง ทำให้ฐานเมฆยิ่งลดระดับต่ำลง ฝนจะตกในทันที รวมทั้งลดอัตราการระเหยของเม็ดฝนขณะร่วงลงสู่พื้นดิน ทำให้ฝนตกต่อเนื่องเป็นเวลานานขึ้น

กล่าวโดยสรุป ฝนหลวงเป็นฝนที่เกิดจากพระราชดำริในรัชกาลที่ 9 มีวิธีการทำ 4 ขั้นตอน คือ การก่อเมฆ การเลี้ยงให้อ้วน การโจมตีและการเพิ่มฝน มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงขึ้น การทำฝนหลวงจะช่วยบรรเทาภาวะแห้งแล้งที่เกิดจากฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วงได้

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 9 เรื่อง การทำฝนหลวง

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การทำฝนหลวงมีวิธีการทำกี่ขั้นตอน
 - ก. 2 ขั้นตอน
 - ข. 3 ขั้นตอน
 - ค. 4 ขั้นตอน
 - ง. 5 ขั้นตอน
2. แนวคิดของเรื่องการทำฝนหลวงคืออะไร
 - ก. การทำฝนหลวงเป็นการแปลงสภาพอากาศให้ฝนตกในหลายๆพื้นที่
 - ข. การทำฝนหลวงเป็นการก่อเมฆ การเลี้ยงให้อ้วน การโจมตีและการเพิ่มฝน
 - ค. การทำฝนหลวงเป็นการทำตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน
 - ง. การทำฝนหลวงเป็นการแปรสภาพอากาศเพื่อเร่งการเกิดเมฆ การเพิ่มขนาดเมฆ การเร่งให้เมฆเกิดฝน การเร่งการตกของฝนและเพิ่มปริมาณน้ำ
3. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการทำฝนหลวง
 - ก. ฝนไม่ตกตามฤดูกาล
 - ข. ต้องการให้ฝนตกตลอดเวลา
 - ค. เพื่อบรรเทาปัญหาความแห้งแล้ง
 - ง. เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในธรรมชาติให้มากขึ้น
4. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร
 - ก. ให้ผู้อ่านช่วยกันประหยัดน้ำ
 - ข. ให้ผู้อ่านทำฝนหลวงด้วยตนเอง
 - ค. ให้ผู้อ่านทราบวิธีการทำฝนหลวง
 - ง. ให้ผู้อ่านช่วยกันคิดหาวิธีเพิ่มปริมาณฝน

5. การเร่งหรือเสริมการเพิ่มขนาดของเมฆและขนาดของเม็ดน้ำในก้อนเมฆ เรียกว่าอย่างไร
- การก่อเมฆ
 - การโจมตี
 - การเพิ่มฝน
 - การเลี้ยงให้อ้วน
6. ข้อใดคือประโยชน์ของการโปรยเกลือน้ำแข็งแห้ง
- เกิดปฏิกิริยาคายความร้อน
 - ลดอัตราการระเหยของเม็ดฝน
 - เป็นปัจจัยเร่งกระบวนการชนกันและรวมตัวกันของเม็ดน้ำ
 - ปรับอุณหภูมิของบรรยากาศระหว่างฐานเมฆกับพื้นดินให้เย็นลง
7. หากไม่มีการทำฝนหลวงนักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไรจะดีที่สุดเพื่อให้ฝนตกตามฤดูกาล
- การเก็บกักน้ำ
 - การใช้น้ำอย่างประหยัด
 - การรณรงค์ไม่ให้คนตัดต้นไม้
 - การปลูกต้นไม้ที่บ้านของนักเรียน
8. การทำฝนหลวงจะเกิดขึ้นเมื่อใด
- เมื่อฝนไม่ตกตามฤดูกาล
 - เมื่อมีกระแสพระราชดำรัส
 - เมื่อกระทรวงเกษตรฯเป็นผู้กำหนด
 - เมื่อเกษตรกรต้องการใช้น้ำในการทำเกษตร
9. เมื่อฝนตกแล้วมีการเก็บกักน้ำตรงกับจำนวนข้อใดมากที่สุด
- น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ไม่เห็นน้ำตักกระบอก
 - มือใครยาวสาวได้สาวเอา
 - มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท
10. การทำฝนหลวงในฤดูฝนดีหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ดี เพราะเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำในธรรมชาติ
 - ดี เพราะเกษตรกรต้องการน้ำจำนวนมากในการทำเกษตรกรรม
 - ไม่ดี เพราะเป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรในการทำฝนหลวงโดยไม่จำเป็น
 - ไม่ดี เพราะทำให้น้ำมากเกินไปอาจเกิดปัญหาน้ำท่วมกับประชาชนทุกหมู่เหล่า

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 10

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง ปะการังเทียม

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง ปะการังเทียม แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อยร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง ปะการังเทียม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อมตัว สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำปะการังเทียม ได้แก่ เป็นการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติที่ถูกทำลายและเพิ่มผลผลิตทางทะเล

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “ปะการังเทียม” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - ประเทศไทยมีการจัดสร้างแนวปะการังเทียมในปีใด

(พ.ศ. 2521)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องปะการังเทียม คือ อะไร (ปะการังเทียมเป็น
สิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่อาศัยของสัตว์น้ำ)

ขั้นการนำไปใช้ - วิธีการท่องเที่ยวเพื่อชมปะการังที่ถูกต้องทำอย่างไร

(การชมและถ่ายภาพปะการัง)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดสัตว์น้ำและจำนวนปะการังจึงลดน้อยลง

(การกระทำที่ไม่ดีของมนุษย์และภัยธรรมชาติ)

ขั้นการสังเคราะห์ - ข้อคิดที่สำคัญในการชมปะการังเทียมตรงกับสำนวนใด (ดูแต่คำ
มืออย่าต้องของจะเสียบ)

ขั้นการประเมินค่า - หากไม่มีการทำปะการังเทียมแทนปะการังธรรมชาติเนื่องจาก
เกิดภัยธรรมชาติจะเกิดผลอย่างไร (สัตว์น้ำน้อยลง ความสมบูรณ์ในทะเลลดลง)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาของเอกสารเรื่อง ปะการังเทียม ใน
ย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ ปะการังเทียมเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อฟื้นฟูสภาพ
ธรรมชาติและเพิ่มผลผลิตด้านการประมง ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2 และ 3
ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ปะการังเทียมเริ่มเกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่น ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่
ประเทศไทยเริ่มมีการสร้างแนวปะการังเทียมเมื่อปี 2521 โดยเริ่มที่จังหวัดระยองเป็นแห่งแรก
ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 และย่อหน้าที่ 3 บนกระดานดำ แล้วอ่าน
พร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 และย่อหน้าที่ 3 ให้มีความ
ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่
เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ ปะการังเทียมเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อฟื้นฟู
สภาพธรรมชาติและเพิ่มผลผลิตด้านการประมง ปะการังเทียมเริ่มเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น
ประเทศไทยเริ่มมีการสร้างแนวปะการังเทียมเมื่อปี 2521 โดยเริ่มที่จังหวัดระยองเป็นแห่งแรก

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจาก
การที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและ
ปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการ
เขียนสรุปความ โดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับ
รวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธาน

เชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยค
ถูกต้อง สกศค้ำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง ปะการังเทียม ให้มีความยาว 3-5 ประโยค
(10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง ปะการังเทียม แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ
(5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางใน
การตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน
ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุป
ความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง ปะการังเทียม
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 10 เรื่อง ปะการังเทียม

จำนวนคำประมาณ 419 คำ

ปะการังเทียมเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น มนุษย์ต้องการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและผลผลิตทางด้านประมง ซึ่งถูกทำลายด้วยวิธีต่างๆ ทำให้แหล่งปะการังธรรมชาติลดลง

ปะการังเทียมเริ่มเกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นเมื่อ 200 ปีที่ผ่านมา ชาวประมงเห็นว่าปริมาณของผลผลิตทางการประมงจะสูงขึ้นมากในบริเวณที่มีซากเรือจมอยู่ ต่อมาชาวประมงได้ลองสร้างโครงไม้ขนาดใหญ่ และนำ กิ่งไม้เล็กๆมาผูกติดไว้พวงน้ำหนักด้วยถุงทราย จากนั้นนำไปทิ้งในทะเลที่มีความลึกประมาณ 38 เมตร พบปริมาณสัตว์น้ำที่ได้จากทะเลรอบๆ โครงไม้นี้จะสูงกว่าในบริเวณที่มีเรืออัปปาง ทำให้มีการนำโครงสร้างเหล่านี้ไปทิ้งในทะเลกันมากขึ้น ในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มมีการสร้างปะการังเทียม เมื่อปีพุทธศักราช 2403 โดยชาวประมงสังเกตเห็นว่าบริเวณที่มีซากต้นไม้ทับถมกันอยู่ใต้น้ำและมีเพรียงเจริญเติบโตอยู่จะมีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้มาก ต่อมาชาวประมงในรัฐนิวยอร์กจึงได้ร่วมกันสร้างปะการังเทียมโดยใช้ถังไม้ที่บรรจุด้วยคอนกรีตและหลังจากนั้นก็มีการนำเอาวัสดุต่างๆ มาประกอบเป็นปะการังเทียมกันมากขึ้น เช่น ไม้เรือ หรือรถยนต์เก่าๆที่เอาเครื่องยนต์ออกแล้วเทปูนลงไป และนำไปวางไว้บริเวณชายฝั่งของสหรัฐอเมริกา ทำให้ชาวประมงสามารถเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำได้มากขึ้นและประหยัดค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่น ค่าเชื้อเพลิง ค่าอาหาร และสามารถทำการประมงได้เพียงพอบริเวณที่ห่างจากชายฝั่งไม่มากนัก

ประเทศไทยเริ่มมีโครงการจัดสร้างแนวปะการังเทียมขึ้นในปี พุทธศักราช 2521 โดยกรมประมงเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดสร้าง นำไปวางในบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดระยองเป็นแห่งแรก หลังจากนั้นได้จัดสร้างเพิ่มขึ้นในพื้นที่ชายฝั่งทะเล เช่น สงขลา ภูเก็ต วัสดุที่ใช้เป็นพวกยางรถยนต์ ท่อคอนกรีต ท่อเหล็ก และไม้ไผ่ มีการนำมาทำเป็นปะการังเทียมในแบบต่างๆมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป ปะการังเทียมเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อต้องการฟื้นฟูสภาพและเพิ่มผลผลิตทางการประมงที่ถูกทำลาย ปะการังเทียมเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น ประเทศไทยเริ่มมีการจัดสร้างแนวปะการังเมื่อปี 2521 โดยกรมประมง ปะการังเทียมจะก่อให้เกิดการสร้างตัวของปะการังธรรมชาติขึ้นใหม่ในอนาคตอันใกล้

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 10 เรื่อง ปะการังเทียม

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ประเทศไทยมีการทำปะการังเทียมครั้งแรกที่จังหวัดใด
 - ก. จังหวัดภูเก็ต
 - ข. จังหวัดระยอง
 - ค. จังหวัดสงขลา
 - ง. จังหวัดจันทบุรี
2. แนวคิดของเรื่องปะการังเทียมคืออะไร
 - ก. ปะการังเทียมเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น
 - ข. ปะการังเทียมจะก่อให้เกิดสร้างตัวของปะการังธรรมชาติขึ้นมาใหม่
 - ค. ปะการังเทียมสร้างจากถังไม้ ท่อคอนกรีต ซากรถยนต์ ซากเรือเก่าๆ
 - ง. ปะการังเทียมเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่อาศัยของสัตว์น้ำ
3. จุดประสงค์ของการสร้างปะการังเทียมคืออะไร
 - ก. เพื่อทดแทนปะการังธรรมชาติที่เสียหาย
 - ข. เพื่อนำมาทำของที่ระลึกขายแก่นักท่องเที่ยว
 - ค. เพื่อให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับชาวต่างประเทศ
 - ง. เพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและเพิ่มผลผลิตทางด้านประมง
4. นักเรียนไปเที่ยวทะเลและพบปะการังนักเรียนจะอย่างไรจึงเหมาะสมที่สุด
 - ก. เก็บไว้อย่างเดิม
 - ข. แจ็งเจ้าหน้าที่ให้ทราบ
 - ค. บอกให้คนบริเวณนั้นเก็บ
 - ง. นำกลับไปเป็นของที่ระลึก
5. บุคคลใดปฏิบัติได้ถูกต้องเมื่อดำน้ำดูปะการัง
 - ก. ชมปะการัง
 - ข. ชมปะการังและถ่ายภาพ
 - ค. ชมปะการังและนำมาเป็นที่ระลึก
 - ง. ถ่ายภาพและเก็บปะการังมาเป็นของที่ระลึก

6. ผลที่ได้จากการสร้างปะการังเทียมคืออะไร
- ปลาเพิ่มปริมาณเพิ่มมากขึ้น
 - ประชาชนมีแหล่งท่องเที่ยว
 - สัตว์น้ำมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น
 - ชาวประมงมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
7. ปะการังเทียมส่งผลต่อปะการังตามธรรมชาติอย่างไร
- ช่วยให้ปะการังธรรมชาติมีอายุยาวนานขึ้น
 - ช่วยให้ปะการังธรรมชาติแข็งแรงทนทานขึ้น
 - ช่วยให้ปะการังธรรมชาติมีความสวยงามมากขึ้น
 - ช่วยให้ปะการังธรรมชาติเกิดการสร้างตัวขึ้นใหม่
8. ข้อคิดที่สำคัญที่สุดในการชมปะการังคือข้อใด
- กันดีกว่าแก่
 - สมบัติผลิตกันชม
 - มือใครยาวสาวได้สาวเอา
 - ดูแลแต่มือของตัวเองจะเสีย
9. การกระทำของบุคคลใดแสดงว่าเป็นผู้มีจิตสำนึกมากที่สุดในการอนุรักษ์ปะการัง
- ชั้นชงนงคการค่าน้ำดูปะการังตลอดไป
 - ชณญญาโยนกิ่งไม้ลงทะเลเพื่อเป็นที่อยู่ของปลา
 - ชณวุธดม์หยบปะการังชายหาดไปเก็บไว้ในตู้โชว์ที่บ้าน
 - ชณญฐรตน้เห็นผู้ลักลอบเก็บปะการังจึงแจ้งเจ้าหน้าที่ประมง
10. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการรักษาปะการังที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้คงอยู่แทนการทำปะการังเทียม
- เห็นด้วย เพราะปะการังธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากกว่าปะการังเทียม
 - เห็นด้วย เพราะถ้าไม่มีการทำลายปะการังธรรมชาติก็ไม่ต้องทำปะการังเทียม
 - ไม่เห็นด้วย เพราะปะการังเทียมมีความอุดมสมบูรณ์มากกว่าปะการังธรรมชาติ
 - ไม่เห็นด้วย เพราะปะการังธรรมชาติที่มีอยู่มีจำนวนไม่พอต่อความต้องการของสัตว์น้ำ

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 11

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง หูตึง

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง หูตึง แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความ ได้อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ ได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง หูตึง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับผลเสียของการหูตึง ได้แก่ นักเรียนไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่างๆ ได้

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “หูตึง” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - หน่วยการวัดการได้ยิน เรียกว่า อะไร (เดซิเบล)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องหูตึง คือ อะไร (สาเหตุสำคัญของการหูตึง คือ การอักเสบของหูชั้นนอก หูชั้นกลาง หูชั้นในและปัญหาหูเสื่อมในวัยชรา)

ขั้นการนำไปใช้ - เมื่อนักเรียนรู้ศัพท์ปวดหู ควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้อง (รีบปรึกษาแพทย์)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดการว่ายน้ำจึงเป็นสาเหตุของการหูตึง (น้ำเข้าหูทำให้เกิดอาการอักเสบของรูหู)

ขั้นการสังเคราะห์ - คนที่แก่งหูตึงเมื่อไม่ต้องการรับรู้บางเรื่องตรงกับสำนวนใด (หูทวนลม)

ขั้นการประเมินค่า - อาการหูตึงก่อให้เกิดผลเสียอย่างไรมากที่สุด (ไม่สามารถพัฒนาตนเองได้)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง หูตึง ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ หูตึง คือ การได้ยินไม่ชัดหรือสมรรถภาพการได้ยินลดลง ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2 และ 3 ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ อาการหูตึงเกิดจากการอักเสบของหูชั้นนอก ชั้นกลาง ชั้นในและปัญหาหูเสื่อมในวัยชรา ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ การรักษาปัญหาหูหนวกหูตึงให้รักษาตามสาเหตุ ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 และย่อหน้าที่ 3 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 และย่อหน้าที่ 3 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ อาการหูตึง หมายถึง การได้ยินไม่ชัดหรือสมรรถภาพการได้ยินลดลง ปัญหาหูตึงเกิดจากหลายสาเหตุ ดังนี้ การอักเสบของหูชั้นนอก ชั้นกลาง ชั้นในและปัญหาหูเสื่อมในวัยชรา ดังนั้นการรักษาหูหนวก หูตึงจึงให้รักษาตามสาเหตุ

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง หูตึง ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง หูตึง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดครั้งนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

5.1 เอกสารการสอน เรื่อง หูตึง

5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน

5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ

5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถาม โดยใช้แบบฝึกหัด

6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน

6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 11 เรื่อง หูตึง

จำนวนคำประมาณ 706 คำ

หูตึงหรือหูอื้อ หมายถึง การได้ยินไม่ชัดหรือสมรรถภาพการได้ยินลดลง เมื่อเสียงจากภายนอกผ่านรูหูเข้ามาแล้ว คลื่นเสียงจะทำให้แก้วหูสั่นแล้วส่งผ่านหูชั้นกลางเข้าสู่หูชั้นใน ชั้นนี้ทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานเสียงเป็นคลื่นกระแสไฟฟ้าเข้าสู่สมอง ระดับความรุนแรงของการสูญเสียการได้ยินสามารถแบ่งได้ดังนี้ หูตึงน้อย หูตึงปานกลาง หูตึงมากถึงหูตึงรุนแรงหรือหูหนวก หน่วยการวัดการได้ยิน เรียกว่า เดซิเบล เดซิเบลเป็นตัวกำหนดมาตรฐานการได้ยิน คนปกติมักมีระดับการได้ยินที่ 25 เดซิเบลหรือน้อยกว่า คนหูตึงค่าความดังจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ พวกคนหูตึงหรือหูหนวกมีระดับการได้ยินเสียงมากกว่า 90 เดซิเบล

สาเหตุของอาการหูตึง หูอื้อ คือ หูชั้นนอก ซึ่งหมายถึง ใบหู รูหู แก้วหู การอักเสบของหูชั้นนอกที่พบบ่อย คือ การอักเสบของรูหูมีสาเหตุมาจากการติดเชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย หรือผื่นคัน มักเริ่มจากมีความชื้น ทำให้มีโอกาสที่เชื้อราหรือแบคทีเรียเจริญเติบโตได้ดี ก่อให้เกิดอาการอักเสบในรูหู การแคะหูทำให้มีแผลถลอกของรูหูและการติดเชื้อ อาการของหูชั้นนอกอักเสบมักเกิดภายหลังว่ายน้ำหรือแคะหู โดยผู้ป่วยมักมีอาการปวดหู หูเป็นน้ำแฉิมคล้ายหูแฉะ การรักษาให้รักษาตามสาเหตุ หูชั้นกลางจะเป็นโพรงอากาศเล็กๆ อยู่ระหว่างแก้วหูและหูชั้นใน ในหูชั้นกลางจะมีกระดูกฆ้อง ทั้ง โกลน ต่อเชื่อมกันเพื่อนำเสียงเข้าสู่หูชั้นใน นอกจากนี้ยังมีท่อที่ต่อเชื่อมระหว่างหูชั้นกลางกับจมูก ซึ่งจะทำหน้าที่คอยปรับความดันในหูให้เท่ากับภายนอก การอักเสบของหูชั้นกลางเกิดขึ้นได้บ่อยในเด็ก การสังเกตหรือคอยติดตามดูอาการจะช่วยให้สามารถนำเด็กมาพบแพทย์ได้เร็วขึ้น เด็กมักบ่นปวดหู หูอื้อ มีไข้ขึ้น ภายหลังจากเป็นหวัด ไอมาได้สามสี่วัน ในเด็กเล็กอาจร้องกวนโดยไม่ทราบสาเหตุ เมื่อเด็กมีอาการดังกล่าวควรรีบปรึกษาแพทย์ การรักษาแพทย์จะให้ยาปฏิชีวนะ ยาแก้ปวด ยาลดน้ำมูก และยาละลายเสมหะ กรณีที่ปวดมากและไม่ดีขึ้นภายหลังให้ยาแพทย์อาจพิจารณาเจาะแก้วหูเพื่อระบายหนองออกและป้องกันโรคแทรกซ้อน หูชั้นในแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนมีลักษณะคล้ายกันหอยทำหน้าที่รับเสียงกับส่วนที่เป็นอวัยวะรูปเกือกม้า 3 อันมารวมกันทำหน้าที่เกี่ยวกับการทรงตัว หูชั้นในนอกจากจะแบ่งตามหน้าที่แล้วยังแบ่งตามโครงสร้างเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นกระดูก กับส่วนที่เป็นเยื่อหุ้มภายใน ส่วนที่เป็นกระดูกจะห่อหุ้มส่วนที่เป็นเยื่อหุ้มภายใน ภายในส่วนเยื่อหุ้มภายในจะมีของเหลวอยู่ ปัญหาหูเสื่อมในวัยชราเป็นเรื่องที่พบได้บ่อยในปัจจุบันจึงควรนำผู้ป่วยมารับการตรวจวัดระดับการได้ยินเพื่อการรักษาที่ถูกต้อง

ปัญหาหูหนวกหูตึงมีหลายสาเหตุ การรักษาจึงให้รักษาตามสาเหตุ ปัญหาดังกล่าวมีผลต่อการพูดคุย และการสื่อความ รวมไปถึงผลกระทบทางสังคมกับคนข้างเคียง ยิ่งในเด็กแล้วผลที่ตามมา คือ ไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านภาษาและการพูดให้สมบูรณ์สอดคล้องกับวัยได้ เสียงที่ดังเกินไปอาจจะมีผลทำให้หูตึงชั่วคราวมักเกิดภายหลังจากที่ได้ยินเสียงดังๆ ไม่นานนัก เช่น การจุดประทัด ส่วนหูตึงถาวร มักพบในพวกที่ได้รับเสียงดังติดต่อกันเป็นเวลานานๆ เช่น พวกที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีเสียงดังอยู่ตลอดเวลา เสียงที่จะมีผลต่อการได้ยิน มีผลต่อร่างกายหลายด้าน เช่น อารมณ์นอน การนอน การทำงาน และการสื่อสาร เสียงดังทำให้อารมณ์ดีเครียด หงุดหงิด อารมณ์เสียได้ง่าย

กล่าวโดยสรุป อาการหูตึงเกิดจากหลายสาเหตุ คือ การอักเสบของหูชั้นนอก ชั้นกลาง ชั้นใน และปัญหาหูเสื่อมในวัยชรา การรักษาจึงให้รักษาตามอาการ ปัญหาดังกล่าวควรมีการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหูตึง หูหนวกขึ้นกับคนไทยทุกคน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 11 เรื่อง หูตึง

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ส่วนใดของหูทำหน้าที่เกี่ยวกับการทรงตัว
 - ก. หูชั้นใน
 - ข. หูชั้นนอก
 - ค. หูชั้นกลาง
 - ง. ระหว่างหูชั้นกลางกับชั้นใน
2. ผลกระทบที่ตามมาของอาการหูตึง หรือ หูหนวกที่สำคัญที่สุดคือข้อใด
 - ก. พูดไม่ชัด
 - ข. ได้ยินไม่ชัด
 - ค. ทำงานไม่ได้
 - ง. พัฒนาการเรียนรู้ไม่ได้
3. แนวคิดของเรื่องหูตึง คืออะไร
 - ก. การรักษาอาการหูตึงให้รักษาตามอาการ
 - ข. สาเหตุสำคัญของการหูตึง คือ การอักเสบของหูชั้นนอก หูชั้นกลาง หูชั้นใน
 - ค. การสูญเสียการได้ยินแบ่งเป็นหูตึงน้อย หูตึงปานกลาง หูตึงมากถึงหูตึงรุนแรงหรือหูหนวก
 - ง. สาเหตุสำคัญของการหูตึง คือ การอักเสบของหูชั้นนอก หูชั้นกลาง หูชั้นใน และปัญหาหูเสื่อมในวัยชรา
4. ข้อใดตรงกับความหมายของคำว่า หูตึงหรือหูอื้อ
 - ก. การไม่ได้ยิน
 - ข. การได้ยินไม่ชัด
 - ค. สมรรถภาพการได้ยินลดลง
 - ง. การได้ยินไม่ชัดหรือสมรรถภาพการได้ยินลดลง

5. นักเรียนคนใดมีระดับการได้ยินปกติ
- เพ็ญพิชามีระดับการได้ยินที่ระดับ 24
 - แพรพรรณมีระดับการได้ยินที่ระดับ 50
 - พรรณพิศามีระดับการได้ยินที่ระดับ 70
 - พรรณนพินมีระดับการได้ยินที่ระดับ 90
6. วิธีการแก้ปัญหาหูเสื่อมในวัยชราคือข้อใด
- หาสาเหตุของการหูเสื่อมในวัยชรา
 - ป้องกันการเกิดปัญหาหูเสื่อมในวัยชรา
 - นำผู้ป่วยมาตรวจเพื่อการรักษาที่ถูกต้อง
 - ให้ผู้ป่วยดำเนินชีวิตเช่นนั้นต่อไปเพราะอยู่ในวัยชรา
7. เมื่อรู้สึกปวดหู หูอื้อ ควรทำตามข้อใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
- รอดูอาการ 2-3 วัน
 - ซื้อยามารับประทานเอง
 - รีบไปปรึกษาแพทย์ทันที
 - ปรึกษาเภสัชกรที่ร้านขายยา
8. คนที่แก่งทำหูตึงในบางโอกาส ไม่ต้องการรับรู้ในบางเรื่อง ตรงกับสำนวนในข้อใด
- หูทวนลม
 - หูดับดับใหม่
 - หูหนวกตาบอด
 - เอาหูไปนา เอาตาไปไร่
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น
- หูหนวกหูตึงมีหลายสาเหตุหูหนวก
 - หูหนวกหูตึงให้รักษาอาการตามสาเหตุ
 - หูตึงส่งผลต่อการพูดคุยและการสื่อความ
 - หูตึงถาวรมักพบในพวกที่รับเสียงดังติดต่อกันเป็นเวลานานๆ
10. นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า การไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ไม่เห็นด้วย เพราะลาภอันประเสริฐคือ เงิน ทอง ทรัพย์สมบัติ
 - ไม่เห็นด้วย เพราะลาภอันประเสริฐคือ การมีชีวิตครอบครัวที่มีความสมบูรณ์
 - เห็นด้วย เพราะการมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทำให้บุคคลดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
 - เห็นด้วย เพราะการไม่มีโรคภัยมาเบียดเบียนทำให้บุคคลมีทรัพย์สมบัติเพิ่มมากขึ้น

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 12

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง พืชใหม่โครงการหลวง

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 อ่านเรื่อง พืชใหม่โครงการหลวง แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60

2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง

2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง พืชใหม่โครงการหลวง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ ได้แก่ โครงการหลวงในพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีอยู่มากมายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “พีชใหม่โครงการหลวง” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - โครงการหลวงอ่างขางจัดตั้งขึ้นเมื่อใด (พ.ศ. 2513)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องพีชใหม่โครงการหลวง คือ อะไร (อาร์ติโชค เป็นผักเมืองหนาวปลูกที่สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง เชียงใหม่)

ขั้นการนำไปใช้ - ถ้านักเรียนต้องการล้างสารพิษในร่างกายนักเรียนควรทำอย่างไร (รับประทานอาร์ติโชค)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดการตัดดอกอาร์ติโชคจึงต้องตัดตรง (ป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับดอกอื่นๆ)

ขั้นการสังเคราะห์ - ถ้าชาวเขาทุกคนปลูกและรับประทานอาร์ติโชคจะมีผลอย่างไร (ชาวเขาจะแข็งแรงและมีอาชีพสุจริต)

ขั้นการประเมินค่า - หากไม่มีโครงการหลวงชีวิตของชาวเขาจะเป็นอย่างไร (ชาวเขายังมีอาชีพที่ไม่สุจริตคือการปลูกฝิ่นที่เป็นภัยต่อสังคม)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง พีชใหม่โครงการหลวง ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ สถานีเกษตรหลวงอ่างขางตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งเพื่อทดลองปลูกและวิจัยพืชเมืองหนาวทดแทนการปลูกฝิ่นของชาวเขา ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ สถานีเกษตรหลวงอ่างขางประสบความสำเร็จในการทดลองวิจัยพืชเมืองหนาวอย่างมาก โดยเฉพาะอาร์ติโชค ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ อาร์ติโชคมีผู้นำพันธุ์มาจากสหรัฐอเมริกาที่ได้รับความนิยมมาก คือ พันธุ์ อิมพีเรียลสตาร์ ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ ผลผลิตอาร์ติโชคเริ่มออกตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือน พฤษภาคม ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ อาร์ติโชคสามารถรับประทานได้ทั้งสดและนำไปประกอบอาหาร ใจความย่อหน้าที่ 6 ได้แก่ อาร์ติโชคเป็นพืชที่มีคุณค่าทางสารอาหารและมีสรรพคุณช่วยล้างสารพิษตกค้างในร่างกาย ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 ย่อหน้าที่ 5 และย่อหน้าที่ 6 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 ย่อหน้าที่ 5 และย่อหน้าที่ 6 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสัณฐานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ สถานีเกษตรหลวงอ่างขางตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทดลองปลูกและวิจัยพืชเมืองหนาวทดแทนการปลูกฝิ่นของชาวเขา

สถานีเกษตรหลวงอ่างขางประสบความสำเร็จในการทดลองวิจัยพืชเมืองหนาวอย่างมาก โดยเฉพาะ อาร์ติโช๊ค มีผู้นำพันธุ์มาจากสหรัฐอเมริกาที่ได้รับความนิยมมาก คือ พันธุ์อิมพีเรียลสตาร์ ผลผลิตของอาร์ติโช๊คเริ่มออกตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งสามารถรับประทานได้ทั้งสดและนำไปประกอบอาหาร เป็นพืชที่มีคุณค่าทางสารอาหารและมีสรรพคุณช่วยล้างสารพิษตกค้างในร่างกาย

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ คัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง พืชใหม่โครงการหลวง ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง พืชใหม่โครงการหลวง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง พืชใหม่โครงการหลวง
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 12 เรื่อง พืชใหม่ในโครงการหลวง

จำนวนคำประมาณ 539 คำ

สถานีเกษตรหลวงอ่างขางอยู่ในตำบลม่อนปิน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่นี้มีโครงการหนึ่งซึ่งรัชกาลที่ 9 ได้ทรงให้ทดลองปลูก วิจัยพืชเมืองหนาวแทนการปลูกฝิ่นของชาวเขา จัดตั้งขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2513

ปัจจุบันได้มีการวิจัยและทดลองปลูกพืชเมืองหนาวชนิดต่างๆ จนได้ผลเป็นที่น่าพอใจ มีการขยายพื้นที่ด้วยการวิจัยและทดลองในสถานที่ต่างๆ ทั้งในส่วนราชการ และชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สูง สถานีเกษตรหลวงอ่างขางประสบผลสำเร็จในการวิจัยอย่างมากแต่ไม่ได้หยุดการทดลองวิจัย มีการนำพืชชนิดต่างๆ มาทดลองอยู่เป็นระยะจนทำให้เป็นแหล่งที่น่าศึกษาและน่าสนใจแห่งหนึ่ง แต่ละปีมีผู้เข้ามาเยี่ยมชมอย่างสม่ำเสมอจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงามของจังหวัดเชียงใหม่ และความสำเร็จอีกอย่างที่น่าภูมิใจ คือ อาร์ติโช๊ค

อาร์ติโช๊คเป็นผักเมืองหนาวโดยมีผู้นำพันธุ์มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา อาร์ติโช๊คเป็นผักที่ต้องการอากาศค่อนข้างเย็นแต่ไม่เย็นเกินไป รูปทรงของลำต้นมีคอสั้นและมีใบขนาดใหญ่ ปลายแหลมขอบหยักลึกคล้ายเถียงลิเซียวนเทร ดอกประกอบด้วยกลุ่มของกลีบเรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ บนก้านดอก ลักษณะของดอกแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ที่นำมาปลูก พันธุ์ที่ได้ผลดีคือ อิมพีเรียลสตาร์ ซึ่งมีทรงดอกเป็นสี่เหลี่ยมกับพันธุ์อีเมอร์ราด ดอกทรงเรียวยาวคล้ายดอกบัว มีขนาดเล็กกว่าพันธุ์อิมพีเรียลสตาร์

ผลผลิตของอาร์ติโช๊คจะเริ่มออกตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม เริ่มเก็บเกี่ยวเมื่อดอกมีขนาดเหมาะสมสังเกตจากก้านดอกและขนาดดอก ใช้มีดหรือกรรไกรตัดก้านดอกตามแนวตรง หากตัดเฉียงอาจจะทำให้เกิดความเสียหายให้กับดอกอื่นๆ ที่เรียงซ้อนกัน การตัดดอกต้องระวังไม่ให้ดอกช้ำ

วิธีการรับประทานอาร์ติโช๊ค คือ ดึงกลีบออกจุ่มส่วนโคนของกลีบดอกลงในเนยเหลวหรือซอส รับประทานเฉพาะส่วนปลายโคนกลีบดอก ซึ่งบริเวณดังกล่าวจะเป็นเนื้อนุ่มๆ ที่ละกลีบจนถึงใจกลางเหมือนหัวปลีกล้วย ดึงแสรดอกทิ้งแล้วรับประทานบริเวณใจกลางดอก หรือนำไปประกอบอาหารในรูปแบบต่างๆ เช่น นึ่ง ต้ม ทอด และแกง

อาร์ติโช๊คเป็นพืชปลอดสารเคมีที่อุดมไปด้วยคุณค่าทางอาหารที่มีสารหลายชนิด เช่น โคลเลียม โปแตสเซียม วิตามินซี กรดโฟลิก แมกนีเซียม เป็นต้น นอกจากนี้ยังให้คุณประโยชน์ทางสมุนไพรที่มีประสิทธิภาพล้างไตหรือสารพิษตกค้างในคนที่รับประทานยาหรืออาหารที่มีพิษมาก

สามารถรักษาตับอักเสบ ช่วยย่อยอาหารทำให้ท้องไม่อืด ละลายไขมันในเส้นเลือด ลดเบาหวาน
ละลายไขมันส่วนเกินและทำให้รูปร่างสวย กระตุ้นอารมณ์ทางเพศในสตรีและบุรุษ

กล่าวโดยสรุป อาร์ติโช๊คเป็นผักเมืองหนาวที่สร้างชื่อเสียงให้แก่สถานียเกษตรอย่าง
มาก อาร์ติโช๊คเป็นผักที่มีคุณค่าทางสารอาหารหลายชนิด มีสรรพคุณเป็นยาช่วยล้างสารพิษที่
ตกค้างในร่างกาย อาร์ติโช๊คนำไปทำอาหารได้หลายอย่าง อาร์ติโช๊คจึงได้รับความนิยมจาก
ผู้บริโภคเป็นอย่างมาก

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 12 เรื่อง พืชใหม่ในโครงการหลวง

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. จุดประสงค์หลักของการจัดตั้งสถานีเกษตรหลวงอ่างขางคือข้อใด
 - ก. เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
 - ข. เพื่อกระจายรายได้ให้แก่เกษตรกร
 - ค. เพื่อจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด
 - ง. เพื่อทดลองปลูกและวิจัยพืชเมืองหนาวแทนการปลูกฝิ่น
2. เพราะเหตุใดการเก็บเกี่ยวดอกอาร์ติโชคจึงต้องใช้มีดหรือกรรไกรตัดก้านดอกตามแนวตรง
 - ก. ช่วยป้องกันไม่ให้ดอกอื่นง้ำ
 - ข. ช่วยเพิ่มจำนวนดอกให้มากขึ้น
 - ค. ช่วยให้ดอกที่เหลือมีอายุยาวนานขึ้น
 - ง. ช่วยป้องกันการเสียหายของดอกอื่นๆ
3. แนวคิดของเรื่องพืชใหม่โครงการหลวงคืออะไร
 - ก. อาร์ติโชคเป็นผักที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมาก
 - ข. อาร์ติโชคเป็นพืชปลอดสารเคมีที่อุดมไปด้วยคุณค่าทางอาหาร
 - ค. อาร์ติโชคเป็นผักที่ต้องการอากาศค่อนข้างเย็นแต่ไม่เย็นเกินไป
 - ง. อาร์ติโชคเป็นผักเมืองหนาวปลูกที่สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง เชียงใหม่
4. ข้อใดคือจุดประสงค์ของเรื่องพืชใหม่โครงการหลวง
 - ก. เพื่อเชิญชวนให้ปลูกอาร์ติโชค
 - ข. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาร์ติโชค
 - ค. เพื่อเชิญชวนให้รับประทานอาร์ติโชค
 - ง. เพื่อเชิญชวนให้ไปเที่ยวชมโครงการหลวง
5. เพราะเหตุใดจึงปลูกอาร์ติโชคที่โครงการหลวงในจังหวัดเชียงใหม่
 - ก. เป็นผักเมืองหนาว
 - ข. เป็นผักที่ต้องอยู่บนพื้นที่สูง
 - ค. เป็นผักที่ต้องการอากาศเย็นมาก
 - ง. เป็นผักปลอดสารพิษและสารเคมี

6. การรับประทานอาร์ติโชคจะได้รับประโยชน์สูงสุดในข้อใด
- ช่วยย่อยอาหาร
 - ช่วยทำให้รูปร่างสวยงาม
 - ช่วยในการล้างไตหรือสารพิษตกค้างในร่างกาย
 - ช่วยให้ได้รับคุณค่าทางสารอาหารและให้คุณประโยชน์ทางสมุนไพร
7. บุคคลในข้อใดควรรับประทานอาร์ติโชค
- รพพรเป็นโรคดีซ่าน
 - รัชมาศปวดศีรษะมาก
 - รณกฤตเป็นโรคตาแดง
 - รุ่งโรจน์มีไขมันในเส้นเลือดสูง
8. เพราะเหตุใดผลผลิตของอาร์ติโชคจึงออกกระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม
- เป็นช่วงที่อากาศร้อนขึ้น
 - เป็นเดือนที่อาร์ติโชคโตเต็มที่
 - เป็นช่วงที่ตลาดต้องการมากที่สุด
 - เป็นช่วงที่อาร์ติโชคให้คุณค่าทางอาหารสูงสุด
9. การรับประทานอาร์ติโชค โดยการคั้นที่ละกลีบจนถึงใจกลางดอกมีลักษณะเหมือนกับข้อใด
- ผักคะน้า
 - กะหล่ำปลี
 - หัวปลีกล้วย
 - ผักกาดหอม
10. การปลูกผักเมืองหนาวทดแทนการปลูกฝิ่นของชาวเขาเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
- เหมาะสม เพราะชาวเขามีรายได้เพิ่มขึ้น
 - เหมาะสม เพราะชาวเขามีอาชีพที่สุจริตไม่ผิดกฎหมาย
 - ไม่เหมาะสม เพราะชาวเขามีรายได้จากการปลูกฝิ่นมากกว่า
 - ไม่เหมาะสม เพราะชาวเขาละทิ้งอาชีพเดิมที่บรรพบุรุษสร้างไว้ให้

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 13

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง เมืองทับเที่ยง

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง เมืองทับเที่ยง แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อยร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง เมืองทับเที่ยง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะเด่นของเมืองทับเที่ยง ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว พืชเศรษฐกิจ

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “เมืองทับเที่ยง” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ขั้นความรู้-ความจำ - เมืองทับเที่ยงอยู่ภาคใดของประเทศไทย (ภาคใต้)

ขั้นความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องเมืองทับเที่ยง คือ อะไร (เมืองทับเที่ยงเป็นจังหวัดชายฝั่งมหาสมุทรอินเดียซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง)

ขั้นการนำไปใช้ - ถ้านักเรียนต้องการศึกษาประวัติเมืองทับเที่ยงนักเรียนควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด (ศึกษาจากเอกสาร สื่อต่างๆ)

ขั้นการวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดเมืองทับเที่ยงจึงเหมาะแก่การท่องเที่ยว (มีสถานที่ที่สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น อุดมสมบูรณ์)

ขั้นการสังเคราะห์ - ถ้าจะเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้ไปเที่ยวเมืองทับเที่ยงควรทำอย่างไร (เชิญชวนโดยการใช้คำขวัญ)

ขั้นการประเมินค่า - เมื่อทุกคนในประเทศหันมาท่องเที่ยวในประเทศจะก่อให้เกิดผลอย่างไร (เงินตราไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่อง เมืองทับเที่ยง ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ เมืองทับเที่ยงอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย เป็นเมืองแรกที่มีการปลูกยางพารา ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2 และ 3 เพื่อค้นหาใจความใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ เมืองทับเที่ยงประกอบด้วยหมู่เกาะจำนวนมาก ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ เมืองทับเที่ยงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น น้ำตกโตนเต๊ะ หาดปากเมง เกาะลิบง แหลมจุโหย หาดตูป เกาะเจ้าไหม แหลมเจ้าไหม เกาะกระดาน และถ้ำมรกต ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยว คือระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤษภาคม ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 และย่อหน้าที่ 3 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 และย่อหน้าที่ 3 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ เมืองทับเที่ยงอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย เป็นเมืองแรกที่มีการปลูกยางพารา เมืองทับเที่ยงประกอบด้วยหมู่เกาะจำนวนมากเมืองทับเที่ยงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ได้แก่ น้ำตกโตนเต๊ะ หาดปากเมง เกาะลิบง แหลมจุโหย หาดตูป เกาะเจ้าไหม แหลมเจ้าไหม เกาะกระดาน และถ้ำมรกต ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยว คือระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤษภาคม

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับ

รวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธาน เชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยค ถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่อง เมืองทับเที่ยง ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง เมืองทับเที่ยง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง เมืองทับเที่ยง
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถาม โดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 13 เรื่องเมืองทับเที่ยง

จำนวนคำประมาณ 562 คำ

เมืองทับเที่ยงอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย อดีตเคยเป็นเมืองท่าค้าขายกับต่างประเทศ เมืองทับเที่ยงเป็นเมืองแรกที่มีการปลูกต้นยางพาราซึ่งมีผู้นำพันธุ์มาจากประเทศมาเลเซียเมื่อ พุทธศักราช 2442 ยางพาราถือเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย มีแม่น้ำหลัก คือ แม่น้ำตรัง

เมืองทับเที่ยงเป็นจังหวัดชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย มีฝั่งทะเลยาวทางด้านตะวันตก ประมาณ 119 กิโลเมตร ประกอบด้วยหมู่เกาะในทะเลอันดามันที่อยู่ในการปกครองกว่า 46 เกาะ ในพื้นที่อำเภอ กันตัง 12 เกาะ อำเภอปะเหลียน 13 เกาะ และอำเภอสิเกา 21 เกาะ ตรังมีพื้นที่รวม 4,941 ตาราง กิโลเมตร เมืองตรังแบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกันตัง อำเภอห้วยยอด อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน อำเภอสิเกา อำเภอวังวิเศษ อำเภอ นาโยง อำเภอรัษฎา และอำเภอ หาดสำราญ

เมืองทับเที่ยงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่งและช่วงเวลาที่เหมาะแก่การเดินทาง ท่องเที่ยว คือระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤษภาคมของปี สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ โตนเต๊ะเป็นน้ำตกจากผาสูง 320 เมตร มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของตรัง น้ำตกแห่งนี้ไม่เคยแห้ง เนื่องจากล้อมรอบไปด้วยป่านาพรรณโดยเฉพาะห้วยทุกชนิด หาดปากเมง ตำบลไม้ฝาด อำเภอ สิเกาเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม หาดปากเมงมีลักษณะโค้งมนยาวประมาณ 5 กิโลเมตร บริเวณชายหาดมีทรายสีขาวๆ มากมาย เกาะลิบงเป็นเกาะใหญ่ที่สุดในอำเภอกันตัง เป็น เขตห้ามล่าสัตว์ หมู่เกาะลิบงเป็นที่อยู่ของพะยูนซึ่งเป็นสัตว์น้ำที่ใกล้สูญพันธุ์ แลคมจุไทย เป็น หาดทรายซึ่งในเวลาน้ำลดสามารถเดินทางไปถึงหาดตูปซึ่งมีนกทะเล นกชายเลนจำนวนมากที่เดินทาง หนีหนาวบินมาอาศัยเกาะนี้และยังมีหมู่บ้านชาวประมงหลายหมู่บ้าน โดยมีเรือออกจากเกาะทุกเช้าสู่ ท่าเรือกันตัง และกลับประมาณเที่ยง สามารถมองเห็นทิวทัศน์เกาะเจ้าไหม และแหลมเจ้าไหมงดงามยิ่ง นักท่องเที่ยวที่มาจากเกาะเจ้าไหมสามารถเช่าเรือไปที่เกาะลิบงได้ในระยะทางใกล้กว่าจากกันตัง เกาะกระดาน คือ ชายหาดที่มีทรายขาวละเอียดเหมือนแป้งและน้ำใสจนเห็นแนวปะการังซึ่งทอดยาว จากชายหาดด้านเหนือถึงชายฝั่งด้านหลังเกาะมีอ่าวเล็กๆ มีคลื่นลูกโตๆ สาดม้วนเข้าหาหาดเป็น ระลอกๆ เหมาะสำหรับ การเล่นกระดานโต้คลื่น เกาะกระดานอยู่ทางด้านตะวันตกของเกาะมุกและ เกาะลิบงโดยใช้เวลาเดินทาง 40 นาที ถ้ามารถเป็นถ้ำที่อยู่บนเกาะมุก อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ถ้ามารถเป็นถ้ำประหลาดกลางทะเล เมื่อมุดลอดเข้าไปจะพบหาดทรายขาวและต้นไม้ซ่อนอยู่ในใจกลาง เกาะ การเข้าถึงต้องลอบคอบในน้ำลอดถ้ำอันมืดมิด เข้าแถวเรียงหนึ่งตามคนนำทาง จับคนข้างหน้าไว้

ให้มัน ไม่เช่นนั้นอาจหลงทางได้ เมื่อผ่านความมืด ขามแสงอาทิตย์ทำมุมพอเหมาะทั้งเกาะและเวียงถ้ำก็กลายเป็นสีเขียวมรกต

กล่าวโดยสรุป เมืองทับเที่ยงเป็นจังหวัดชายฝั่งมหาสมุทรอินเดียซึ่งมีฝั่งทะเลที่ยาวและสวยงาม ประกอบด้วยหมู่เกาะจำนวนมาก เมืองทับเที่ยงในอดีตเคยเป็นเมืองท่าค้าขายกับต่างประเทศและเป็นเมืองแรกที่มีต้นยางพารา มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามหลายแห่ง เช่น น้ำตกหาดทรายรวมถึงถ้ำ

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 13 เรื่อง เมืองทับเที่ยง

คำสั่ง เขียนกากบาท (×) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ถ้านักเรียนต้องการเที่ยวชมพะยูนนักเรียนจะไปที่ใด
 - ก. เกาะลิบง
 - ข. แหลมจุโหย
 - ค. เกาะเจ้าไหม
 - ง. เกาะกระดาน
2. ผู้เขียนเรื่องเมืองทับเที่ยงมีจุดมุ่งหมายอย่างไร
 - ก. แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวแก่ผู้อ่าน
 - ข. เชิญชวนให้ผู้อ่านไปเที่ยวเมืองทับเที่ยง
 - ค. เชิญชวนให้ผู้อ่านรู้จักเมืองทับเที่ยงมากขึ้น
 - ง. แนะนำให้ผู้อ่านรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวเมืองทับเที่ยง
3. แนวคิดของเรื่องเมืองทับเที่ยงคืออะไร
 - ก. เมืองทับเที่ยงในอดีตเคยเป็นเมืองท่าค้าขายกับต่างประเทศ
 - ข. เมืองทับเที่ยงอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทยประกอบด้วยหมู่เกาะจำนวนมาก
 - ค. เมืองทับเที่ยงเป็นเมืองแรกที่มีการปลูกต้นยางพาราซึ่งนำพันธุ์มาจากประเทศมาเลเซีย
 - ง. เมืองทับเที่ยงเป็นจังหวัดชายฝั่งมหาสมุทรอินเดียซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง
4. เพราะเหตุใดจึงเรียกถ้ำที่อยู่บนเกาะมุกว่า “ถ้ำมรกต”
 - ก. เพราะเรียกชื่อตามผู้ที่ค้นพบถ้ำ
 - ข. เพราะภายในถ้ำจะเห็นน้ำเป็นสีเขียวมรกต
 - ค. เพราะภายในถ้ำมีหินที่มีสีเขียวเหมือนมรกต
 - ง. เพราะเมื่อแสงอาทิตย์ส่องเข้าไปในถ้ำจะเป็นสีเขียวมรกต
5. เมื่อนักเรียนไปเที่ยวชมตามสถานที่ต่างๆ ควรยึดคติในการปฏิบัติข้อใดจึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. ดูแลแต่มีอย่างต้องของจะเสีย
 - ข. เห็นแล้วเฉยไว้ไม่ใช่เรื่องของเรา
 - ค. เก็บกลับมาบ้านเราเพื่อช่วยอนุรักษ์
 - ง. บอกเจ้าหน้าที่เมื่อเห็นบุคคลอื่นหยิบจับ

6. ถ้านักเรียนต้องการศึกษาประวัติ สถานที่ท่องเที่ยวของเมืองทับเที่ยงวิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือข้อใด
- การไปสัมภาษณ์คนเมืองทับเที่ยง
 - การไปใช้ชีวิตร่วมกับคนเมืองทับเที่ยง
 - การศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของเมืองทับเที่ยงจากสื่อต่างๆ
 - การชมภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับประวัติ สถานที่ท่องเที่ยวเมืองทับเที่ยง
7. เพราะเหตุใดช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจึงเป็นเดือนตุลาคม – เดือนพฤษภาคม
- เพราะเป็นช่วงที่คลื่นลมในทะเลสงบ
 - เพราะเป็นช่วงของวันหยุดพักผ่อนจากการทำงาน
 - เพราะเป็นช่วงที่กำหนดไว้เพื่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย
 - เพราะเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวสามารถไปด้วยกันได้ทั้งครอบครัว
8. จากเรื่องข้อใดเป็นคำขวัญเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เหมาะสมที่สุด
- เที่ยวเมืองไทย ไปได้ทุกเดือน
 - ไปเที่ยว เมืองทับเที่ยง กันดีกว่า
 - เที่ยวที่ไหนไหน ก็ได้ถ้ามีสตางค์
 - น้ำตกสวยหาดทรายสวย ไปเที่ยวเมืองทับเที่ยง
9. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น
- เกาะกระดานอยู่ทางด้านตะวันตกของเกาะมุกและเกาะลิงบง
 - เมืองทับเที่ยงมีฝั่งทะเลยาวด้านตะวันตกประมาณ 119 กิโลเมตร
 - การเข้าถ้ำต้องลอยคอตามคนนำทางจับคนข้างหน้าไว้ให้มัน ไม่เช่นนั้นอาจหลงทางได้
 - น้ำตกโดนเตะไม่เคยแห้งเนื่องจากล้อมรอบไปด้วยป่านานาพรรณโดยเฉพาะหายากทุกชนิด
10. ถ้าต้องการให้ประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์คนในชาติควรรักษาทรัพยากรที่มีอยู่ใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด
- ใช่ เพราะทุกคนในชาติต้องไม่ทำลายทรัพยากรที่มีอยู่
 - ใช่ เพราะทรัพยากรที่มีอยู่ก็มีความอุดมสมบูรณ์มากอยู่แล้ว
 - ไม่ใช่ เพราะควรช่วยกันดูแลไม่ให้ใครมาทำลายสถานที่ท่องเที่ยว
 - ไม่ใช่ เพราะ ทุกคนควรช่วยกันปลูกสร้างทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 14

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง ลิงอุรังอุตัง

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 อ่านเรื่อง ลิงอุรังอุตัง แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อยร้อยละ 60

2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง

2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง ลิงอุรังอุตัง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของลิงอุรังอุตัง ได้แก่ ลิงอุรังอุตังมีรูปร่างคล้ายคน ไม่มีหาง มีรูปร่างขนาดใหญ่ แขนยาว ขาสั้นค่อนข้างเล็ก ตัวมีขนยาวหยาบรุงรังสีน้ำตาลแดง หูเล็ก ตัวผู้มีถุงลมใต้คอหอยขนาดใหญ่

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “ลิงอุรังอุตัง” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตาม

ลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ความรู้-ความจำ - ในปัจจุบันมีลิงอุรังอุตังเหลืออยู่เท่าใด (ประมาณ 5,000 ตัว)

ความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องลิงอุรังอุตัง คือ อะไร (ลิงอุรังอุตังมีรูปร่างคล้ายคนฉลาด ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายและมีจำนวนน้อยลง)

การนำไปใช้ - นักเรียนมีวิธีอนุรักษ์ลิงอุรังอุตังอย่างไร (ศึกษาชีวิต ความเป็นอยู่)

การวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดลิงอุรังอุตังจึงมีจำนวนลดน้อยลง (ที่อยู่อาศัยโดนทำลาย ได้รับความลำบากในการดำเนินชีวิตมากขึ้น)

การสังเคราะห์ - ถ้าไม่ดำเนิน โครงการอนุรักษ์ลิงอุรังอุตังจะมีผลอย่างไร (อาจจะสูญพันธุ์)

การประเมินค่า - การดูแลรักษาที่อยู่อาศัยของลิงอุรังอุตังให้สมบูรณ์เป็นการช่วยอนุรักษ์ลิงอุรังอุตังให้หรือไม่ เพราะเหตุใด (เป็นการช่วยอนุรักษ์ลิงอุรังอุตังเนื่องจากป่าสมบูรณ์ทำให้ลิงมีที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหารจึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่องลิงอุรังอุตัง ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ ลิงอุรังอุตัง หมายความว่า มนุษย์แห่งป่า ซึ่งพบตามเขตป่าร้อนชื้น ลิงอุรังอุตังเป็นสัตว์ที่มีความฉลาด ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, และ 4 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ ลิงอุรังอุตังกินผลไม้ ใบไม้ แมลงเล็กแต่ที่ชอบมากที่สุดคือ ทูเรียน ลิงอุรังอุตังอาศัยอยู่บนต้นไม้และมักอยู่รวมกันเป็นฝูง ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ ลิงอุรังอุตัง ออกลูกครั้งละ 1 ตัว ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ ลิงอุรังอุตังมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีเหลืออยู่ไม่ถึง 5,000ตัว ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ ลิงอุรังอุตัง หมายความว่า มนุษย์แห่งป่า พบตามเขตป่าร้อนชื้น ลิงอุรังอุตังเป็นสัตว์ที่มีความฉลาด กินผลไม้ ใบไม้ แมลงเล็กๆเป็นอาหารแต่ที่ชอบมากที่สุดคือ ทูเรียน อาศัยอยู่บนต้นไม้และมักอยู่รวมกันเป็นฝูงลิงอุรังอุตัง ออกลูกครั้งละ 1 ตัว ปัจจุบันลิงอุรังอุตังมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีเหลืออยู่ประมาณ 5,000ตัว

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้อ่านใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและ

ปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยค แต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกด คำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่องสิงอุรังอุตัง ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง สิงอุรังอุตัง แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง สิงอุรังอุตัง
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถามโดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 14 เรื่อง ลิงอูรังอุตัง

จำนวนคำประมาณ 531 คำ

อูรังอุตัง เป็นภาษามลายูซึ่งมีความหมายว่า มนุษย์แห่งป่า มีการพบลิงอูรังอุตังตามเขตป่าร้อนชื้นของเกาะสุมาตราและเกาะบอร์เนียว ลิงอูรังอุตังมี 2 พันธุ์ คือ พันธุ์สุมาตราและพันธุ์บอร์เนียว ลิงอูรังอุตังเป็นลิงที่มีรูปร่างคล้ายคนซึ่งจัดว่าเป็นสัตว์ที่ฉลาดชนิดหนึ่ง ไม่มีหางและมีรูปร่างขนาดใหญ่ ตัวผู้หนักประมาณ 75–100 กิโลกรัม ส่วนตัวเมียหนักประมาณ 45–68 กิโลกรัม แขนยาวแต่ขาสั้นค่อนข้างเล็ก ตัวมีขนยาวหยาบรุงรังสีน้ำตาลแดง หูเล็กมากเมื่อเทียบกับลิงชิมแปนซีและลิงกอริลล่า ตัวผู้จะมีถุงนมใต้คอหอยขนาดใหญ่ เมื่อมันโตเป็นหนุ่มเต็มตัวกระพุ้งแก้มจะเจริญห้อยย้อยเป็นถุงขนาดใหญ่เห็นได้ชัด

อาหารหลักในธรรมชาติของลิงอูรังอุตัง ได้แก่ ผลไม้ป่าชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะพวกที่มีรสขมและเปรี้ยวจะชอบมาก ตาอ่อนของพืช ใบไม้ กิ่งไม้สด ๆ และยังกินพวกแมลง ไช่คนก จิ้งจก สัตว์เล็กอื่น ๆ ได้อีกด้วย ทูเรียนเป็นผลไม้ชนิดหนึ่งที่ลิงอูรังอุตังชอบมาก ลิงอูรังอุตังยอมเดินทางเป็นระยะไกลๆ เพื่อไปหาทูเรียนกิน ลิงอูรังอุตังใช้ชีวิตอยู่บนต้นไม้และเคลื่อนที่ไปโดยการห้อยโหนโยนตัวจากกิ่งหนึ่งไปอีกกิ่ง กินน้ำโดยใช้ปากก้มลงดื่มน้ำโดยตรงไม่ให้หลังมืออ้วนน้ำขึ้นมากินอย่างชะงะนี้ เวลาลงมาบนพื้นดินส่วนใหญ่จะใช้ทั้ง 4 ขาในการเคลื่อนไหว แต่บางทีก็ใช้ 2 ขาปกติเราจะพบมันชอบอยู่กันเป็นฝูงๆ มีการสร้างรังนอนบนคาบคอบไม้ได้เช่นเดียวกับลิงชิมแปนซี มีนิสัยเชื่อง ไม่นดุ หัดง่ายแต่เมื่ออายุมากมักดูอาจมีอันตรายจึงไม่ควรไว้ใจ ปกติลิงอูรังอุตังตัวผู้จะอยู่ตัวเดียวไม่ยุ่งเกี่ยวกับตัวเมียนอกจากระยะผสมพันธุ์และไม่สนใจเกี่ยวกับครอบครัวของตน

ลิงอูรังอุตังจะโตเป็นหนุ่มสาวพร้อมผสมพันธุ์ได้เมื่อมีอายุ 10 ปี ตั้งท้องนานประมาณ 250–275 วันและออกลูกครั้งละ 1 ตัว ลูกจะหย่านมแม่เมื่ออายุประมาณปีครึ่ง ลิงอูรังอุตังจะมีการผสมพันธุ์ทุก ๆ 23–39 วัน แต่แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 3–4 วัน ลูกจะแยกจากแม่เพื่อดำรงชีวิตเองเมื่ออายุราว 4 ปีและลิงอูรังอุตังจะมีอายุยืนถึง 40 ปี

ลิงอูรังอุตังมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่าทำให้ลิงอูรังอุตังต้องอพยพหนีกันขึ้นไปอยู่บนภูเขา มันเป็นสัตว์ที่เชื่องช้า จับง่ายจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่พวกมันใกล้สูญพันธุ์ เกือบสามารถจับลิงอูรังอุตังไปขายได้โดยง่าย ในปัจจุบันลิงอูรังอุตังจึงมีเหลืออยู่ไม่ถึง 5,000 ตัว

กล่าวโดยสรุป ลิงอูรังอุตังเป็นสัตว์ที่มีรูปร่างคล้ายคนและมีความเฉลียวฉลาด มีการพบในเกาะบอร์เนียวและเกาะสุมาตรา อูรังอุตังจะกินผลไม้ป่า กิ่งไม้ ใบไม้เป็นอาหารหลัก ปัจจุบันลิงอูรังอุตังมีจำนวนลดน้อยลงมาก ดังนั้นทั้งภาครัฐบาลและเอกชนควรช่วยกันอนุรักษ์

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 14 เรื่อง ลิงอูรังอุตัง

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ผลไม้ที่ลิงอูรังอุตังชอบมากที่สุดคืออะไร
 - ก. ขนุน
 - ข. กลิ้ว
 - ค. มังคุด
 - ง. ทูเรียน
2. แนวคิดของเรื่องลิงอูรังอุตังคืออะไร
 - ก. ลิงอูรังอุตังเป็นสัตว์ที่กินผลไม้ป่าชนิดต่างๆ เป็นอาหาร
 - ข. ลิงอูรังอุตังเป็นสัตว์ที่มีขนาดใหญ่หนักประมาณ 45 – 100 กิโลกรัม
 - ค. ลิงอูรังอุตังมีรูปร่างคล้ายคนฉลาดใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายและมีจำนวนน้อยลง
 - ง. ลิงอูรังอุตังเป็นสัตว์ที่พบตามเขตป่าร้อนชื้นของเกาะสุมาตราและเกาะบอร์เนียว
3. เรื่องลิงอูรังอุตังมีจุดมุ่งหมายอย่างไร
 - ก. แนะนำให้ผู้อ่านเลี้ยงลิงอูรังอุตัง
 - ข. เชิญชวนให้ผู้อ่านอนุรักษ์ลิงอูรังอุตัง
 - ค. เชิญชวนให้ผู้อ่านรักและเลี้ยงลิงอูรังอุตัง
 - ง. แนะนำให้ผู้อ่านรู้จักลิงอูรังอุตังและร่วมกันอนุรักษ์
4. การปฏิบัติตนในข้อใดถูกต้องที่สุดเมื่อไปชมลิงอูรังอุตัง
 - ก. การอ่านคำอธิบายและจดบันทึกความรู้
 - ข. การชมลิงและถ่ายภาพประกอบคำอธิบาย
 - ค. การยื่นมือเข้าไปจับในกรงด้วยความเอ็นดู
 - ง. การนำผลไม้ไปให้เพราะรู้ว่าลิงอูรังอุตังชอบ
5. นักเรียนมีวิธีช่วยอนุรักษ์ลิงอูรังอุตังอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด
 - ก. เลี้ยงลิงอูรังอุตังไว้ที่บ้าน
 - ข. จัดตั้งสวนสัตว์เพื่อเลี้ยงลิงอูรังอุตัง
 - ค. ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของลิงอูรังอุตัง
 - ง. บริจาคเงินซื้ออาหารให้ลิงอูรังอุตังทุกปี

6. ข้อใดต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นว่า อูรังอุตังเป็นมนุษย์แห่งป่า
- มีรูปร่างคล้ายคน
 - มีความรักที่มั่นคง
 - มีจิตใจโอบอ้อมอารี
 - มีความเฉลียวฉลาด
7. เพราะเหตุใดจึงพบถึงอูรังอุตังในเขตป่าร้อนชื้น
- เพราะถึงอูรังอุตังชอบอากาศในเขตป่าร้อนชื้น
 - เพราะอาหารของถึงอูรังอุตังอยู่ในเขตป่าร้อนชื้น
 - เพราะบรรพบุรุษถึงอูรังอุตังอาศัยอยู่ในเขตป่าร้อนชื้น
 - เพราะมีต้นไม้ใหญ่ไว้เป็นที่พักหลบร้อนของถึงอูรังอุตัง
8. ถึงในข้อใดมีรูปร่างลักษณะแตกต่างจากข้ออื่น
- ถึงแสม
 - ถึงอูรังอุตัง
 - ถึงกอริลล่า
 - ถึงชิมแปนซี
9. ถ้าไม่มีการอนุรักษ์ถึงอูรังอุตังในอนาคตจะเป็นอย่างไร
- อาจจะเหลือจำนวนน้อยลงไม่ถึง 10 ตัว
 - อาจจะไม่มีใครได้พบเห็นถึงอูรังอุตังอีกเลย
 - อาจจะสูญพันธุ์และไม่มีถึงอูรังอุตังให้ลูกหลานได้ศึกษา
 - อาจจะอพยพเข้าไปอยู่ในป่าลึกจนไม่สามารถได้เห็นอีกต่อไป
10. ในการอนุรักษ์ถึงอูรังอุตังให้คงอยู่ควรดูแลป่าให้อุดมสมบูรณ์ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
- เห็นด้วย เพราะถ้าที่อยู่อาศัยอุดมสมบูรณ์อาหารก็จะสมบูรณ์ด้วย
 - เห็นด้วย เพราะถึงอูรังอุตังจะมีความสุขมากที่สุดเมื่อได้นอนมาก ๆ
 - ไม่เห็นด้วย เพราะการอนุรักษ์ ถึงอูรังอุตังต้องดูแลพ่อ แม่ของถึงอูรังอุตัง
 - ไม่เห็นด้วย เพราะการอนุรักษ์ถึงอูรังอุตังต้องไม่มีผู้บุกรุกไปจับถึงอูรังอุตังไปขาย

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 15

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง แมงดา

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อ่านเรื่อง แมงดา แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60
- 2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง
- 2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง แมงดา

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามทีนักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการรับประทานแมงดาที่เป็นพิษ ได้แก่ เมื่อรับประทานแมงดาที่เป็นพิษจะมีอาการมึนงง ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง หัวใจเต้นเร็ว ปากชาลิ้นชาพูดไม่ได้ ใบหน้า แขนขาอ่อนเปลี้ย กล้ามเนื้อไม่ทำงาน จนกระทั่งกล้ามเนื้อเป็นอัมพาตและหมดสติ หากได้รับพิษมากจะทำให้ระบบหายใจล้มเหลวและอาจเสียชีวิตได้

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “แมงดา” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ความรู้-ความจำ - แมงดาชนิดที่เป็นพิษเรียกว่าอย่างไร (แมงดาไฟ หรือเหรา)

ความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องแมงดา คือ อะไร (แมงดาเป็นสัตว์ทะเลที่มีรูปร่างน่าเกลียดแต่มนุษย์ชอบนำมารับประทานซึ่งอาจเกิดพิษในตัวได้)

การนำไปใช้ - วิธีแก้ไขอันดับแรกเมื่อนักเรียนรับประทานแมงดาชนิดที่เป็นพิษควรทำอย่างไร (ทำให้อาเจียน)

การวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดแมงดาที่เป็นพิษจึงไม่ใช่แมงดาชนิดที่ 3 (แมงดามี 2 ชนิด คือแมงดาถ้วยและแมงดาจาน ส่วนแมงดาที่เป็นพิษก็คือ แมงดาถ้วยนั่นเอง)

การสังเคราะห์ - คนส่วนใหญ่เห็นว่าแมงดาเป็นสัตว์ที่มีรูปร่างน่าเกลียดแต่ก็ยังนำมารับประทานตรงกับสำนวนใด (เกลียดตัวกินไข่)

การประเมินค่า - เราควรเลือกรับประทานแมงดาเพราะเป็นสัตว์ที่มีพิษใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด(ไม่ใช่ เพราะแมงดาบางตัวเท่านั้นที่มีพิษ)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่องถึงอูรังอูตั้ง ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ แมงดาเป็นสัตว์ทะเลที่คนชอบนำมารับประทาน แมงดาที่พบในประเทศไทยมี 2 ชนิดคือ แมงดาถ้วยและแมงดาจาน ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3, 4, และ 5 ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ แมงดาถ้วยหรือแมงดาหางกลมพบบริเวณชายฝั่งทะเลน้ำตื้น ดินโคลนและลำคลองป่าชายเลน ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ แมงดาถ้วยเท่านั้นที่เป็นพิษ เรียกแมงดาถ้วยที่เป็นพิษว่า แมงดาไฟหรือเหรา ช่วงเวลาที่เกิดพิษคือ เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกันยายน พิษในตัวแมงดาไม่สามารถสลายได้เมื่อโดนความร้อนซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ เมื่อรับประทานแมงดาที่เป็นพิษประมาณ 30 – 60 นาที จะทำให้มีอาการมึนงง ปวดศีรษะ อาเจียน แขนขาอ่อนแรง กล้ามเนื้อไม่ทำงานหรือระบบหายใจล้มเหลว และอาจเสียชีวิตได้ ใจความย่อหน้าที่ 5 ได้แก่ เมื่อพบผู้บริโภคแมงดาที่เป็นพิษให้ล้างท้องหรือทำให้อาเจียน ใช้เครื่องช่วยหายใจและนำส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 ย่อหน้าที่ 4 และย่อหน้าที่ 5 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ แมงดาเป็นสัตว์ทะเลที่คนชอบนำมา

รับประทาน แมงดาที่พบในประเทศไทยมี 2 ชนิดคือ แมงดาถ้วยและแมงดาจาน แมงดาถ้วยพบบริเวณชายฝั่งทะเลน้ำตื้น ล้ำคลองป่าชายเลน แมงดาถ้วยเท่านั้นที่เป็นพิษ ซึ่งเรียกว่า แมงดาไฟ หรือเหรา แมงดาจะเกิดพิษประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกันยายน พิษในตัวแมงดาไม่สามารถสลายได้เมื่อโดนความร้อนซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตเมื่อรับประทานแมงดาที่เป็นพิษประมาณ 30 – 60 นาที จะทำให้มีอาการมึนงง ปวดศีรษะ อาเจียน แขนขาอ่อนแรง กล้ามเนื้อไม่ทำงานหรือระบบหายใจล้มเหลว และอาจเสียชีวิตได้ เมื่อพบผู้บริโภคแมงดาที่เป็นพิษให้ล้างท้องหรือทำให้อาเจียน ใช้เครื่องช่วยหายใจและนำส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่องแมงดา ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง แมงดา แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง แมงดา
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถาม โดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 15 เรื่อง แมงดา

จำนวนคำประมาณ 512 คำ

แมงดาเป็นสัตว์ทะเลที่มนุษย์ชอบนำไข่มารับประทานแต่รูปร่างหน้าตาของแมงดาจะดูน่าเกลียดน่ากลัว มากกว่านำมารับประทาน แมงดาที่พบในประเทศไทยมีอยู่ 2 ชนิด คือ แมงดาถ้วยและแมงดาจาน ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะแมงดาถ้วย

แมงดาถ้วยมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า แมงดาหางกลม แมงดาถ้วยจะมีกระดองสีน้ำตาลอมแดง หางมีหน้าตัดเป็นรูปครึ่งวงกลม ผิวเรียบไม่มีหนามและความยาวของลำตัวรวมถึงหางประมาณ 25 ถึง 30 เซนติเมตร แหล่งที่พบ คือ ชายฝั่งทะเลน้ำตื้น พื้นที่เป็นดินโคลนและตามถ้ำคลองในป่าชายเลน

ในประเทศไทยมีรายงานว่าเฉพาะแมงดาถ้วยหรือแมงดาหางกลมเท่านั้นที่เป็นพิษ มักเรียกชื่อแมงดาที่เป็นพิษว่า แมงดาไฟ หรือ เหรา ในบางครั้งทำให้เข้าใจผิดว่า เหรา เป็นแมงดาชนิดที่ 3 แมงดาไฟหรือ เหรา คือแมงดาหางกลม บางตัวที่จะเกิดพิษในตัวเองขึ้นและจะเกิดพิษในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกันยายน สามารถสังเกตได้จากแมงดาตัวใดมีพิษจะมีดวงตาสีแดงก่ำและมีขนปกคลุมทั่วตัว จากการศึกษาสันนิษฐานว่าเวลาดังกล่าว อาจมีการเจริญแพร่พันธุ์อย่างรวดเร็วของแพลงก์ตอนบางชนิด เช่น ไดโนแฟลกเจลเลตที่สร้างสารพิษ แล้วแพลงก์ตอนชนิดดังกล่าวถูกหอยหรือหอนซึ่งเป็นสัตว์หน้าดินกิน เมื่อพิษเข้ามาสะสมในหอยหรือหอนแล้วแมงดาทะเลกินเข้าไป พิษจึงมาสะสมอยู่ในเนื้อและไข่ของแมงดาถ้วย เมื่อคนบริโภคแมงดาถ้วยตัวที่มีสารพิษสะสมอยู่จึงทำให้เกิดอาการเป็นพิษ แม้ว่าจะปรุงไข่หรือเนื้อที่บริโภคให้สุกแล้ว เนื่องจากพิษกลุ่มนี้จะไม่สลายตัวแม้ว่าจะถูกความร้อนหรือถูกทำให้สุกแล้วก็ตาม พิษของเหราเป็นพิษในกลุ่มเทโทรโดทอกซินซึ่งเป็นอันตรายถึงชีวิต

การรับประทานไข่แมงดาที่มีพิษเข้าไปประมาณ 30 นาที ถึง 60 นาที จะทำให้ผู้บริโภคมีอาการมึนงง ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง หัวใจเต้นเร็ว ปากชาลิ้นชาพูดไม่ได้ ใบหน้าแขนขาอ่อนเปลี้ย กล้ามเนื้อไม่ทำงาน จนกระทั่งกล้ามเนื้อเป็นอัมพาตและหมดสติ หากได้รับพิษมากจะทำให้ระบบหายใจล้มเหลวและอาจเสียชีวิตได้ขึ้นอยู่กับปริมาณที่บริโภคเข้าไปมากหรือน้อย

การรักษาหรือการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อพบผู้บริโภคแมงดาทะเลที่เป็นพิษให้ล้างท้องหรือทำให้อาเจียน การใช้เครื่องช่วยหายใจและรีบนำส่งแพทย์โดยเร็วที่สุด ผู้เชี่ยวชาญสัตว์ทะเลเตือนผู้ที่ชอบบริโภคแมงดาว่า ไม่ควรบริโภคไข่หรือเนื้อของแมงดาถ้วยจะดีที่สุด เพื่อความ

ปลอดภัยก่อนรับประทานไข่แมงดาให้สังเกตให้แน่ใจก่อนว่าเป็นแมงดาที่ไม่เป็นพิษหรือหลีกเลี่ยงการบริโภคไข่แมงดา

กล่าวโดยสรุป แมงดาเป็นสัตว์ทะเลที่มนุษย์ชอบนำไข่มารับประทานกันแต่ควรระมัดระวังให้มาก แมงดาถ้วยจะมีช่วงเวลาที่เกิดพิษขึ้นในตัวของมัน การรับประทานไข่แมงดาในช่วงที่มีพิษอาจจะเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 15 เรื่อง แมงดา

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. แหล่งที่อยู่อาศัยของแมงดาถ้วยคือบริเวณใด
 - ก. ทะเลลึก
 - ข. ชายฝั่งทะเลที่เป็นทราย
 - ค. ชายฝั่งทะเลที่เป็นดินทราย
 - ง. พื้นทะเลเป็นดินโคลน ล้ำคลองในป่าชายเลน
2. แนวคิดของเรื่องแมงดาถ้วยคืออะไร
 - ก. แมงดาเป็นสัตว์ที่มนุษย์รับประทานไข่และเนื้อมารับประทาน
 - ข. แมงดาเป็นสัตว์ทะเลที่ต้องระมัดระวังในการรับประทานไข่ให้มาก
 - ค. แมงดาเป็นสัตว์ที่มนุษย์ชอบนำไข่มารับประทานซึ่งได้แก่แมงดาถ้วยและแมงดาจาน
 - ง. แมงดาเป็นสัตว์ทะเลที่มีรูปร่างน่าเกลียดแต่มนุษย์ชอบนำไข่มารับประทานซึ่งอาจเกิดพิษในตัวได้
3. ข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น
 - ก. แมงดาไฟ
 - ข. แมงดาถ้วยที่เป็นพิษ
 - ค. แมงดาจานที่เป็นพิษ
 - ง. แมงดาหางกลมที่เป็นพิษ
4. จุดประสงค์ของผู้เขียนเรื่องแมงดา คือข้อใด
 - ก. ให้ความรู้
 - ข. ให้ความบันเทิง
 - ค. เตือนสติผู้บริโภค
 - ง. แนะนำให้ระวังการบริโภค
5. นักเรียนคนใดจะได้รับพิษสูงสุดจากการรับประทานแมงดาที่เป็นพิษในปริมาณที่เท่ากัน
 - ก. นีรากรรับประทานไข่แมงดา
 - ข. นิธิวัชรรับประทานเนื้อแมงดา
 - ค. นิพนธ์รับประทานไข่และเนื้อแมงดา
 - ง. นิพิฐพนธ์รับประทานเครื่องในแมงดา

6. เมื่อพบผู้รับประทานแมงดาที่เป็นพิษเข้าไปสิ่งแรกที่ควรปฏิบัติคือข้อใด
- นำส่งโรงพยาบาล
 - พยายามทำให้อาเจียน
 - พยายามปลุกไม่ให้หลับ
 - นอนพักนิ่งๆ ห้ามขยับตัว
7. เพราะเหตุใดการใช้ความร้อนหรือการทำให้แมงดาสุกจึงไม่มีผลต่อสารพิษที่สะสมอยู่ในตัวแมงดา
- พิษของแมงดาทนต่อความร้อน
 - พิษของแมงดาสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก
 - พิษของแมงดาไม่สลายตัวเมื่อถูกความร้อน
 - พิษของแมงดาจะเพิ่มปริมาณเมื่อถูกความร้อน
8. มนุษย์ชอบนำไข่แมงดามารับประทานแต่ไม่ชอบตัวแมงดาเป็นเพราะเหตุใด
- ตัวแมงดามีพิษ
 - แมงดามีขนปกคลุมทั่วตัว
 - แมงดามีดวงตาสีแดงก่ำที่น่ากลัว
 - แมงดามีรูปร่างลักษณะน่าเกลียดน่ากลัว
9. ข้อคิดที่สำคัญที่สุดในเรื่องคือข้อใด
- เรียนผูกต้องเรียนแก้
 - โคใดในโลกล้วนอนิจจัง
 - ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
 - สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น สิบตาเห็นไม่เท่ามือคลำ
10. จากประโยคที่ว่า “เหราเป็นแมงดาชนิดที่ 3” ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ถูกต้อง เพราะแมงดาที่พบในประเทศไทยมี 3 ชนิด
 - ถูกต้อง เพราะเหราหรือแมงดาไฟเป็นแมงดาชนิดเดียวกัน
 - ไม่ถูกต้อง เพราะเหราคือแมงดาถ้วยหรือแมงดาหางกลมที่เกิดพิษในตัว
 - ไม่ถูกต้อง เพราะแมงดาจะเกิดพิษในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกันยายน

แผนการเรียนรู้ ครั้งที่ 16

เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ เรื่อง สารหนู

เวลา 60 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของผู้เขียน

การเขียนสรุปความ หมายถึง การนำใจความของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ความสมบูรณ์โดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียนเอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 อ่านเรื่อง สารหนู แล้วสามารถตอบคำถามและเขียนสรุปความได้อย่างน้อย ร้อยละ 60

2.2 ปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความได้ถูกต้อง

2.3 แสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

3. สาระการเรียนรู้

สาร เรื่อง สารหนู

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

4.1 ครูคิดแผนภูมิวิธีปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง ลำดับขั้นในการอ่าน หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปความบนกระดานให้นักเรียนอ่านในใจ ทบทวนตามที่นักเรียนได้เรียนรู้มาจากแผนเตรียมความพร้อม สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับโทษของสารหนูได้แก่ เมื่อร่างกายได้รับสารหนูในปริมาณมากจะก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบทางเดินหายใจ ผิวหนังตา ระบบประสาท สมอง เป็นต้น

ขั้นสอน (40 นาที)

4.2 ครูแจกเรื่อง “สารหนู” ให้นักเรียนอ่านในใจใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่านที่ถูกต้อง เมื่ออ่านจบครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถามตามลำดับขั้นในการอ่าน ดังนี้

ความรู้-ความจำ - สารหนูที่ปะปนอยู่ที่ใดอันตรายที่สุด (อากาศ)

ความเข้าใจ - แนวคิดของเรื่องสารหนู คือ อะไร (สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะซึ่งปะปนอยู่ทั่วไปหากได้รับในปริมาณมากเกินไปจะเป็นอันตรายต่อทางเดินหายใจ ผิวหนัง ตา ระบบประสาทและสมอง)

การนำไปใช้ - วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการหลีกเลี่ยงต่อสารหนูคืออะไร (ใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท คำนึงถึงความสะดวกเป็นหลัก)

การวิเคราะห์ - เพราะเหตุใดชีวิตปัจจุบันจึงมีโอกาเสี่ยงต่อการได้รับสารหนู (ความเร่งรีบและการต้องการความสะดวกสบายของคนในสังคม)

การสังเคราะห์ - ถ้าในหมู่บ้านของนักเรียนมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่จะเกิดผลเสียอย่างไร(ประชาชนสุขภาพไม่แข็งแรง)

การประเมินค่า - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า “สุขภาพจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริโภคอาหารที่สดและใหม่ เพราะเหตุใด” (เห็นด้วยเพราะอาหารที่สดและใหม่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ)

4.3 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อความของเอกสารเรื่องสารหนู ในย่อหน้าที่ 1 เพื่อค้นหาใจความ ได้แก่ สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะ มีมากเป็นอันดับที่ 20 ของธาตุที่พบมากในโลก ต่อจากนั้นให้นักเรียนสังเกตใจความย่อหน้าที่ 2, 3 และ 4 เพื่อค้นหาใจความ ใจความย่อหน้าที่ 2 ได้แก่ สารหนูปะปนอยู่ทั่วไปในอากาศ มีการใช้สารหนูในทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและการแพทย์ ใจความย่อหน้าที่ 3 ได้แก่ สารหนูทำให้เกิดอาการทางเดินหายใจ อาการทางผิวหนัง อาการทางตา อาการทางระบบประสาท อาการทางสมอง ใจความย่อหน้าที่ 4 ได้แก่ สารหนูมักปะปนอยู่ในอาหารและน้ำดื่ม พิษของสารหนูมีทั้งเฉียบพลันและเรื้อรัง หากร่างกายได้รับในปริมาณมากๆ จะเกิดอาการชา แสบร้อน อ่อนเพลียหรืออาจเป็นมะเร็งผิวหนังและปอด ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 บนกระดานดำ แล้วอ่านพร้อมกัน

4.4 นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงใจความย่อหน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 2 ย่อหน้าที่ 3 และย่อหน้าที่ 4 ให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ถ้าใช้คำซ้ำก็ตัดออกหรืออาจใช้คำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่อง ได้แก่ สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะ มีมากเป็นอันดับที่ 20 ของธาตุที่พบมากในโลก ปะปนอยู่ทั่วไปในอากาศ ดิน อาหาร น้ำดื่ม มีการใช้สารหนูในทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและการแพทย์ สารหนูก่อให้เกิดอาการทางเดินหายใจ ผิวหนัง ตา ระบบประสาท สมอง พิษของสารหนูมีทั้งเฉียบพลันและเรื้อรัง หากร่างกายได้รับในปริมาณมากๆ จะเกิดอาการชา แสบร้อน อ่อนเพลียหรืออาจเป็นมะเร็งผิวหนังและปอด

4.5 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักการเขียนสรุปความ ให้นักเรียนสังเกตจากการที่ได้เขียนใจความแต่ละย่อหน้า และนำทั้งหมดมาเขียนเชื่อมโยงส่วนสำคัญให้เกี่ยวเนื่องกันและปรับปรุงให้เป็นภาษาเขียน ให้นักเรียนสังเกตว่าทั้งหมดที่ได้มาจากใจความครบทุกย่อหน้าเป็นการเขียนสรุปความโดยบันทึกใจความแต่ละย่อหน้า นำประเด็นสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับรวมกันและปรับภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย กระชับ ตัดคำหากใช้คำซ้ำหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคแต่ไม่เปลี่ยนแปลงใจความของเรื่องและต้องระมัดระวังให้ถูกหลักภาษา คือ ประโยคถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง

4.6 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนสรุปความ เรื่องสารหนู ให้มีความยาว 3-5 ประโยค (10 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.7 นักเรียนอ่านเรื่อง สารหนู แล้วตอบคำถามจากแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ (5 นาที) เมื่อหมดเวลาครูเก็บกระดาษคำตอบ

4.8 ครูเฉลยคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดและการเขียนสรุปความ โดยครูแนะแนวทางในการตอบแบบฝึกหัดบางข้อ และอธิบายเพิ่มเติมในข้อที่นักเรียนสงสัย

ขั้นสรุป (10 นาที)

4.9 นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดดังนี้ การปฏิบัติตนในการอ่าน ลำดับขั้นในการอ่าน ความหมายของใจความ วิธีการค้นหาใจความ หลักการเขียนสรุปความ และเกณฑ์การเขียนสรุปความเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในครั้งต่อไป

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 5.1 เอกสารการสอน เรื่อง สารหนู
- 5.2 ใบความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในการอ่านและลำดับขั้นในการอ่าน
- 5.3 ใบความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปความ
- 5.4 เกณฑ์การเขียนสรุปความ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตความถูกต้องจากการตอบคำถาม โดยใช้แบบฝึกหัด
- 6.2 ประเมินจากคะแนนการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 6.3 สังเกตจากการปฏิบัติตนในการอ่านและการเขียน
- 6.4 สังเกตจากการแสดงความสนใจในการทำกิจกรรม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความ

ครั้งที่ 16 เรื่อง สารหนู

จำนวนคำประมาณ 555 คำ

สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะ มีมากเป็นอันดับที่ 20 ของธาตุที่พบบนโลก จะพบได้ในสิ่งมีชีวิต ตลอดจนพบในธรรมชาติ เช่น ในพื้นดิน ทะเล และแหล่งน้ำต่างๆ

ปัจจุบันมีสารหนูปะปนอยู่โดยทั่วไปในอากาศ มีการใช้สารหนูในทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและการแพทย์ โดยเฉพาะใช้ในด้านเกษตรกรรมเป็นยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืช โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้สารหนู ได้แก่ โรงงานย้อมผ้า โรงงานทำสี ทำดอกไม้เพลิง โรงงานพิมพ์ ดอกผ้า โรงงานผลิตแก้ว โรงงานผสมตะกั่วกับสารหนู เพื่อให้เนื้อตะกั่วแข็งขึ้น และโรงงานทำผงซักฟอก

การสูดดมเอาก๊าซซึ่งมีส่วนประกอบของสารหนูเข้าไปจะมีอาการหลายอย่างคือ อาการทางเดินหายใจทำให้ระคายเคืองต่อเนื้อเยื่อเมื่อสูดหายใจเข้าไปบ่อยๆนานๆทำให้เยื่อชั้นจมูกทะลุติดต่อกันได้โดยไม่มีอาการเจ็บปวดแต่อย่างใด น้ำมูกแห้ง คอแห้ง เสียงแหบ เกิดมะเร็งที่ปอด อาการทางผิวหนัง ผื่นปื้นถูกผิวหนังจะไปรวมอยู่ที่รอยพับที่ขึ้นและของผิวหนัง เช่น รอยพับ รอยพับปาก บริเวณรักแร้และขาหนีบ ทำให้เกิดระคายเคือง อักเสบบวมแดงเป็นตุ่มแข็งใส พองหรือผิวหนังแข็งด้าน หรือเป็นหูดซึ่งเป็นสาเหตุของมะเร็งที่ผิวหนังได้ อาการทางตา จะเกิดอาการตาแดง ตาอักเสบ เพราะถูกรบกวนจนกระทั่งเส้นเลือดฝอยแตก อาการทางระบบประสาท เนื่องจากสารหนูเข้าไปสู่ระบบการไหลเวียนของโลกซึ่งจะมีผลต่อน้ำย่อยที่ช่วยในระบบเผาผลาญของร่างกายทำให้การทำงานเสียไป ปลายประสาทอักเสบ แขนขาชาและเป็นอัมพาตในที่สุด อาการทางสมอง ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อสมอง กระสับกระส่าย ความจำเสื่อม อาการอื่น ๆ เช่น เกิดอาการทางตับ ผู้ที่รับประทานส่วนประกอบของสารหนูเข้าไปเป็นเวลานานจะทำให้เกิดตับแข็งและตับอักเสบ

การดำเนินชีวิตของคนเราในปัจจุบันมีแต่ความเร่งรีบ แทบทุกกิจกรรมต้องแข่งขันกับเวลาที่กำลังจะหมดไปในแต่ละวัน การรับประทานอาหารก็เช่นเดียวกัน คนในสังคมทั่วไปนิยมอาหารที่มีขั้นตอนการทำไม่ยุ่งยากและใช้เวลาไม่มากนัก อาหารชนิดที่ได้รับความนิยม ได้แก่ ขนมปังทาแยมหนึ่งแผ่น หรือไส้กรอกหนึ่งชิ้น อันตรายที่อาจพบปนเปื้อนอยู่ในอาหารประเภทนี้ได้แก่สารหนู สารหนูสามารถเข้าสู่ร่างกายคนเราได้โดยการสัมผัสผิวหนัง การหายใจ การรับประทานอาหาร และดื่มน้ำที่มีการปนเปื้อน พิษของสารหนูมีทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง ถ้าร่างกายได้รับสารหนูติดต่อกันเป็นเวลาหลายวันจะทำให้เกิดอาการชาตามปลายมือปลายเท้า มีความรู้สึกแสบร้อน มีอาการอ่อนเพลียของแขน ขา ถ้าร้ายแรงอาจทำให้เป็นมะเร็งที่ผิวหนังและมะเร็งที่ปอด

กล่าวโดยสรุปสารหนูเป็นสารอันตรายที่ปะปนอยู่ในอากาศ มีการใช้สารหนูในทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและการแพทย์ หากได้รับสารหนูในปริมาณที่มากเกินไปจะทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย ได้แก่ อาการทางเดินหายใจ ทางผิวหนัง ทางตา ทางระบบประสาท ทางสมอง และอื่นๆ การบริโภคอาหารและ น้ำดื่มควรมีการตรวจสอบคุณภาพและความสะอาด สุขภาพจะดีควรเลือกบริโภคอาหารที่สดและใหม่

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครั้งที่ 16 เรื่อง สารหนู

คำสั่ง เขียนกากบาท (×) ในกระดาษคำตอบที่ตรงกับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. สารหนูปะปนที่อยู่บริเวณใดอันตรายมากที่สุด

- ก. ทะเล
- ข. พื้นดิน
- ค. อากาศ
- ง. แม่น้ำลำคลอง

2. แนวคิดของเรื่องสารหนูคืออะไร

- ก. สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะซึ่งมีมากเป็นอันดับที่ 20 ของธาตุที่พบมากบนโลก
- ข. สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะพบได้ในสิ่งมีชีวิตตลอดจนพบในธรรมชาติ เช่น พื้นดิน ทะเล และแหล่งน้ำ
- ค. สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะซึ่งปะปนอยู่ในอากาศ มีการใช้สารหนูในทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและการแพทย์
- ง. สารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะซึ่งปะปนอยู่ทั่วไปหากได้รับในปริมาณมากเกินไปจะเป็นอันตรายต่อทางเดินหายใจ ผิวหนัง ตา ระบบประสาทและสมอง

3. กึ่งโลหะ หมายความว่าอย่างไร

- ก. ธาตุที่ถลุงจากแร่
- ข. ธาตุที่มีแร่ร่วมกับหิน
- ค. ธาตุที่เป็นแร่เพียงครั้งเดียว
- ง. ไม่ใช่ธาตุที่ถลุงจากแร่แท้ๆ

4. สารหนูเป็นสาเหตุสำคัญของการเป็นอัมพาตเพราะเหตุใด

- ก. การเข้าไปในระบบการขับถ่าย
- ข. การเข้าไปในระบบไหลเวียนโลหิต
- ค. การรับประทานปะปนเข้าไปกับอาหาร
- ง. การสูดดมก๊าซผ่านโพรงจมูก หลอดลม

5. เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนควรปฏิบัติตามข้อใดเป็นอันดับแรก
 - ก. นำเรื่องไปเล่าต่อให้คนรอบข้างฟัง
 - ข. หาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องสารหนู
 - ค. ชวนผู้ปกครองย้ายบ้านไปอยู่ในที่อากาศบริสุทธิ์
 - ง. ระมัดระวังในการบริโภคและหลีกเลี่ยงการเสี่ยงต่อการรับสารหนู
6. เพราะเหตุใดจึงนิยมใช้สารหนูเป็นส่วนประกอบเพื่อทำให้เนื้อตะกั่วแข็งขึ้น
 - ก. เพราะสารหนูเป็นธาตุกึ่งโลหะ
 - ข. เพราะสารหนูมีคุณสมบัติทำให้เนื้อตะกั่วแข็ง
 - ค. เพราะสารหนูมีความแข็งอยู่ในตัวทำให้ตะกั่วแข็ง
 - ง. เพราะสารหนูมีความร้อนอยู่ในตัวจึงทำให้เนื้อตะกั่วแข็ง
7. มะเร็งปอดมีโอกาสจะเป็นกับบุคคลใดมากที่สุด
 - ก. บุคคลที่รับประทานสารหนูโดยตรง
 - ข. บุคคลที่ต้องสัมผัสกับสารหนูเป็นประจำ
 - ค. บุคคลที่หายใจ สูดดมสารหนูเข้าไปเป็นประจำ
 - ง. บุคคลที่รับประทานอาหารที่มีส่วนประกอบของสารหนูเป็นประจำ
8. สถานการณ์ใดสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่องสารหนู
 - ก. ชนกันที่รับประทานอาหารที่คุณแม่ทำให้ใหม่ๆทุกวัน
 - ข. ชานนท์ใช้ยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืชในการทำเกษตรกรรมที่บ้าน
 - ค. ชุติมณฑนมีความฝันอยากเป็นนางแบบจึงรับประทานขนมปังมีถั่วหนึ่งแผ่นเท่านั้น
 - ง. ชนัญญาย้ายบ้านจากกำแพงแสน ไปอยู่ใกล้โรงงานทำผงซักฟอกของคุณพ่อที่สามพราน
9. การประกอบอาชีพใดน่าจะก่อให้เกิดปัญหาสารหนูปะปนในอากาศมากที่สุด
 - ก. การแพทย์
 - ข. การประมง
 - ค. เกษตรกรรม
 - ง. โรงงานอุตสาหกรรม
10. “สุขภาพจะดีควรเลือกบริโภคอาหารที่สดและใหม่” ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
 - ก. ถูกต้อง เพราะร่างกายต้องการอาหารสดและใหม่
 - ข. ถูกต้อง เพราะอาหารสดและใหม่ปราศจากสารพิษ
 - ค. ไม่ถูกต้อง เพราะสุขภาพดีต้องบริโภคอาหารครบ 5 หมู่
 - ง. ไม่ถูกต้อง เพราะสุขภาพดีต้องบริโภคอาหารที่มีราคาแพง

เฉลยแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ

เรื่อง/ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. ถั่วลิสง	ก	ค	ข	ข	ข	ก	ข	ค	ก	ง
2. สมบัติขยะ	ข	ง	ค	ข	ข	ค	ง	ค	ค	ง
3. วิตามินอี	ง	ค	ง	ง	ข	ข	ก	ง	ก	ก
4. การเลี้ยงเซียมซี	ค	ค	ข	ง	ง	ข	ข	ก	ง	ง
5. ลอยกระทง	ก	ง	ง	ง	ข	ง	ข	ข	ค	ก
6. สีนามิ	ง	ง	ก	ค	ง	ก	ค	ค	ก	ค
7. สถาบันเทศบาลแห่งชาติ	ข	ง	ง	ง	ข	ก	ง	ก	ข	ข
8. การป้องกันการเกิดคลื่นเท้า	ข	ง	ง	ง	ง	ก	ข	ก	ข	ง
9. การทำฝนหลวง	ค	ง	ค	ค	ง	ง	ง	ก	ก	ค
10. ปะการังเทียม	ข	ง	ง	ก	ข	ค	ง	ง	ง	ข
11. หูตึง	ก	ง	ง	ง	ก	ค	ค	ก	ง	ค
12. พืชใหม่ในโครงการหลวง	ง	ก	ง	ข	ก	ค	ง	ก	ค	ข
13. เมืองทับเที่ยง	ก	ง	ง	ง	ก	ค	ก	ก	ค	ก
14. ลิงอุรังอุตัง	ง	ค	ง	ก	ค	ก	ข	ก	ค	ก
15. แมงดา	ง	ง	ค	ก	ค	ข	ค	ง	ค	ค
16. สารหนู	ค	ง	ง	ข	ง	ง	ค	ก	ง	ข

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างแสดงการนับจำนวนพยางค์ คำและประโยค

- แสดงค่าเฉลี่ยพยางค์ และประโยคของแบบทดสอบบนจุดตัดกราฟฟราย
- แสดงค่าเฉลี่ยพยางค์ และประโยคของแบบฝึกหัดบนจุดตัดกราฟฟราย

ตัวอย่าง แสดงการนับจำนวนค่า พยางค์และประโยค

เรื่อง บัตรเครดิต

จำนวนคำประมาณ 528 คำ
ค่าเฉลี่ยพยางค์/ ประโยค 147.5/6.2

[บัตรเครดิต หมายถึง บัตร ซึ่ง สถาบัน การเงิน หรือ ธุรกิจ ออก ให้¹ แก่ ผู้บริโภค ที่เป็น สมาชิก ใช้ ชำระ ค่า สินค้า หรือ/ ² บริการ จาก สถาน การค้า หรือ ธุรกิจ ที่ รับ บัตร นั้น/³ แทน การชำระ ด้วย เงินสด

ปัจจุบัน บัตรเครดิต มี ความสำคัญ และ จำเป็น/⁴ อย่าง มาก มี ความสะดวก และ รวดเร็ว มาก กว่า การใช้ เงินสด/⁵ ใน การซื้อ ขาย ที่ มี วง เงิน มาก ๆ หรือ/⁶ การบริการ จาก สถาน การค้า ต่าง ๆ

การใช้ บัตร ทุก ครั้ง/⁷ ต้อง มี การตรวจ จำนวน เงิน ให้ ถูกต้อง ก่อน ลง ลายมือ/⁸ ชื่อ ใน เชลล์ สลิป การรับ บัตร คืน ต้อง ตรวจ ก่อน/⁹ ทุก ครั้ง ว่า เป็น บัตร ของ ตนเองหรือ ไม่ หาก มี¹⁰⁰ การยกเลิกรายการในเชลล์สลิปควรตรวจสอบให้แน่ใจก่อนว่า ได้ตัดรายการออกหรือทำลายแล้วทุกครั้งที่มีการใช้ บัตรเครดิตให้เก็บสำเนาเชลล์สลิปการใช้จ่ายไว้ ตรวจสอบกับใบแจ้งหนี้ที่สถาบันการเงินหรือธุรกิจ ผู้ออกบัตรส่งมาเรียกเก็บหากไม่ตรงกันให้ แจ้งสถาบันการเงินหรือธุรกิจผู้ออกบัตรทันที

บัตรเครดิตเป็นบัตรที่ใช้ได้สะดวกและสูญหายได้ง่าย ผู้ใช้จึงควรมีการเก็บรักษาบัตร เครดิตให้ปลอดภัย วิธีการเก็บรักษาบัตรเครดิตไม่ใช่เรื่องยากซึ่งมีวิธีการดังนี้ เมื่อได้รับบัตรเครดิต ใบใหม่ให้ลงลายมือชื่อทันทีหากมีบัตรใบเก่าให้ทำลายทิ้งโดยการทำลายแถบแม่เหล็กเป็นหลักเพื่อ ป้องกันการนำไปใช้โดยผู้อื่น การเก็บบัตรเครดิตต้องเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดีเพื่อป้องกันการสูญหาย ควรเก็บไว้ในที่สังเกตได้ง่ายของ ผู้ถือบัตรไม่ควรเก็บรหัสการถอนเงินจากตู้เอทีเอ็มไว้ร่วมกับบัตร เครดิตเพื่อป้องกันหากบัตรเกิดการสูญหาย

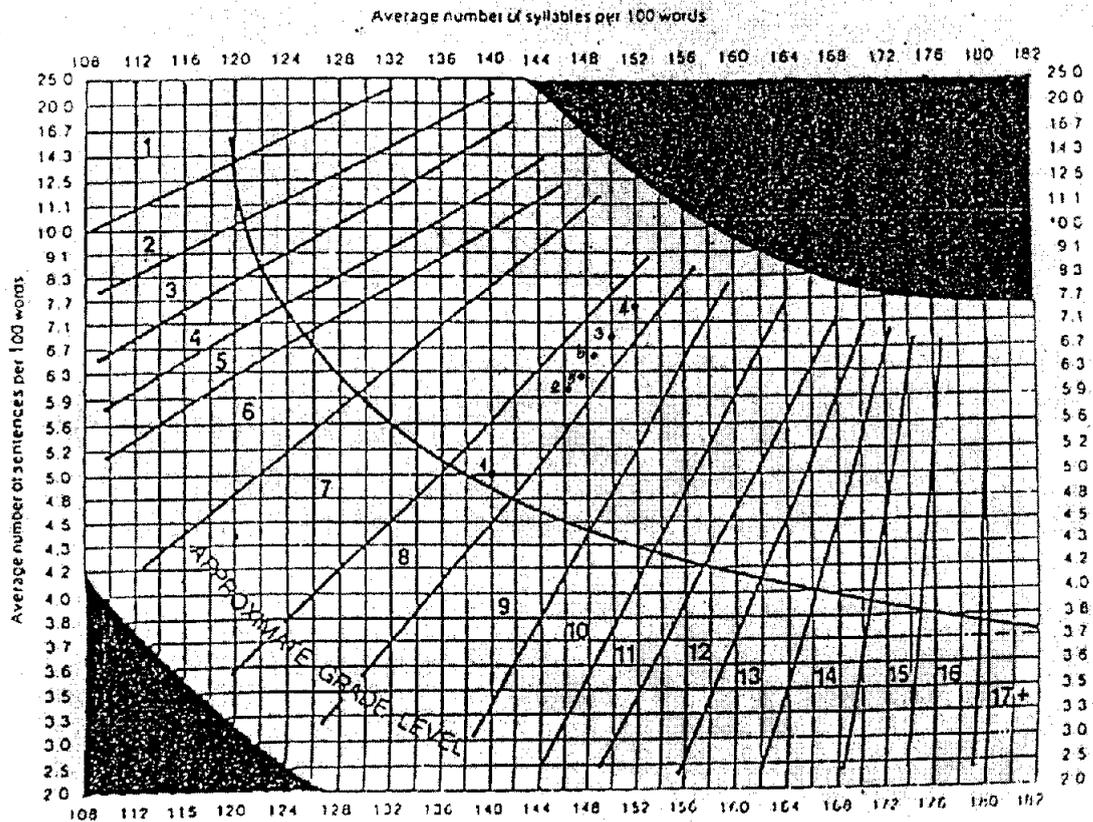
การเดินทางไปต่างประเทศผู้ใช้บัตรต้องมีการเตรียมพร้อมโดยการตรวจสอบ วัน เดือน ปี ที่บัตรหมดอายุให้แน่ใจว่าบัตรยังไม่หมดอายุ หากต้องการใช้บัตรเกินกว่าวงเงินที่กำหนดควร แจ้งขอเพิ่มวงเงินล่วงหน้าก่อนการเดินทางเพื่อความสะดวก ปัญหาที่พบและควรระมัดระวังอย่าง มากในการเดินทางไปต่างประเทศ คือปัญหาเกี่ยวกับการขโมย การฉ้อโกง เป้า ผู้ใช้บัตรควรมี

การจดหมายเลขบัตร ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของสถาบันผู้ออกบัตร หมายเลขหนังสือเดินทาง ให้กับทางบ้าน 1 ชุดและนำติดตัวใน การเดินทาง 1 ชุด โดยเก็บแยกกับบัตรเครดิต

การสูญหายหรือการถูกขโมยสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้นผู้ใช้บัตรเครดิตจึงควรระมัดระวัง เมื่อเกิดสูญหายผู้ถือบัตรควรรีบแจ้งระงับการใช้บัตรทันทีกับสถาบันที่ออกบัตร ผู้ใช้บัตรแจ้งความที่สถานีตำรวจเป็นหลักฐานเพื่อดำเนินคดีทางกฎหมายต่อไป แนวทางป้องกัน ในกรณีที่บัตรสูญหายแล้วนำไปใช้อีก วิธีหนึ่ง คือ ผู้ถือบัตรเครดิต¹⁰⁰ [ทำ บัตร แบบ มี รูปถ่าย ของผู้ ถือ บัตร เมื่อ/⁹ บัตร หาย หรือ ถูก ขโมย คนร้าย ไม่ อาจ นำ บัตร/⁸ ไป ใช้ ได้ เพราะ มีรูป ของ เจ้าของ บัตร ปรากฏ/⁷ อยู่

กล่าว โดย สรุป ใน ปัจจุบัน มี การใช้ บัตรเครดิต กัน/⁶ อย่าง แพร่หลาย มี ความ สะดวก และ ง่าย ใน การใช้ ง่าย แทน/⁵ การชำระ ด้วย เงินสด บัตรเครดิต เป็น บัตร ที่ ใช้ ง่าย สะดวก/⁴ และ สูญหาย ได้ ง่าย มาก ผู้ ถือ บัตร จึง ควร/³ ทราบ วิธี เก็บ รักษา ที่ ถูกต้อง วิธี ใช้ บัตร ให้ ปลอดภัย/² แนวทาง ป้องกัน การสูญหาย และ วิธี ปฏิบัติ เมื่อ บัตร เกิด สูญหาย/¹ ผู้ ถือ บัตร จะ ไม่ เกิด ความเสียหาย ใน การใช้ บัตร]

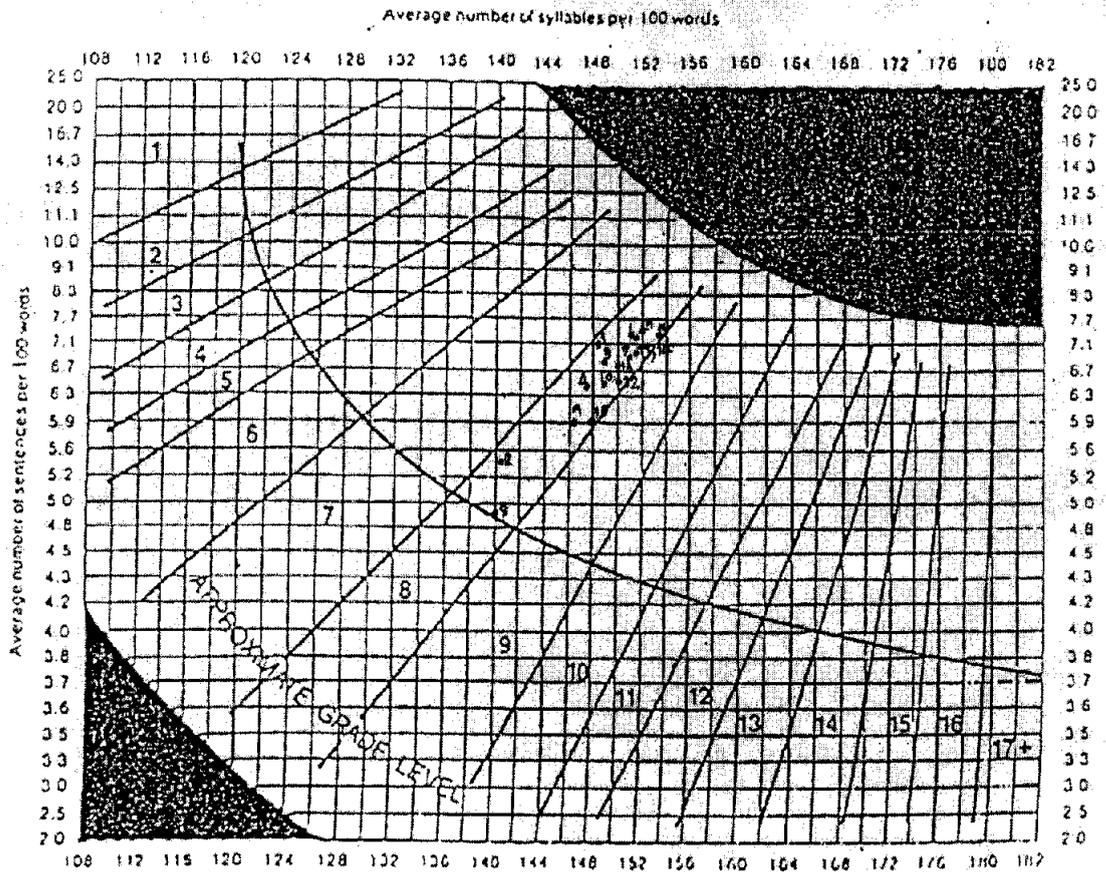
แสดงค่าเฉลี่ยพยางค์ และค่าเฉลี่ยประโยคของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ และการเขียนสรุปความจากการใช้สารจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อ บนจุดตัดของกราฟฟราย

คำชี้แจง

1.	หมายถึง	เรื่อง	ชวนชม
2.	หมายถึง	เรื่อง	ชาวเล
3.	หมายถึง	เรื่อง	กระดาศ
4.	หมายถึง	เรื่อง	ซ็อกโกแลต
5.	หมายถึง	เรื่อง	บัตรเครดิต
6.	หมายถึง	เรื่อง	นุหรี

แสดงค่าเฉลี่ยพยางค์ และค่าเฉลี่ยประโยคของแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความจากการใช้สารจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อ บนจุดตัดของกราฟฟราย

คำชี้แจง

1. หมายถึง เรื่อง ตัวลิสง
2. หมายถึง เรื่อง สมบัติขยะ
3. หมายถึง เรื่อง วิตามินอี
4. หมายถึง เรื่อง การเลี้ยงเซียมซี
5. หมายถึง เรื่อง ลอยกระทง
6. หมายถึง เรื่อง สีนามิ
7. หมายถึง เรื่อง สถาบันคชบาลแห่งชาติ
8. หมายถึง เรื่อง การป้องกันการเกิดคลื่นเท้า
9. หมายถึง เรื่อง การทำฝนหลวง
10. หมายถึง เรื่อง ปะการังเทียม
11. หมายถึง เรื่อง หูตึง
12. หมายถึง เรื่อง พืชใหม่ในโครงการหลวง
13. หมายถึง เรื่อง เมืองทับเที่ยง
14. หมายถึง เรื่อง ลิงอูรังอุตัง
15. หมายถึง เรื่อง แมงดา
16. หมายถึง เรื่อง สารหนู

ภาคผนวก ฉ
ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ
ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนน		ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	19	23	4	16
2	18	16	-2	4
3	22	24	2	4
4	18	19	1	1
5	15	20	5	25
6	21	25	4	16
7	18	20	2	4
8	24	19	-5	25
9	17	20	3	9
10	21	24	3	9
11	22	24	2	4
12	19	23	4	16
13	21	25	4	16
14	21	24	3	9
15	22	23	1	1
16	18	23	5	25
17	19	20	1	1
18	19	25	6	36
19	15	19	4	16
20	22	24	2	4
21	26	27	1	1
22	25	27	2	4
23	24	22	-2	4
24	24	26	2	4
25	22	18	-4	16

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คนที่	คะแนน			
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
26	20	23	3	9
27	21	25	4	16
28	18	21	3	9
29	20	23	3	9
30	23	20	-3	9
31	20	23	3	9
32	17	20	3	9
33	14	18	4	16
34	23	22	-1	1
35	20	24	4	16
36	15	18	3	9
37	20	18	-2	4
38	20	23	3	9
39	19	24	5	25
40	18	19	1	1
คะแนนรวม	800.00	881.00	81.00	421
คะแนนเฉลี่ย	20.00	22.03	2.03	

แสดงการทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ
ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ Match-paired t-test

$$H_0 : \mu_d = 0$$

$$H_0 : \mu_d \neq 0$$

$$\text{สถิติที่ใช้ } t = \frac{\bar{d} - \mu_d}{S_d / \sqrt{n}} \sim t_{n-1}$$

กฎการตัดสินใจจะปฏิเสธ H_0 ถ้า t ที่ได้จากการคำนวณมากกว่า $t_{39}(.95) = 1.64$

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{n} = \frac{81}{40} = 2.03$$

$$\begin{aligned} S_d &= \sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n(n-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{40(421) - (81)^2}{40(40-1)}} = \sqrt{\frac{16840 - 6561}{40(39)}} \\ &= \sqrt{\frac{10279}{1560}} = 2.57 \end{aligned}$$

$$\text{แทนค่า } t = \frac{\bar{d} - \mu_d}{S_d / \sqrt{n}} = \frac{2.03 - 0}{2.57 / \sqrt{40}} = \frac{2.03}{.41} = 4.95$$

$$t_{39}(.95) = 1.64$$

จากค่า t ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่าที่ได้จากตาราง ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความ
ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนน		ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	24.0	27.0	3.0	9.00
2	23.0	26.0	3.0	9.00
3	21.0	19.5	-1.5	2.25
4	23.5	25.5	2.0	4.00
5	23.0	26.0	3.0	9.00
6	22.0	24.0	2.0	4.00
7	24.5	26.0	1.5	2.25
8	24.0	23.5	-0.5	0.25
9	25.5	26.0	0.5	0.25
10	21.0	24.0	3.0	9.00
11	24.0	26.0	2.0	4.00
12	25.0	23.0	-2.0	4.00
13	20.5	24.0	3.5	12.25
14	25.0	25.5	0.5	0.25
15	24.0	27.0	3.0	9.00
16	22.5	23.0	0.5	0.25
17	26.0	24.0	-2.0	4.00
18	23.5	26.0	2.5	6.25
19	20.0	22.5	2.5	6.25
20	21.5	26.0	4.5	20.25
21	24.0	26.0	2.0	4.00
22	23.5	25.0	1.5	2.25
23	23.5	26.5	3.0	9.00
24	25.0	23.0	-2.0	4.00
25	26.0	25.0	-1.0	1.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คนที่	คะแนน		ผลต่าง	ผลต่างกำลังสอง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
26	22.5	24.00	1.50	2.2500
27	21.5	23.50	2.00	4.0000
28	24.0	24.25	0.25	0.0625
29	23.5	24.00	0.50	0.2500
30	24.0	23.00	-1.00	1.0000
31	20.0	22.50	2.50	6.2500
32	22.5	25.00	2.50	6.2500
33	25.0	26.00	1.00	1.0000
34	22.0	26.50	4.50	20.2500
35	22.0	25.00	3.00	9.0000
36	22.0	23.50	1.50	2.2500
37	23.5	25.00	1.50	2.2500
38	22.5	24.00	1.50	2.2500
39	21.5	23.50	2.00	4.0000
40	25.0	24.00	-1.00	1.0000
คะแนนรวม	927.00	983.75	56.75	197.8100
คะแนนเฉลี่ย	23.18	24.59	1.42	

$$H_0 : \mu_d = 0$$

$$H_0 : \mu_d \neq 0$$

$$\text{สถิติที่ใช้} \quad t = \frac{\bar{d} - \mu_d}{S_d / \sqrt{n}} \sim t_{n-1}$$

กฎการตัดสินใจจะปฏิเสธ H_0 ถ้า t ที่ได้จากการคำนวณมากกว่า $t_{39}(.95) = 1.64$

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{n} = \frac{56.75}{40} = 1.42$$

$$\begin{aligned} S_d &= \sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n(n-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{40(197.81) - (56.75)^2}{40(40-1)}} = \sqrt{\frac{7912.4 - 3220.56}{40(39)}} \\ &= \sqrt{\frac{4691.84}{1560}} = 1.73 \end{aligned}$$

$$\text{แทนค่า } t = \frac{\bar{d} - \mu_d}{S_d/\sqrt{n}} = \frac{1.42 - 0}{1.73/\sqrt{40}} = \frac{1.42}{.27} = 5.26$$

$$t_{39}(.95) = 5.26$$

จากค่า t ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่าที่ได้จากตาราง ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

ตารางที่ 3 แสดงการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอ่านจับใจความหลังเรียน และการเขียนสรุปความหลังเรียน โดยใช้สารจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อพัฒนาการอ่าน และการเขียน

คนที่	คะแนนการอ่าน	คะแนนการเขียน	xy	x ²	y ²
	x	y			
1	23	27.0	621.5	529	729.00
2	16	26.0	416.0	256	676.00
3	24	19.5	468.0	576	380.25
4	19	25.5	484.5	361	650.25
5	20	26.0	520.0	400	676.00
6	25	24.0	600.0	625	576.00
7	20	26.0	520.0	400	676.00
8	19	23.5	446.5	361	552.25
9	20	26.0	520.0	400	676.00
10	24	24.0	576.0	576	576.00
11	24	26.0	624.0	576	676.00
12	23	23.0	529.0	529	529.00
13	25	24.0	600.0	625	576.00
14	24	25.5	612.0	576	650.25
15	23	27.0	621.0	529	729.00
16	23	23.0	529.0	529	529.00
17	20	24.0	480.0	400	576.00
18	25	26.0	650.0	625	676.00
19	19	22.5	427.5	361	506.25
20	24	26.0	624.0	576	676.00
21	27	26.0	702.0	729	676.00
22	27	25.0	675.0	729	625.00
23	22	26.5	583.0	484	702.25
24	26	23.0	598.0	676	529.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คนที่	คะแนนการอ่าน		คะแนนการเขียน		x^2	y^2
	x	y	xy			
25	18	25.00	450.00		324	625.0000
26	23	24.00	552.00		529	576.0000
27	25	23.50	587.50		625	552.2500
28	21	24.25	509.25		441	588.0625
29	23	24.00	552.00		529	576.0000
30	20	23.00	460.00		400	529.0000
31	23	22.50	517.50		529	506.2500
32	20	25.00	500.00		400	625.0000
33	18	26.00	468.00		324	676.0000
34	22	26.50	583.00		484	702.2500
35	24	25.00	600.00		576	625.0000
36	18	23.50	423.00		324	552.2500
37	18	25.00	450.00		324	625.0000
38	23	24.00	552.00		529	576.0000
39	24	23.50	564.00		576	552.2500
40	19	24.00	456.00		361	576.0000
คะแนนรวม	881.00	983.75	21650.75		19703.00	24285.8100
คะแนนเฉลี่ย	22.03	24.59	541.27		492.58	607.1500

แสดงการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอ่านจับใจความหลังเรียนกับคะแนนการเขียนสรุปความหลังเรียนโดยใช้สารจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนโดยใช้ Pearson product moment correlation coefficient

$$\begin{aligned}
r_{xy} &= \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}} \\
&= \frac{40(21650.75) - (881)(983.75)}{\sqrt{[40(19703) - (881)^2][40(24285.81) - (983.75)^2]}} \\
&= \frac{866030 - 866683.75}{\sqrt{(788120 - 776161)(971432.4 - 967764.06)}} \\
&= \frac{-653.75}{\sqrt{(11959)(3668.34)}} \\
&= \frac{-653.75}{6623.42}
\end{aligned}$$

$$r_{xy} = -0.09$$

แสดงการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการอ่านจับใจ
ความหลังเรียนและการเขียนสรุปความหลังเรียนโดยใช้สารจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อพัฒนาการอ่าน
และการเขียน

$$H_0 : \rho = 0$$

$$H_0 : \rho > 0$$

$$\text{สถิติที่ใช้ } t : \frac{r \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

กฎการตัดสินใจจะปฏิเสธ H_0 ถ้า t ที่ได้จากการคำนวณมากกว่า $t_{.95}(39) = 1.64$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } t &= \frac{r\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}} \\ &= \frac{-0.09\sqrt{40-2}}{\sqrt{1-(-0.09)^2}} \\ &= \frac{-0.55}{\sqrt{0.99}} = -0.56 \end{aligned}$$

$$t_{.95}(39) = -0.56$$

ค่า t ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าที่ได้จากตาราง ดังนั้นไม่ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า
คะแนนการอ่านจับใจความหลังเรียนและการเขียนสรุปความหลังเรียนไม่มีความสัมพันธ์กัน